

“ЗАТВЕРДЖЕНО”

Голова Правління

ЗАТ “Страхова компанія «КРЕДО-КЛАСИК»

 Ю.П. Єфімов

“ 16 ” лютого 2007 р.

**ПРАВИЛА
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ
(У ТОМУ ЧИСЛІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПОЗИЧАЛЬНИКА ЗА
НЕПОГАШЕННЯ КРЕДИТУ).**

м. Київ, 2007 р.

ЗМІСТ.

1. ТЕРМІНОЛОГІЯ.....	3
2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	17
3. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ.....	17
4. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ. ПЕРІОД ОЧІКУВАННЯ. МАКСИМАЛЬНИЙ ПЕРІОД КРЕДИТУ. ПОТЕНЦІЙНИЙ СТРАХОВИЙ ВИПАДОК.....	18
5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.....	20
6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	21
7. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВОЇ СУМИ. ЛІМІТ КРЕДИТУВАННЯ. ЛІМІТ СТРАХОВОЇ СУМИ. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ І ПОРЯДОК ЙОГО СПЛАТИ.....	21
8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	23
9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.....	26
10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ ПОТЕНЦІЙНОГО СТРАХОВОГО ВИПАДКУ, СТРАХОВОГО ВИПАДКУ. ДІЇ СТОРІН У РАЗІ ЗБІЛЬШЕННЯ СТУПЕНЮ СТРАХОВОГО РИЗИКУ.....	28
11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ І РОЗМІР ЗБИТКУ.....	30
12. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	31
13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТИ АБО ВІДМОВУ У ЗДІСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	33
14. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	34
15. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	34
16. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.....	35
17. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН.....	35
18. ОСОБЛИВІ УМОВИ.....	36
ДОДАТОК 1. КЛАСИФІКАЦІЯ ПОЗИЧАЛЬНИКІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОЦІНКИ ЇХ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ФІНАНСОВОГО СТАНУ.....	37
ДОДАТОК 2. БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ.....	40
ДОДАТОК 3. ОСОБЛИВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ КОМЕРЦІЙНИХ (ТОВАРНИХ) КРЕДИТІВ.....	41
ДОДАТОК 4. ОСОБЛИВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ЕКСПОРТНИХ КРЕДИТІВ.....	62

1. ТЕРМІНОЛОГІЯ.

1.1. В даних Правилах добровільного страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту) використовуються наступні терміни:

Афілійована особа Банку - будь-яка юридична особа, в якій Банк має істотну участь або яка має істотну участь у Банку.

Банк – фінансова установа, яка має виключне право на підставі ліцензії Національного банку України здійснювати у сукупності такі операції: залучення у вклади грошових коштів фізичних і юридичних осіб та розміщення зазначених коштів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик, відкриття і ведення банківських рахунків фізичних та юридичних осіб.

Банк є юридичною особою. Банк може функціонувати як універсальний або як спеціалізований - ощадний, інвестиційний, іпотечний, розрахунковий (кліринговий).

Банківський Кредит - будь-яке зобов'язання Банку надати певну суму грошей, будь-яка гарантія, будь-яке зобов'язання придбати право вимоги боргу, будь-яке продовження строку погашення боргу, яке надано в обмін на зобов'язання боржника щодо повернення заборгованої суми, а також на зобов'язання на сплату процентів та інших зборів з такої суми.

Кредити, які надаються Банками (Банківські Кредити), розрізняються за:

- строками користування (Короткострокові, Середньострокові, Довгострокові);
- способом забезпечення;
- ступенем ризику;
- методами надання;
- строками погашення;
- іншими умовами надання, користування або погашення.

Банкрутство - нездатність боржника відновити свою платоспроможність та задовольнити визнані судом вимоги кредиторів інакше як через застосування визначеної судом ліквідаційної процедури.

Фізична особа - підприємець, яка неспроможна задовольнити вимоги кредиторів, пов'язані із здійсненням нею підприємницької діяльності, може бути визнана банкрутом у порядку, встановленому законом.

Безнадійний кредит - прострочений або неповернений Кредит, за яким є документальне підтвердження про неможливість стягнення; неповернений Кредит, за яким минув строк позовної давності; прострочений Кредит, за яким Кредитодавцем прийнято обґрунтоване рішення про визнання Кредиту безнадійним; неповернений Кредит, крім випадків, коли Кредитодавцем прийнято обґрунтоване рішення про відстрочення визнання Кредиту безнадійним.

Безповоротна фінансова допомога - Кредит, наданий суб'єкту господарювання без вимоги про повернення його основної суми та/або відсотків, нарахованих на основну суму, незалежно від строку надання і видів таких Кредитів (за винятком субсидій і дотацій, наданих за рахунок бюджетних коштів).

Кредитом, наданим суб'єкту господарювання без вимоги про повернення його основної суми, є кошти, надані у вигляді грошової допомоги, або фінансового Кредиту, наданого без вимоги про повернення його основної суми, а також сума відсотків по фінансовому Кредиту без вимоги про їх сплату.

Боржник – сторона у правочині (зобов'язанні), яка зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від певної дії, а кредитор має право вимагати від Боржника виконання його обов'язку.

Бюджетні кредити - бюджетні кошти, які розміщені Банком у вигляді Кредитів на підставі договору з розпорядником цих коштів, за якими Банк не несе Кредитного ризику.

Бюро кредитних історій - установа, виключною діяльністю якої є збір, зберігання, використання інформації, яка складає кредитну історію.

Бланковий кредит - Кредит, що надається тільки в межах наявних власних коштів банку без застави майна чи інших видів забезпечення тільки під зобов'язання повернути кредит.

Вексель - борговий цінний папір, який посвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця або його наказ третій особі сплатити після настання строку платежу визначену суму власнику векселя (векселедержателю).

Вигодонабувач - фізична або юридична особа, призначена Страхувальником при укладенні Договору страхування для одержання страхового відшкодування при настанні страхового випадку. Страхувальник може змінити Вигодонабувача до настання страхового випадку, якщо інше не встановлено Договором страхування.

Відновлення платоспроможності боржника – судові процедури, що застосовуються до неплатоспроможного боржника з метою відновлення його платоспроможності у випадках, передбачених законом, а саме:

- розпорядження майном боржника;
- мирова угода;
- санація (відновлення платоспроможності) боржника;
- ліквідація банкрута.

Гарантія – одна із форм забезпечення Кредиту. Документ, згідно з яким Банк або інша фінансова установа (гарант) гарантує перед кредитором (бенефіціаром) виконання боржником (принципалом) свого обов'язку. Гарант відповідає перед кредитором за порушення зобов'язання боржником.

Гарантія діє протягом строку, на який вона видана.

У разі порушення боржником зобов'язання, забезпеченого Гарантією, гарант зобов'язаний сплатити кредиторів грошову суму відповідно до умов Гарантії.

Кредитор може пред'явити вимогу до гаранта у межах строку, встановленого у гарантії, на який її видано.

Гарантія Банку – письмове зобов'язання Банку - гаранта сплатити Кредитодавцю відповідно до умов гарантійного зобов'язання, що надається гарантом, суму грошових коштів при пред'явленні Кредитодавцем письмової вимоги про її сплату у випадку невиконання Позичальником (Дебітором) зобов'язання за Договором кредиту, що забезпечується Гарантією.

Гарант – Банк або інша установа, яка відповідно до законодавства надала Позичальнику (Дебітору) письмову Гарантію (письмове зобов'язання) сплатити Кредитодавцю Позичальника відповідно до умов гарантійного зобов'язання суму грошових коштів при пред'явленні Кредитодавцем письмової вимоги про її сплату у разі невиконання Позичальником (Дебітором) – боржником своїх зобов'язань за Договором кредиту.

Грошове зобов'язання - зобов'язання Позичальника - боржника заплатити Кредитодавцю певну грошову суму (суму Кредиту і відсотків за користування Кредитом) відповідно до Кредитного договору.

До складу Грошових зобов'язань Позичальника - боржника не зараховуються недоїмка (пеня та штраф), визначена на дату подання заяви до господарського суду, а також зобов'язання, які виникли внаслідок заподіяння шкоди життю і здоров'ю громадян, зобов'язання з виплати авторської винагороди, зобов'язання перед засновниками

(учасниками) боржника - юридичної особи, що виникли з такої участі. Склад і розмір грошових зобов'язань, в тому числі розмір заборгованості за передані товари, виконані роботи і надані послуги, сума Кредитів з урахуванням процентів, які зобов'язаний сплатити боржник, визначаються на день подачі в господарський суд заяви про порушення провадження у справі про банкрутство, якщо інше не встановлено Законом України "Про банкрутство".

Грошовий споживчий Кредит – позика, надана Банківськими або Небанківськими Кредитними установами фізичним особам на задоволення їхніх споживчих потреб.

На практиці використовують різні види Грошового споживчого Кредиту - довгострокові інвестиційні позики, позики на розвиток індивідуальних господарств, Кредити на купівлю споживчих товарів або оплату послуг, цільові позики окремим соціальним групам населення, позики на нецільові споживчі позики (позики на нагальні потреби).

Дебіторська заборгованість – сума вимог Кредитодавця до юридичних і фізичних осіб - Позичальників (Дебіторів) на певну дату щодо отримання активів, послуг тощо.

Депозит (Депозитні операції Банків) – операції, що здійснюються Банком і які полягають у залученні коштів у вклади та розміщення ощадних (депозитних) сертифікатів.

Депозити утворюються за рахунок коштів у готівковій або у безготівковій формі, у гривнях або в іноземній валюті, що надаються фізичними чи юридичними особами в управління резиденту, визначеному фінансовою організацією згідно із чинним законодавством України, або нерезиденту на чітко визначений строк та під процент і оформлюються відповідною угодою і підлягають виплаті вкладнику відповідно до законодавства та умов договору.

Договір банківського вкладу (Депозиту) укладається у письмовій формі (договір банківського рахунку, договір банківського вкладу (депозиту) з видачею ощадної книжки, договір банківського вкладу (депозиту) з видачею ощадного ((депозитного) сертифіката, договір банківського вкладу (депозиту) видачею іншого документа, що підтверджує внесення грошової суми або банківських металів і відповідає вимогам, установленим законом).

У широкому розумінні Депозит можна розглядати як Кредит, що надається власником депозиту іншим клієнтам Банку або Небанківської фінансової установи.

Державний кредит – специфічна форма кредитних відносин, у яких Позичальником є держава, а Кредитодавцями – фізичні та юридичні особи.

Довгостроковий кредит – Кредит, що видається Банком або Небанківською Кредитною установою на строк понад 3 (три) роки.

Договір страхування - це письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити страхову виплату Страхувальнику або іншій особі, визначеній у Договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено Договір страхування (подати допомогу, виконати послугу тощо), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови Договору страхування.

В даних Правилах Договір страхування – це Договір добровільного страхування Кредиту, Договір добровільного страхування відповідальності Позичальника за непогашення Кредиту.

Забезпечення Кредиту – гарантії, які вимагаються Кредитдавцем для зниження ступеня Кредитного ризику при наданні Кредиту Позичальнику.

Розрізняють матеріальні та правничі форми Забезпечення Кредиту.

Забезпечення Кредиту матеріального характеру полягає у передачі Кредитодавцю замість отриманого Кредиту еквівалентної або домовленої суми грошей або інших матеріальних цінностей у вигляді Застави.

Правниче Забезпечення Кредиту передбачає можливість отримання Кредитором належних йому сум від третіх осіб або у створення для Кредитодавця привілейованого правового становища (примату) у поверненні Кредиту у порівнянні з іншими кредиторами його боржника. Формами Правничого забезпечення Кредиту, зокрема, є Порука третьої особи згідно з діючим цивільним законодавством або вексельним правом (типу “аваль”), передача (цесія) кредиторської заборгованості (вірительності) Позичальника на основі Договору кредиту, застава, предметом якої може бути кожне рухоме майно або майнові права, що надаються для продажу на ринку, або таке майно, яке може бути придатне для Кредитора, іпотека та ін..

Сума Забезпечення Кредиту береться Банком – Кредитодавцем до розрахунку резервів під Кредитні ризики за коефіцієнтами залежно від категорії Кредитної операції ("*Стандартні*", "*Під контролем*", "*Субстандартні*", "*Сумнівні*", "*Безнадійні*") згідно з Постановою Правління Національного Банку України від 27.08.2004 N 411 “Про затвердження Змін до Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків”. Загальною вимогою до розміру Забезпечення за Кредитною операцією є перевищення ринкової вартості Забезпечення порівняно із сумою основного боргу та Відсотків за користування Кредитом з урахуванням обсягу можливих витрат на реалізацію Застави в разі невиконання Позичальником своїх зобов'язань.

Кредити, що надаються Небанківськими кредитними установами, залежно від виду та вартості забезпечення (ліквідної Застави) класифікують на:

“Забезпечені Кредити” - Кредити, які мають забезпечення у вигляді ліквідної Застави, реальна (ринкова) вартість якої перевищує кредитну заборгованість не менш як на 25 відсотків, або Банківську гарантію;

“Недостатньо забезпечені Кредити” - Кредити, які мають забезпечення у вигляді ліквідної Застави, реальна (ринкова) вартість якої становить не менш як 60 відсотків суми Кредитної заборгованості, Кредити, застраховані в установленому порядку, та Кредити, надані під Гарантії, Гарантії-поруки юридичних осіб;

“Незабезпечені Кредити” - Кредити, які не мають забезпечення або мають забезпечення у вигляді ліквідної Застави, реальна (ринкова) вартість якої становить менш як 60 відсотків суми Кредитної заборгованості.

Заклад – застава рухомого майна, що передається у володіння заставодержателя або за його наказом – у володіння третьої особи.

Застава - одна із матеріальних форм забезпечення Кредиту. В силу Застави Кредитодавець (заставодержатель) має право в разі невиконання Боржником (заставодавцем) забезпеченого Заставою зобов'язання за Договором кредиту одержати задоволення з вартості Застави переважно перед іншими кредиторами.

Предметом Застави може бути будь-яке майно заставодавця (окрема річ, грошові кошти, цінні папери, коштовності, рухоме майно, яке стане власністю заставодавця після укладення договору Застави, у тому числі продукція, плоди та інші прибутки (майбутній урожай, приплід худоби тощо), якщо це передбачено договором), яке відповідно до законодавства України може бути відчужено заставодавцем та на яке може бути звернено стягнення, а також майнові права на таке майно.

Вартість предмета Застави визначається Кредитодавцем при кредитуванні за ринковою вартістю.

Застава оформлюється договором застави відповідно до Закону України "Про заставу".

Якщо предметом застави є цінні папери, то їх вартість визначається відповідно до Положення про порядок визначення справедливої вартості та зменшення корисності цінних паперів.

Окремими видами Застави є Іпотека, Заклад.

Збиток – втрати, яких Страхувальник (Вигодонабувач) зазнав при настанні страхового випадку у зв'язку з неповерненням (повним або частковим) суми Кредиту, а також не одержані Страхувальником (Вигодонабувачем) доходи у вигляді Відсотків за користування Кредитом.

Інвестиційний кредит – Кредит, що видається під матеріально-товарні цінності інвестиційного призначення (інвестиційні засоби).

Інноваційна компанія, Інноваційний фонд - Небанківська Фінансово-кредитна установа, одим із напрямків діяльності якої є фінансування за рахунок залучення вітчизняних та іноземних інвестицій науково-технічних і маркетингових досліджень, інноваційних та інвестиційних проєктів, надання суб'єктам господарювання Кредитів.

Іпотека - Застава нерухомого майна, що залишається у володінні заставодавця або третьої особи, з метою отримання кредиту (грошової позики).

Іпотечний кредит – фінансовий Кредит, що надається юридичним та фізичним особам під заставу нерухомого майна на довгостроковій основі.

Іпотечний житловий кредит - фінансовий Кредит, що надається фізичній особі, товариству співвласників квартир або житловому кооперативу строком не менше 5 (п'яти) повних календарних років для фінансування витрат, пов'язаних з будівництвом або придбанням квартири (кімнати) або житлового будинку (його частини) (з урахуванням землі, що знаходиться під таким житловим будинком, чи присадибної ділянки), які надаються у власність Позичальника з прийняттям Кредитодавцем такого житла (землі, що знаходиться під ним, чи присадибної ділянки) у Заставу.

Комерційний (торговий) кредит – Кредит, пов'язаний з переданням у власність другої сторони (Позичальнику / контрагенту, Дебітору) грошових коштів, речей у вигляді авансу, відстрочення або розстрочення оплати товарів, робіт, послуг, результатів інтелектуальної діяльності, якщо інше не встановлено законом.

Короткостроковий кредит – кредит, що видається Кредитодавцем (Банком або Небанківською Кредитною установою) на строк до 1 (одного) року.

Кошти - гроші у національній або іноземній валюті чи їх еквівалент.

Кредит – позикові кошти, надані Кредитодавцем (Банком або іншою Небанківською Кредитною установою) Позичальникові у розмірі та на умовах, встановлених Кредитним договором.

У сфері господарювання використовуються Банківський, Комерційний (товарний), Лізинговий, Іпотечний та інші форми Кредиту.

Кредитний договір (Договір Кредиту, Кредитна угода) - документ, що укладається між Кредитодавцем і Позичальником у письмовій формі, на підставі якого здійснюються кредитні відносини.

За Кредитним договором Банк або інша Кредитна установа (Кредитодавець) зобов'язується надати грошові кошти (Кредит) Позичальникові у розмірі та на умовах, встановлених Кредитним договором, а Позичальник зобов'язується повернути Кредит та сплатити Відсотки за користування Кредитом.

У Кредитному договорі передбачаються мета, сума і строк Кредиту, умови і порядок його видачі та погашення, види забезпечення зобов'язань Позичальника, відсоткові ставки, порядок плати за Кредит, обов'язки, права і відповідальність сторін щодо видачі та погашення Кредиту.

Кредитний ризик - ризик невиконання Позичальником (контрагентом, Дебітором Кредитодавця) зобов'язань за Кредитними операціями (тобто ризик того, що сплата Позичальником основного боргу і відсотків за Кредитом проводитиметься з відхиленнями від умов Кредитного договору або взагалі не проводитиметься).

Кредитні операції Банків - операції Банку, які полягають у розміщенні Банками від свого імені, на власних умовах та на власний ризик залучених коштів юридичних осіб та громадян (Позичальників). Кредитними визнаються банківські операції, визначені як такі Законом України "Про банки і банківську діяльність" (розміщення залучених коштів від свого імені, на власних умовах та на власний ризик, організація купівлі та продажу цінних паперів за дорученням клієнтів, здійснення операцій на ринку цінних паперів від свого імені (включаючи андеррайтинг), надання гарантій і поручительств та інших зобов'язань від третіх осіб, які передбачають їх виконання у грошовій формі, придбання права вимоги на виконання зобов'язань у грошовій формі за поставлені товари чи надані послуги, приймаючи на себе ризик виконання таких вимог та прийом платежів (факторинг), лізинг).

Класифікація Кредитних операцій Банку - це оцінка рівня Кредитного ризику за кожною Кредитною операцією з урахуванням фінансового стану Позичальника, стану обслуговування Позичальником кредитної заборгованості та рівня забезпечення Кредитної операції.

Оцінка рівня Кредитного ризику здійснюється згідно з порядком, установленим "Про затвердження Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків" (Постанова Національного банку N 279 від 06.07.2000).

"Стандартні" кредитні операції (Кредит) - це кредитні операції (Кредит), за якими кредитний ризик є незначним і становить один відсоток чистого Кредитного ризику.

Кредитні операції (Кредит) "Під контролем" - це кредитні операції (Кредит), за якими кредитний ризик є незначним, але може збільшитися внаслідок виникнення несприятливої для Позичальника ситуації та становить 5 (п'ять) відсотків чистого кредитного ризику.

"Субстандартні" кредитні операції (Кредит) - це операції (Кредит), за якими Кредитний ризик є значним, надалі може збільшуватись і становить 20 відсотків чистого кредитного ризику, а також є ймовірність несвоєчасного погашення заборгованості в повній сумі та в строки, що передбачені Кредитним договором.

"Сумнівні" кредитні операції (Кредит) - це операції (Кредит), за якими виконання зобов'язань з боку позичальника/контрагента банку в повній сумі (з урахуванням фінансового стану позичальника та рівня забезпечення) під загрозою, ймовірність повного погашення кредитної заборгованості низька та становить 50 відсотків чистого Кредитного ризику.

"Безнадійні" кредитні операції (Кредит) - це операції (Кредит), імовірність виконання зобов'язань за якими з боку Позичальника / контрагента Банку (з урахуванням фінансового стану Позичальника та рівня забезпечення) практично відсутня, ризик за такими операціями дорівнює сумі заборгованості за ними.

Комерційний (товарний) кредит – надання Кредиту у вигляді авансу, попередньої оплати, відстрочення або розстрочення оплати товарів, робіт, послуг згідно з умовами договору (Контракту), виконання якого пов'язане з переданням у власність другої сторони грошових коштів товарів, робіт, послуг, результатів інтелектуальної діяльності.

Контокорентний кредит – надання кредиту Позичальнику, який має у даному Банку поточний рахунок. Здійснюється на основі відкриття єдиного активно-пасивного контокорентного рахунку. При цьому Банк бере на себе всі операції Позичальника (клієнта) за поточними вимогами та зобов'язаннями. Обсяг Контокорентного кредиту визначається в межах встановленого Договором кредиту Ліміту кредитування.

Кредитування під Інвестиційний проект – довгострокове кредитування Інвестиційних проектів під майбутні доходи (що має одержати створюване/реконструйоване підприємство та за рахунок яких забезпечуватиметься повернення Кредиту), яке передбачає як оцінку Банком Інвестиційного проекту щодо його фінансової самоокупності, так і практичну реалізацію цього проекту (оцінку бізнес-плану реалізації проекту). Під час оцінки реалізації Інвестиційного проекту Банком визначається здатність Позичальника ефективно реалізувати Інвестиційний проект та отримати заплановані результати; надійність та стабільність бізнесу, яким займається Позичальник, протягом часу, що потрібний для завершення проекту і повернення Кредиту, врахування як Позичальником, так і Банком усіх ризиків, що наявні під час кредитування під Інвестиційний проект.

Кредитна спілка - неприбуткова організація, заснована фізичними особами, професійними спілками, їх об'єднаннями на кооперативних засадах з метою задоволення потреб її членів у взаємному кредитуванні та наданні фінансових послуг за рахунок об'єднаних грошових внесків членів кредитної спілки. Статус, порядок організації та здійснення господарської діяльності кредитної спілки визначаються Господарським Кодексом України, Законом України “Про кредитні спілки” та іншими законами.

Кредитна справа - форма, що заповнюється Банком при укладанні Кредитного договору на підставі робочих документів, наданих потенційним Позичальником Банку після подання заявки на одержання Кредиту, щодо кожної Кредитної операції, що ведуться кредитним інспектором, за кожним Позичальником. Кредитна справа Позичальника є обов'язковою для розгляду кредитним комітетом для прийняття рішення про здійснення Кредитної операції. Надалі, якщо відбуваються зміни щодо фінансового стану Позичальника чи забезпечення Кредиту, кредитний інспектор заповнює нові бланки робочих документів, на підставі яких класифікується Кредитна операція та розраховується резерв. Робочі документи зберігаються у Кредитних справах Позичальників.

Кредитна справа за кожним Позичальником в обов'язковому порядку містить:

- назву клієнта, його місцезнаходження (місцепроживання);
- номер основного поточного, додаткового поточного та позичкового рахунків;
- письмове клопотання (заявка) про надання Кредиту та техніко-економічне обґрунтування потреби в Кредиті на відповідні цілі;
- Кредитний договір та зміни до нього;
- угоду про Заставу (забезпечення) та зміни до неї;
- дату видачі та погашення Кредиту (за Кредитною угодою);
- початкову суму Кредиту в гривнях або гривневому еквіваленті та код валюти (у разі видачі кредиту в іноземній валюті);
- відсоткову ставку, інформацію про всі її зміни;
- фінансову звітність Позичальника, що подається до Банку-кредитодавцю;
- інформацію про результати оцінки фінансового стану Позичальника, встановлені внутрішньобанківським положенням про кредитування і методикою проведення оцінки фінансового стану (на час здійснення Кредитної операції та всі наступні дати проведення оцінки, у тому числі на дату зарахування заборгованості на рахунки пролонгованої, простроченої, сумнівної заборгованості або визнання її безнадійною);
- документи, що свідчать про перенесення суми боргу за Кредитною операцією на рахунки пролонгованої (із зазначенням номерів рахунків, сум і термінів кожної пролонгації), простроченої чи сумнівної заборгованості (із зазначенням номерів рахунків, дати, суми);
- дату прийнятого рішення про визнання заборгованості безнадійною із зазначенням суми основного боргу та суми відсотків;
- відповідну виписку з протоколу засідання кредитного комітету Банку;
- інформацію про стан погашення заборгованості із зазначенням дат і сум;

- залишкову суму кредитної заборгованості на звітну дату (у гривнях та гривневому еквіваленті в разі видачі валютного Кредиту), номер рахунку, на якому обліковується заборгованість на звітну дату;
- вид та суму забезпечення за Кредитним договором;
- документи, що свідчать про стан забезпечення за Кредитною угодою;
- суму забезпечення, що береться до розрахунку резерву;
- клас Позичальника на кожну звітну дату та документи, що його підтверджують;
- категорію ризику ("стандартна", "під контролем", "субстандартна", "сумнівна", "безнадійна") за Кредитною операцією;
- розрахункову суму чистого ризику за Кредитною операцією;
- інформацію про вжиті Банком заходи для погашення заборгованості (документи або їх копії, що засвідчують процедуру повернення або стягнення боргу).

Кредитні ресурси Банків - ресурси, що утворюються Баками у процесі своєї діяльності, за рахунок залучення та розміщення коштів у формі депозитів, вкладів, здійснення взаємних операцій, передбачених їх статутами, а також позичок, одержаних від Національного банку України. Загальні умови використання Кредитних ресурсів визначаються законодавством.

Кредитний рахунок – рахунок у національній або іноземній валюті, який відкривається у будь-якій установі Банку, яка має право видавати Кредити, на договірній основі з дотриманням вимог чинного законодавства для обліку Кредитів, виданих Позичальнику.

Кредитоспроможність - наявність у Позичальника (Дебітора) Кредитодавця передумов для отримання Кредиту та його здатність повернути Кредит і відсотки за ним у повному обсязі та в обумовлені Кредитним договором строки.

Кредит під цінні папери - позикові кошти, які залучаються юридичною особою-позичальником (Дебітором) від інших юридичних або фізичних осіб як компенсація вартості випущених (емітованих) таким Позичальником (Дебітором) облігацій або депозитних сертифікатів. Правила емісії (випуску), продажу та погашення (викупу) зазначених цінних паперів, а також вимоги до їх емітентів встановлюються відповідними чинними нормативними актами.

Кредитна історія - це сукупність інформації про юридичну або фізичну особу, що її ідентифікує, відомостей про виконання нею зобов'язань за кредитними правочинами, іншої відкритої інформації відповідно до закону.

Кредитна картка – іменний (з ідентифікатором власника) грошовий платіжно-розрахунковий банківський документ, який використовується для надання Споживчого кредиту.

Кредитна лінія – це оформлена договором згода Банку надавати Позичальникові Кредити протягом певного часу до певної заздалегідь визначеної максимальної величини – Ліміту кредитування.

Кредитна установа (Фінансово-кредитна установа) - фінансова установа (Банк, Кредитна спілка, об'єднання кредитних спілок, Ломбард, Інноваційна компанія, Лізингова компанія та інші юридичні особи), яка відповідно до закону має право за рахунок залучених від громадян та юридичних осіб депозитів чи інших коштів, що підлягають погашенню, надавати Фінансові кредити за свій власний рахунок та на власний ризик.

Кредитний договір (Договір кредиту, Кредитна угода) - договір, що укладається між Кредитодавцем і Позичальником у письмовій формі, на підставі якого здійснюються кредитні відносини.

У Кредитному договорі зазначаються мета, сума і строк Кредиту, умови і порядок його видачі та погашення, види забезпечення зобов'язань Позичальника, відсоткові ставки, порядок плати за Кредит, обов'язки, права і відповідальність сторін щодо видачі та погашення Кредиту.

Кредитний портфель Кредитодавця – сукупність Кредитних операцій, що здійснюється Кредитордавець.

Кредитний портфель Кредитодавця - Банку складають наступні кредитні операції:

- строкові депозити, які розміщені Банком в інших банках;
- кредити, які надані іншим банкам;
- вимоги, що придбані за операціями факторингу із суб'єктами господарювання;
- кредити, що надані за операціями репо суб'єктам господарювання;
- кредити, що надані за врахованими векселями суб'єктам господарювання, та сумнівна заборгованість за ними;
- кредити суб'єктам господарювання в поточну діяльність, в інвестиційну діяльність;
- кредити, що надані органам державної влади та місцевого самоврядування;
- кредити на поточні потреби та в інвестиційну діяльність, що надані фізичним особам;
- кредити, що надані за врахованими векселями фізичним особам;
- кредити овердрафт, що надані суб'єктам господарювання та фізичним особам;
- гарантії, поручительства, підтверджені акредитиви, акцепти та авалі, що надані банкам;
- сумнівна заборгованість за виплаченими гарантіями, виданими іншим банкам;
- гарантії та авалі, що надані клієнтам (крім банків);
- сумнівні гарантії, що надані банкам і клієнтам;
- сумнівна заборгованість за виплаченими гарантіями, виданими суб'єктам господарювання;
- сумнівна заборгованість за виплаченими гарантіями, виданими фізичним особам;
- зобов'язання з кредитування, що надані банкам і клієнтам.

Аналіз Кредитного портфеля, а також та класифікація Кредитних операцій (валового Кредитного ризику) Кредитодавця здійснюється за такими критеріями: на основі оцінки фінансового стану Позичальника, стану обслуговування Позичальником кредитної заборгованості за основним боргом і відсотків (комісій та інших платежів із обслуговування боргу) за ним у розрізі кожної окремої заборгованості, спроможності Позичальника надалі обслуговувати цей борг, рівня забезпечення Кредитної операції.

Кредитор - юридична особа, фізична особа - підприємець, яка (який) має у встановленому законом порядку підтверджені документами вимоги щодо грошових зобов'язань до боржника щодо виплати заборгованості.

Кредитодавець - суб'єкт кредитних відносин, який надав у тимчасове користування грошові кошти на умовах повернення, платності, строковості.

Лізинг (у сфері господарювання) - це господарська діяльність, спрямована на інвестування власних чи залучених фінансових коштів, яка полягає в наданні за договором лізингу однією стороною (лізингодавцем) у виключне користування другій стороні (лізингоодержувачу) на визначений строк майна, що належить лізингодавцю або набувається ним у власність (господарське відання) за дорученням чи погодженням лізингоодержувача у відповідного постачальника (продавця) майна, за умови сплати лізингоодержувачем періодичних лізингових платежів.

Лізинговий кредит (Лізингові операції Банків, Лізинг-Кредит) – активні операції Банку по придбанню за власні кошти засобів виробництва для передачі їх у лізинг фінансовий та оперативний у формі міжнародного лізингу), які Банк здійснює на підставі відповідної ліцензії Національного банку України.

Лізинговий Кредит є специфічною формою Комерційного (товарного) кредиту.

Об'єктом (предметом) Лізингу є будь-яке нерухоме і рухоме майно, яке може бути віднесено до основних фондів, не заборонене законодавством до вільного обігу.

Загальні умови та порядок здійснення лізингових операцій визначаються Законом України "Про банки і банківську діяльність", іншими законодавчими актами, а також нормативно-правовими актами Національного банку України.

Ліквідація - припинення діяльності суб'єкта господарювання, визнаного господарським судом банкрутом, з метою здійснення заходів щодо задоволення визнаних судом вимог кредиторів шляхом продажу його майна.

Ліміт кредитування - встановлена Кредитодавцем у Договорі кредиту певна заздалегідь визначена максимальна величина, в межах якої Кредитор згоден упродовж певного часу надавати Позичальнику у користування позикові кошти (Кредит).

Ломбард - фінансова установа, виключним видом діяльності якої є надання на власний ризик Фінансових кредитів фізичним особам за рахунок власних або залучених коштів, під заставу рухомого майна на визначений строк і під відсоток та надання супутніх послуг Ломбарду.

Майно - сукупність речей та інших цінностей включаючи нематеріальні активи), які мають вартісне визначення, виробляються чи використовуються у діяльності суб'єктів господарювання та відображаються в їх балансі або враховуються в інших передбачених законом формах обліку майна цих суб'єктів.

Залежно від економічної форми, якої набуває майно у процесі здійснення господарської діяльності, майнові цінності належать до основних фондів, оборотних засобів, коштів (гроші у національній та іноземній валюті), товарів.

Особливим видом майна суб'єктів господарювання є цінні папери.

Максимальний період Кредиту – граничний строк (строки) повернення Позичальником (Дебітором) Кредитодавцю суми кредитної заборгованості (частини суми кредитної заборгованості) по Кредиту згідно з умовами Кредитної угоди.

Мирова угода - домовленість між боржником та кредитором (групою кредиторів) про відстрочку та (або) розстрочку платежів або припинення зобов'язання за угодою сторін (далі - прощення боргів). Мирова угода відповідно до цивільного законодавства є однією із процедур, що застосовується у випадках, передбачених законом, до неплатоспроможного боржника з метою відновлення його платоспроможності.

Небанківська кредитна (фінансово-кредитна) установа - юридична особа, яка відповідно до Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" надає одну чи кілька фінансових послуг та яка внесена до Державного реєстру фінансових установ в установленому законодавством України порядку.

До небанківських фінансових установ належать Кредитні спілки, Ломбарди, Лізингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, установи накопичувального пенсійного забезпечення, Інвестиційні фонди і компанії та інші юридичні особи, виключним видом діяльності яких є надання фінансових послуг.

Неплатоспроможність - неспроможність суб'єкта підприємництва виконати після настання встановленого строку сплати грошові зобов'язання перед кредиторами, в тому числі по заробітній платі, а також виконати зобов'язання щодо сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, податків і зборів (обов'язкових платежів) не інакше як через відновлення платоспроможності.

Неплатоспроможність Банку - неспроможність Банку своєчасно та у повному обсязі виконати законні вимоги Кредиторів через відсутність коштів або зменшення

розміру капіталу Банку до суми, що становить менше однієї третини мінімального розміру регулятивного капіталу Банку.

Овердрафт – англ. Overdraft, перевищення кредиту, короткостроковий Кредит, який надається Банком клієнту автоматично у разі утворення на поточному рахунку клієнта дебетового сальдо. Величина позики за Овердрафтом визначається під час відкриття рахунка і не може перевищувати наперед визначеної суми (Ліміту кредитування). Позики з овердрафтного рахунку погашаються, як правила, у процесі надходження на рахунок нових додаткових коштів.

Ощадні (депозитні) сертифікати - письмові свідоцтва установ Банків, які приймають на депонування кошти від юридичних осіб та громадян, що посвідчують право вкладників на одержання після закінчення встановленого строку Депозиту і відсотків по ньому.

Період очікування — період часу, встановлений у Договорі страхування, після закінчення якого Страховий випадок вважається таким, що настав. Згідно даних Правил Період очікування починається з дати, наступної після дати закінчення Максимального періоду Кредиту і/або, якщо це обумовлено Договором страхування, з дати настання Потенційного Страхового випадку.

Потенційний Страховий випадок — будь-які обставини, які можуть стати Страховим випадком та про які стає відомо Страхувальнику (Кредитодавцю / Позичальнику), - зокрема, судові позови різного характеру до Позичальника (Дебітора) з боку його партнерів чи держави, арешт рахунків, припинення дії ліцензії Позичальника (Дебітора) на діяльність, що призводять до порушень графіку розрахунків або унеможливають виконання Позичальником (Дебітором) своїх зобов'язань за Договором кредиту.

Потенційним Страховим випадком, зокрема, є прострочена заборгованість Позичальника за Договором кредиту при перевищенні Максимального періоду Кредиту.

Платоспроможність - здатність Позичальника (Дебітора) своєчасно здійснювати розрахунки за всіма видами своїх зобов'язань.

Позичальник - суб'єкт кредитних відносин, який отримав у тимчасове користування грошові кошти на умовах повернення, платності, строковості.

Порука - вид забезпечення виконання зобов'язання, за яким Поручитель поручається перед Кредитодавцем боржника за виконання ним свого обов'язку.

За договором Поруки Поручитель поручається перед Кредитодавцем боржника за виконання ним свого обов'язку по сплаті Кредиту і відсотків за користування Кредитом.

Поручитель відповідає перед Кредитодавцем за порушення зобов'язання боржником.

Порукою може забезпечуватися виконання зобов'язання боржником частково або у повному обсязі.

Поручителем може бути одна особа або кілька осіб.

У разі порушення боржником зобов'язання, забезпеченого порукою, боржник і поручитель відповідають перед Кредитодавцем як солідарні боржники, якщо договором поруки не встановлено додаткову (субсидіарну) відповідальність поручителя.

Поручитель відповідає перед Кредитодавцем у тому ж обсязі, що і боржник, включаючи сплату основного боргу, процентів, неустойки, відшкодування збитків, якщо інше не встановлено договором Поруки.

До Поручителя, який виконав зобов'язання, забезпечене Порукою, переходять усі права Кредитодавця у цьому зобов'язанні, в тому числі й ті, що забезпечували його виконання.

Поручитель – особа, яка частково або повністю прийняла на себе відповідальність перед Кредитодавцем (позикодавцем) за виконання Позичальником своїх зобов'язань за Договором кредиту.

Поручительство – письмове зобов'язання Поручителя відповідати перед Кредитодавцем (позикодавцем) у разі повного або часткового невиконання Позичальником своїх зобов'язань за Договором кредиту.

Правила – Правила добровільного страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту) ЗАТ „Страхова компанія „Кредо-Класик”.

Принцип забезпеченості Кредиту - можливість реалізації майнових інтересів Кредитодавця щодо наданих у тимчасове користування коштів у разі їх неповернення Позичальником. Види забезпечення кредитів залежать від форми та величини Кредиту, юридичного статусу і фінансового стану Позичальника, величини типового та індивідуального кредитного ризику, характеру доступних форм забезпечення Кредиту та ін.. Кредитодавець може застосовувати різні способи забезпечення Кредиту від ризику неплатоспроможності Позичальника – поглибити оцінку платоспроможності Позичальника або поточний контроль за фінансово-господарською діяльністю боржника, застосувати правові та/або матеріальні форми забезпечення Кредиту, у тому числі фінансові деривативи.

Принцип повернення, строковості та платності Кредиту – принцип, який означає, що Кредит має бути поверненим Позичальником Кредитодавцю у визначений у Кредитному договорі строк з відповідною сплатою відсотків за користування кредитними коштами.

Револьверний кредит – різновид Кредиту за способом надання. Це позика, що надається Банком Позичальнику в межах встановленого ліміту заборгованості, який використовується повністю або частинами і автоматично відновлюється в міру погашення раніше виданого Кредиту. Револьверний кредит – це багаторазово поновлювальний Кредит. Постійне автоматичне відновлення позики в умовах тривалих відносин Банку і Позичальника – характерна особливість Револьверного кредиту.

До категорії Револьверних кредитів відносяться позики, що надаються фізичним особам за Кредитними картками.

Санация - система заходів, що здійснюються під час провадження у справі про банкрутство з метою запобігання визнанню боржника банкрутом та його ліквідації, спрямована на оздоровлення фінансово-господарського становища боржника, а також задоволення в повному обсязі або частково вимог кредиторів шляхом кредитування, реструктуризації підприємства, боргів і капіталу та (або) зміну організаційно-правової та виробничої структури боржника.

Досудова санация - система заходів щодо відновлення платоспроможності боржника, які може здійснювати власник майна (орган, уповноважений управляти майном) боржника, інвестор, з метою запобігання банкрутству боржника шляхом реорганізаційних, організаційно-господарських, управлінських, інвестиційних, технічних, фінансово-економічних, правових заходів відповідно до законодавства до початку порушення провадження у справі про Банкрутство.

Середньострокові Кредити – кредити, що видаються Кредитодавцем (Банком або Небанківською кредитною установою) на строк до 3 (трьох) років.

Споживчий кредит - кошти, що надаються Кредитодавцем (Банком або Небанківською Кредитною установою) фізичній особі - споживачеві на придбання продукції, споживчих товарів довгострокового користування та послуг на підставі

Договору про надання Споживчого Кредиту і який повертається у розстрочку. Сутнісна ознака Споживчого кредиту – кредитування кінцевого споживання.

Договір про надання Споживчого Кредиту укладається між Кредитодавцем та Позичальником - споживачем, відповідно до якого Кредитодавець надає кошти (Споживчий кредит) або бере зобов'язання надати їх позичальнику (споживачеві) для придбання продукції у розмірі та на умовах, встановлених договором, а споживач зобов'язується повернути їх разом з нарахованими відсотками.

У договорі про надання Споживчого кредиту зазначаються: сума Кредиту, детальний розпис загальної вартості Кредиту для споживача, дата видачі Кредиту або, якщо Кредит видаватиметься частинами, дати і суми надання таких частин Кредиту, інші умови надання Кредиту, право дострокового повернення Кредиту, річна відсоткова ставка за Кредитом, інші умови, визначені законодавством.

Споживчий кредит видається на покриття витрат, пов'язаних із потребами населення:

1) на задоволення потреб поточного характеру (придбання товарів в особисту власність);

2) на задоволення потреб капітального характеру або інвестицій (будівництво житла, утримання нерухомого майна).

Основною гарантією надання Споживчого кредиту є сталі постійні грошові доходи даної фізичної особи – Позичальника (споживача).

Розрізняють Споживчі кредити у грошовій та товарній формах.

Способи надання Банківського Кредиту – надання банківського Кредиту може здійснюватись одночасно, періодично або частинами (поетапно). Найпоширенішими способами надання Кредиту є *Кредитна лінія, Конткорентний кредит, Овердрафт, Автоматично поновлювальний (Револьверний) кредит.*

Сторони - Страховик та Страхувальник за Договором страхування.

Страховик – Закрите акціонерне товариство "Страхова компанія "Кредо-Класик".

Страхувальник - дієздатна фізична або юридична особа, яка уклала із Страховиком Договір страхування.

Страхова сума - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату при настанні Страхового випадку.

Страхова виплата - грошова сума, яка виплачується страховиком відповідно до умов Договору страхування при настанні Страхового випадку.

Страхове відшкодування - страхова виплата, яка здійснюється страховиком у межах страхової суми за договорами майнового страхування і страхування відповідальності при настанні Страхового випадку.

Страховий Акт – документ, що складається Страховиком при настанні Страхового випадку і який разом із заявою Страхувальника про виплату страхового відшкодування є підставою для здійснення цієї виплати. Страховий акт складається на підставі документів про причини, обставини страхового випадку і розмір збитку.

Страховий випадок - подія, передбачена Договором страхування, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій третій особі (Вигодонабувачу).

Страховий платіж (Страховий внесок, Страхова премія) - плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховий тариф - ставка Страхового внеску з одиниці Страхової суми за визначений період страхування.

Товарний споживчий кредит – продаж товарів тривалого користування в кредит (з розстрочкою платежу).

Факторинг - операція з переуступки першим кредитором прав вимоги боргу третьої особи другому кредитору з попередньою або наступною компенсацією вартості такого боргу першому кредитору.

Предметом договору Факторингу може бути право грошової вимоги, строк платежу за якою настав (наявна вимога), а також право вимоги, яке виникне в майбутньому (майбутня вимога).

Майбутня вимога вважається переданою фактору з дня виникнення права вимоги до боржника. Якщо передання права грошової вимоги обумовлене певною подією, воно вважається переданим з моменту настання цієї події. У цих випадках додаткове оформлення відступлення права грошової вимоги не вимагається.

Факторингові операції Банків - придбання Банком права вимоги у грошовій формі з поставки товарів або надання послуг з прийняттям ризику виконання такої вимоги та прийом платежів. Факторинг є банківською операцією, що здійснюється на комісійних засадах на договірній основі.

За договором Факторингу Банк бере на себе зобов'язання передати за плату кошти в розпорядження клієнта, а клієнт бере на себе зобов'язання відступити Банкові грошову вимогу до третьої особи, що впливає з відносин клієнта з цією третьою особою.

Договір факторингу є дійсним незалежно від угоди між клієнтом та його боржником про заборону або обмеження передавання грошової вимоги.

Фінансовий кредит – грошові кошти, які надаються у позику юридичній або фізичній особі на визначений строк та під процент. Надавати Фінансові кредити за рахунок залучених коштів має право на підставі відповідної ліцензії лише Кредитна установа.

Франшиза - частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування.

Цільовий характер використання кредиту - вкладення кредитних коштів на конкретні цілі, передбачені Кредитним договором.

Цінний папір - документ встановленої форми з відповідними реквізитами, що посвідчує грошове або інше майнове право і визначає відносини між суб'єктом господарювання, який його випустив (видав), і власником та передбачає виконання зобов'язань згідно з умовами його випуску, а також можливість передачі прав, що впливають з цього документа, іншим особам.

В Україні можуть випускатися і перебувати в обігу *пайові, боргові та інші цінні папери*.

У сфері господарювання у випадках, передбачених законом, використовуються такі види цінних паперів: *акції, облігації внутрішніх та зовнішніх державних позик, облігації місцевих позик, облігації підприємств, казначейські зобов'язання, ощадні (депозитні) сертифікати, векселі, сертифікати фондів операцій з нерухомістю (сертифікати ФОН), іпотечні сертифікати (сертифікати з фіксованою доходністю, сертифікати участі), інші види цінних паперів*, передбачені законодавством України.

Чековий кредит – вид Споживчого кредиту, при якому надання позики здійснюється при відкритті окремого чекового рахунка.

В банківській практиці використовуються два основних різновиди чекового рахунку – кредитування овердрафтного рахунку (при від'ємному сальдо на поточному рахунку) та

кредитування на основі використання спеціального чекового рахунка і спеціальних банківських чеків.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

2.1. Ці Правила добровільного страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту), надалі – “Правила”, розроблено відповідно до Закону України “Про страхування” та інших нормативно-правових актів України.

2.2. На підставі цих Правил Страховик укладає із Страхувальниками Договори добровільного страхування кредитів (Договори добровільного страхування відповідальності позичальника за непогашення кредиту), надалі – “Договори страхування”.

2.3. Ці Правила регулюють загальні умови та порядок здійснення добровільного страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту).

2.4. Конкретні умови добровільного страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту) визначаються Договором страхування, що укладається Страховиком і Страхувальником.

2.5. Страхувальниками згідно з цими Правилами можуть бути:

2.5.1. Кредитодавці (позикодавці):

а) Кредитні установи, які відповідно до закону за рахунок залучених коштів за свій власний рахунок та на власний ризик надають Фінансові Кредити Позичальникам – фізичним особам, юридичним особам, фізичним особам - підприємцям;

б) суб'єкти підприємництва – юридичні особи, фізичні особи – підприємці, які є продавцями (постачальниками) та Кредитодавцями (позикодавцями) контрагентів (Позичальників, Дебіторів) за укладеними комерційними угодами. При цьому особливі умови добровільного страхування Комерційних (товарних) та Експортних кредитів викладені у Додатку 2 та Додатку 3 до цих Правил;

2.5.2. Позичальники (Дебітори) - юридичні особи, фізичні особи – підприємці, а також фізичні особи - громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства, які є Позичальниками (Дебіторами) згідно з укладеними Кредитними угодами, покупцями (контрагентами) згідно з укладеними комерційними угодами.

2.6. При укладанні Договору страхування згідно з цими Правилами Страхувальник може призначати юридичних або фізичних осіб (Вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування. Страхувальник можуть змінювати Вигодонабувачів у Договорі страхування до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.

3. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ.

3.1. В частині добровільного страхування кредитів об'єктом страхування є майнові інтереси Страхувальника (Кредитодавця, позикодавця), що не суперечать законодавству України, пов'язані із можливими збитками, що можуть бути завдані Страхувальнику внаслідок невиконання або неналежного виконання Позичальником (Дебітором) зобов'язань за Договором кредиту.

3.2. В частині добровільного страхування відповідальності Позичальника за непогашення Кредиту об'єктом страхування є майнові інтереси Страхувальника (Позичальника), що не суперечать законодавству, пов'язані з відшкодуванням Страхувальником (Позичальником, Дебітором) збитку, заподіяного Кредитодавцю (позикодавцю) Страхувальника внаслідок неповернення або несвоєчасного повернення суми кредитної заборгованості по Кредиту, виданому Страхувальнику Кредитодавцем (Позикодавцем) згідно з умовами Кредитного договору.

3.3. Договір страхування, укладений на підставі цих Правил, повинен відповідати наступним вимогам:

а) страхова сума за Договором страхування встановлена в межах Ліміту кредитування, зазначеного в Кредитній угоді;

б) строк, наданий Позичальнику (Дебітору) для погашення Кредиту, не перевищує Максимального періоду Кредиту;

в) надання або отримання Страхувальником кредитних коштів здійснено відповідно до умов укладеного Кредитного договору та оформлено відповідними рахунками;

г) іншим вимогам, передбаченим Правилами і/або Договором страхування.

3.4. Договір страхування, укладений згідно з цими Правилами, діє по відношенню до Кредитних угод, сума Дебіторської заборгованості Позичальника по яким не перевищує Ліміту кредитування, встановленого у Договорі кредиту щодо Позичальника (Дебітора).

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ. ПЕРІОД ОЧІКУВАННЯ. МАКСИМАЛЬНИЙ ПЕРІОД КРЕДИТУ. ПОТЕНЦІЙНИЙ СТРАХОВИЙ ВИПАДОК.

4.1. Страхувальними ризиками є:

4.1.1. *ризик неповернення Кредиту внаслідок неплатоспроможності Позичальника (Дебітора) – юридичної особи або фізичної особи-підприємця у формах:*

4.1.1.1. юридично підтвердженої неплатоспроможності Позичальника (Дебітора) – юридичної особи або фізичної особи-підприємця.

Неплатоспроможність Позичальника (Дебітора) - юридичної особи або фізичної особи-підприємця за Кредитною Угодою вважається юридично підтвердженою і такою, що наступила, у випадках:

а) прийняття ухвали господарським судом про порушення провадження у справі про банкрутство Позичальника (Дебітора) і введення процедури санації чи призначення розпорядника майна боржника згідно із Законом України від 14.05.1992р. № 2343-ХІІ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»;

б) прийняття господарським судом ухвали про банкрутство Позичальника (Дебітора) Кредитора і відкриття ліквідаційної процедури згідно із Законом України від 14.05.1992р. № 2343-ХІІ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»;

в) укладення Мирової угоди між Позичальником (Дебітором) та його кредиторами відповідно до Закону України від 14.05.1992р. № 2343-ХІІ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»;

г) неможливості виконання ухвали суду про стягнення боргу з Позичальника (Дебітора) на користь Кредитора з причини відсутності у Позичальника (Дебітора) доходів чи майна, на яке може бути накладене стягнення, і безрезультатності всіх дозволених законодавством України і здійснених Кредитором чи за його дорученням заходів по стягненню боргу з Позичальника (Дебітора);

4.1.1.2. фактичної неплатоспроможності Позичальника (Дебітора) - юридичної особи або фізичної особи-підприємця.

Фактична Неплатоспроможність Позичальника (Дебітора) - юридичної особи або фізичної особи-підприємця вважається такою, що наступила, якщо Позичальник (Дебітор) прострочив оплату заборгованості по Кредиту і перевищив встановлений у Договорі страхування згідно з пунктом 4.2 цих Правил Період очікування;

4.1.2. *ризик неповернення Кредиту внаслідок смерті Позичальника (Дебітора) – фізичної особи;*

4.1.3. *ризик неповернення Кредиту внаслідок неплатоспроможності Позичальника (Дебітора) – фізичної особи з причин:*

а) стійкої втрати Позичальником (Дебітором) – фізичною особою працездатності (інвалідності I, II групи),

б) тимчасової втрати Позичальником (Дебітором) – фізичною особою працездатності,

в) втрати Позичальником (Дебітором) – фізичною особою заробітної плати та/або інших доходів, передбачених чинним законодавством, з незалежних від нього обставин;

г) інших причин, передбачених чинним законодавством.

Неплатоспроможність Позичальника (Дебітора) - фізичної особи вважається такою, що наступила, якщо Позичальник (Дебітор) прострочив оплату заборгованості по Кредиту і перевищив встановлений у Договорі страхування згідно з пунктом 4.2 Правил Період очікування.

4.2. Період очікування починається з дати, наступної за датою закінчення терміну погашення заборгованості Позичальника (Дебітора), встановленого Кредитній угоді (Максимального періоду Кредиту) та/або, якщо це обумовлено Договором страхування, з дати настання Потенційного Страхового випадку (згідно з пунктом 4.7 Правил).

Датою настання Фактичної неплатоспроможності Позичальника (Дебітора) є дата, наступна за датою закінчення Періоду очікування, встановленого Договором страхування.

4.3. В частині добровільного страхування Кредитів страховими випадками є збитки Страхувальника – Кредитодавця (позикодавця), яких він зазнав внаслідок невиконання або неналежного виконання Позичальником (Дебітором) своїх зобов'язань за Договором кредиту при настанні подій, зазначених у пункті 4.1 Правил, щодо сплати суми кредитної заборгованості за Кредитною угодою у строки, встановлені Кредитним договором.

При цьому сума кредитної заборгованості, що підлягає страхуванню, згідно з умовами Договору страхування може бути встановлена у розмірі:

4.3.1. основного боргу за Кредитом;

4.3.2. відсотків за користування Кредитом, передбачених Кредитним договором;

4.3.3. основного боргу за Кредитом і відсотків за користування Кредитом, встановлених Кредитним договором.

4.4. В частині добровільного страхування відповідальності Позичальника за непогашення Кредиту страховим випадком є заподіяння Страхувальником (Позичальником) збитків Кредитодавцю (позикодавцю) внаслідок несплати Страхувальником (Позичальником) суми кредитної заборгованості за Кредитною угодою при настанні подій, що зазначені у пункті 4.1 цих Правил.

Сукупність усіх вимог (рахунків) та позовів, пред'явлених Кредитодавцем (Позикодавцем) Страхувальнику (Позичальнику) стосовно відшкодування збитків, спричинених однією подією, вважаються одним страховим випадком.

4.5. Конкретний перелік страхових ризиків і страхових випадків узгоджується Страховиком і Страхувальником при укладанні Договору страхування і зазначається в Договорі страхування.

4.6. У Договорі страхування по кожному Позичальнику (Дебітору), зазначеному в Договорі страхування, зазначається Максимальний період Кредиту, упродовж якого Позичальник (Дебітор) зобов'язаний повернути Кредитодавцю суму заборгованості за Кредитом згідно з умовами Кредитного договору.

Максимальний період Кредиту по будь-якому Позичальнику (Дебітору) починається з дати виникнення заборгованості Позичальника за Кредитом та зазначається у Договорі страхування.

4.7. Настання будь-якої обставини, що може спричинити настання страхового випадку (зокрема, перевищення Максимального періоду Кредиту), розглядається як Потенційний Страховий випадок.

4.8. При настанні Потенційного Страхового випадку:

а) Договір страхування по відношенню до майбутніх Кредитів, що будуть надані Позичальнику (Дебітору), по якому настав Потенційний страховий випадок, не діє, і збитки Страхувальника по майбутнім Кредитам, виданим такому Позичальнику (Дебітору), Страховиком не відшкодовуються (за умови внесення відповідних змін і доповнень у Договір страхування);

б) Кредити, надані Позичальнику (Дебітору) на дату настання Потенційного страхового випадку в сумі, що перевищує Ліміт кредитування, вважаються незастрахованими незалежно від того, чи буде погашена цим Позичальником (Дебітором) Страхувальника заборгованість по застрахованому Кредиту чи ні;

в) Страховик може вимагати внесення змін в умови Договору страхування по відношенню до Позичальника (Дебітора), по якому настав Потенційний Страховий випадок.

4.9. Страховик залишає за собою право припинити виконання своїх зобов'язань за Договором страхування по відношенню до Позичальника (Дебітора), по якому настав Потенційний Страховий випадок; при цьому сплачений Страхувальником Страховий платіж поверненню не підлягає.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.

5.1 Страховик не відшкодовує:

5.1.1. збитки Страхувальника внаслідок невиконання або неналежного виконання зобов'язань за Договором кредиту Позичальником, який є дочірнім, залежним чи афільованою особою по відношенню до Страхувальника;

5.1.2. збитки Страхувальника, що є прямими чи опосередкованими наслідками:

а) недотримання Страхувальником або його представниками вимог законодавства;

б) невиконання Страхувальником - Кредитодавцем або його представниками з будь-яких причин будь-яких зобов'язань за Договором кредиту;

в) неплатоспроможності Страхувальника - Кредитодавця незалежно від моменту її виникнення;

г) втрати, знищення чи пошкодження майна Страхувальника;

д) прийняття законодавчих актів чи рішень уряду України, що унеможливають виконання Позичальником (Дебітором) своїх зобов'язань за Договором кредиту, якщо інше не передбачено Договором страхування та/або Додатками до цих Правил.

5.2. Не визнаються страховими випадками, якщо інше не обумовлено в Договорі страхування, події, зазначені в пунктах 4.3 та 4.4 Правил, якщо вони відбулися в результаті:

а) воєнних дій, громадянської війни або їх наслідків, народних хвилювань, страйків, локаутів;

б) конфіскації, реквізиції, арешту, знищення або пошкодження майна позичальника (боржника) за розпорядженням військової або цивільної влади;

в) протиправних дій терористичного спрямування (терористичних актів);

г) впливу ядерної енергії в будь-якій формі.

5.3. Страховиком не відшкодовуються непрямі збитки Страхувальника у вигляді:

а) будь-яких штрафних санкцій (неустойки, штрафу, пені), відсотків за користування іншими коштами, ніж Кредит;

б) втрат внаслідок інфляції, зміни в курсах валют, якщо інше не обумовлено Договором страхування;

в) матеріальної компенсації моральної шкоди у випадках, передбачених законом;

г) витрат на будь-які збори, платежі або інших вартісних елементів Кредиту, що не були зазначені у Договорі кредиту.

5.4. Страхування не поширюється:

а) на Кредити, застраховані в іншого страховика, якщо інше не передбачено Договором страхування;

б) на Кредити, надані у вигляді безповоротної фінансової допомоги;

в) на Кредити, які за оцінкою рівня Кредитного ризику віднесені до "Безнадійних" кредитних операцій;

г) на Кредити, що видані Позичальникам, які згідно з “Класифікацією Позичальників за результатами оцінки їх кредитоспроможності та фінансового стану” (Додаток №1 до цих Правил) віднесені до класу “Д”.

5.7. Договором страхування можуть бути передбачені інші виключення та обмеження страхування, що не суперечать цим Правилам і законодавству.

5.6. Конкретний перелік виключень зі страхових випадків та обмежень страхування зазначається у Договорі страхування.

6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

6.1. Договір страхування укладається на погоджений Страхувальником і Страховиком строк залежно від строку дії Договору кредиту, строку виконання позичальником (Дебітором) зобов'язань за Договором кредиту, інших умов та зазначається в Договорі страхування.

6.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Датою сплати Страхувальником Страхового платежу є дата зарахування відповідної суми грошових коштів на поточний рахунок Страховика.

6.3. Дія Договору страхування закінчується о 24-й годині дати, зазначеної у Договорі страхування як дата закінчення Строку дії Договору страхування, якщо інші обставини (див. розділ 15 Додатку 1) не призвели до його дострокового припинення.

6.4. По відношенню до нового Позичальника (Дебітора) Страхувальника Договір страхування діє з моменту укладення додаткової угоди до діючого Договору страхування або (якщо це передбачено Договором страхування) з дати отримання Страхувальником письмового Повідомлення Страховика про укладення Договору страхування по відношенню до такого Позичальника (Дебітора) Страхувальника за умови укладення додаткової угоди до діючого Договору страхування.

6.5. Місцем дії Договору страхування є територія, що в ньому зазначена.

7. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВОЇ СУМИ. ЛІМІТ КРЕДИТУВАННЯ. ЛІМІТ СТРАХОВОЇ СУМИ. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ І ПОРЯДОК ЙОГО СПЛАТИ.

7.1. Розмір страхової суми визначається за згодою Страхувальника і Страховика під час укладання Договору страхування та/або внесення змін до Договору страхування.

7.2. Страхова сума може бути встановлена по окремому страховому випадку, Договору страхування в цілому.

7.3. Страхова сума за Договором страхування може бути встановлена в межах кредитної заборгованості Позичальника (Дебітора) за Договором кредиту, зокрема:

7.3.1. у розмірі або в межах основного боргу за Кредитом (Ліміту кредитування) згідно з Кредитним договором;

7.3.2. у розмірі або в межах відсотків за користування Кредитом згідно з Кредитним договором;

7.3.3. у розмірі або в межах основного боргу за Кредитом (Ліміту кредитування) та відсотків за користування Кредитом, встановлених Кредитним договором.

7.4. Порядок встановлення страхової суми за Договором страхування, якщо інше не зазначено в Договорі страхування, полягає у наступному.

7.4.1. При укладанні Договору страхування окремої Кредитної угоди Страховик визначає конкретний розмір Страхової суми за Договором страхування на підставі даних про розмір основного боргу за Кредитом (Ліміту кредитування) та відсотків за користування Кредитом, зазначених у Заяві Страхувальника про укладання Договору страхування, з урахуванням результатів оцінки Кредитоспроможності та фінансового стану Позичальника (Дебітора) та оцінки рівня Кредитного ризику.

7.4.2. У випадку групового страхування Кредиту певної визначеної групи Позичальників (Дебіторів) Страховик на першому етапі здійснює аналіз Кредитного портфеля Страхувальника - Кредитодавця на підставі інформації, отриманої від Страхувальника, та визначає Кредитний рейтинг Страхувальника - Кредитодавця.

На другому етапі Страховик уточнює величину групового Кредитного ризику на основі залучення до аналізу даних про:

- обсяги отриманих кредитів у розрізі різних груп Позичальників, регіонів, стратегічності відносин Страхувальника (Кредитодавця) і Позичальників (Дебіторів);
- вид Кредиту, що надається;
- конкретні умови кредитування, їх відмінності від загальноприйнятих;
- види забезпечення Кредиту;
- кількість Позичальників у групах;
- ступінь диверсифікації Кредитного портфеля;
- обсяг заборгованості клієнтів Страхувальника (Кредитодавця);
- нетиповість, оригінальність Кредитних операцій;
- методика управління фінансовими та операційними ризиками, яка застосовується Страхувальником (Кредитодавцем) у процесі своєї діяльності.

При цьому Страхувальник зобов'язаний забезпечити Страховику доступ до необхідної інформації. Страхувальник несе відповідальність за достовірність такої інформації, наданої Страховику.

7.5. На підставі розгляду інформації, отриманої згідно пунктів 7.4.1 та/або 7.4.2 Правил, Страховик визначає конкретний розмір Страхової суми за Договором страхування.

7.6. У випадку, якщо страхова сума, встановлена в Договорі страхування, виявиться меншою суми кредитної заборгованості за Кредитом (суми основного боргу за кредитом, суми відсотків, нарахованих за користування Кредитом або суми основного боргу за Кредитом та відсотків за користування Кредитом), розмір страхового відшкодування по страховому випадку, що настав, визначається в тій самій пропорції, в якій страхова сума відноситься до суми кредитної заборгованості на дату укладання Договору страхування, якщо в Договорі страхування не зазначене інше.

7.7. Страховик може переглянути в односторонньому порядку розмір страхової суми, встановлений в Договорі страхування, якщо упродовж строку дії Договору страхування виявляться обставини, зазначені у пункті 10.4 Правил та якщо це передбачено умовами Договору страхування.

Про перегляд рішення про встановлення страхової суми Страховик повідомляє Страхувальника письмово, і до діючого Договору страхування укладається додаткова угода про перегляд розміру страхової суми по відповідному Позичальнику (Дебітору) Страхувальника.

7.8. Умовами Договору страхування може бути передбачено, що Страхувальник - Кредитодавець зобов'язаний негайно призупинити надання Кредитів Позичальнику (Дебітору) у тому випадку, якщо розмір заборгованості Позичальника (Дебітора) по операціям за поточними вимогами та зобов'язаннями перевищує розмір Ліміту кредитування більше ніж на 10 (десять) відсотків. Подальше поновлення надання Страхувальником - Кредитодавцем Кредитів Позичальнику (Дебітору) можливе тільки за умови зниження розміру заборгованості Позичальника (Дебітора) по Кредиту до суми, що не перевищує Ліміт кредитування, встановлений по цьому Позичальнику (Дебітору) Договором кредиту.

7.9. страхова сума, встановлена згідно з пунктом 7.5 Правил, може бути проіндексована у зв'язку з інфляцією або зміною курсу валют, якщо це передбачено Договором страхування.

7.10. В межах страхової суми Договором страхування можуть бути встановлені Ліміти страхової суми по окремим страховим випадкам, Позичальникам (Дебіторам).

7.11. Умовами Договору страхування може бути передбачена франшиза - частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування.

7.12. Франшиза може бути умовною або безумовною і встановлюватися як у відсотках від страхової суми, так і в грошовому виразі.

7.12.1. При встановленні умовної франшизи Страховик не виплачує страхове відшкодування, якщо розмір збитку при настанні страхового випадку не перевищує розмір франшизи, але виплачує страхове відшкодування у повному обсязі, якщо розмір збитку перевищує франшизу.

7.12.2. При встановленні безумовної франшизи Страховик у всіх випадках виплачує страхове відшкодування за вирахуванням суми безумовної франшизи.

7.13. Страхові тарифи обчислюються Страховиком шляхом актуарних розрахунків.

Базові річні страхові тарифи по добровільному страхуванню кредитів (відповідальності позичальника за непогашення кредиту) зазначені у Додатку 2 до цих Правил.

7.14. Конкретний розмір страхового тарифу за Договором страхування обчислюється на підставі таблиці Базових річних страхових тарифів з урахуванням строку, місця дії Договору страхування, рівня Кредитоспроможності Позичальника, величини першого сплаченого внеску в рахунок погашення заборгованості за Кредитом, величини наданого Кредиту, індивідуальної оцінки кредитного ризику даної Кредитної угоди та інших чинників, що впливають на ступінь страхового ризику, шляхом множення базового страхового тарифу на понижуючі або підвищуючі коефіцієнти.

Обчислений таким чином при укладанні Договору страхування конкретний розмір страхового тарифу зазначається у Договорі страхування.

7.15. Страховий платіж обчислюється шляхом множення встановленої за Договором страхування страхової суми на ставку страхового тарифу, визначеного згідно з пунктом 7.14 Правил, та зазначається у Договорі страхування.

7.16. Страховий платіж сплачується Страхувальником одноразово при укладанні Договору страхування в строки, зазначені у Договорі страхування.

7.17. Договором страхування може бути передбачена сплата Страхувальником страхового платежу декількома частинами. При цьому строки сплати першої і кожної наступної частини страхового платежу обумовлюються в Договорі страхування.

7.18. Страховий платіж сплачується Страхувальником згідно статті 19 Закону України „Про страхування”: Страхувальник – резидент згідно з укладеним Договором страхування має право вносити страхові платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальник - нерезидент - іноземною вільно конвертованою валютою або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених чинним законодавством.

Якщо дія Договору страхування поширюється на іноземну територію відповідно до укладених угод з іноземними партнерами, то порядок валютних розрахунків регулюється відповідно до вимог законодавства України про валютне регулювання.

7.19. Страхувальник може сплатити страховий платіж за Договором страхування шляхом безготівкового переказу на поточний рахунок або готівкою в касу Страховика.

Датою сплати страхового платежу визнається:

а) дата зарахування грошових коштів на банківський рахунок Страховика - при безготівкових розрахунках;

б) дата сплати готівкових коштів у касу Страховика – при розрахунках готівкою.

8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

8.1. Для укладення Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову Заяву про намір укласти Договір страхування за формою, встановленою Страховиком.

У Заяві про укладання Договору страхування Страхувальник зобов'язаний дати відповіді на всі поставлені запитання, що мають відношення до визначення ступеню

ризик стосовно об'єкту страхування, повідомити Страховику всі відомі йому обставини, що мають суттєве значення для визначення ймовірності настання страхового випадку і розміру можливих збитків.

Зокрема, при укладанні Договору страхування Страховику надається наступна інформація (якщо інше не передбачено умовами Договору страхування):

- інформація про Позичальника (Дебітора): назва, адреса, реквізити, копія свідоцтва про державну реєстрацію, копії установчих документів, копії документів про засновників (для засновників - юридичних осіб додатково - прізвища їх керівників) і керівних осіб Позичальника – юридичної особи; прізвище, ім'я та по-батькові, індивідуальний податковий номер, адреса, дата народження Позичальника - фізичної особи; копія свідоцтва про державну реєстрацію, прізвище, ім'я та по-батькові, індивідуальний податковий номер, копія свідоцтва про платника податку, адреса, дата народження Позичальника - фізичної особи – підприємця;

- копія документа, що засвідчує право уповноваженої особи укласти від імені Позичальника – юридичної особи угоди про одержання Кредиту;

- рішення Кредитодавця про надання Кредиту із зазначенням прізвищ осіб, які прийняли таке рішення, дати рішення, суми заявленого Кредиту, строку користування Кредитом, мети Кредиту;

- техніко-економічне обґрунтування Кредиту, бізнес-план, документи, що підтверджують цільове використання кредиту (рахунок-фактура, договір купівлі-продажу товару, оплати послуг тощо);

- бухгалтерські баланси, звіти про прибутки та збитки Позичальника (Дебітора);

- якщо Позичальник обслуговується у іншого кредитодавця або є Позичальником іншого кредитодавця, то Страховику додатково надаються копії наступних документів: картка зі зразками підписів керівника та головного бухгалтера кредитодавця (зазначаються особи, які мають право першого та другого підпису), довідка про залишок коштів на поточному рахунку Позичальника на дату видачі Кредиту; довідка про розмір кредитної заборгованості перед іншими кредитодавцями на дату укладання Кредитної угоди;

- копія Кредитної угоди із зазначенням періодичності та переліку фінансової звітності, що має подаватися Позичальником (Дебітором) відповідно до умов Кредитної угоди, основних умов Кредитної угоди щодо зобов'язання Позичальника перед Кредитодавцем (мету, для якої Кредит може бути витрачений, форми забезпечення Кредиту, тип і розмір відсоткової ставки, сума, на яку Кредит видається (Ліміт кредитування), орієнтовну сукупну вартість Кредиту та вартість послуг з оформлення Кредитної угоди (перелік усіх витрат, пов'язаних з одержанням Кредиту, його обслуговуванням та поверненням), строк, на який видається Кредит, графік повернення Кредиту, кількість платежів, їх частоту та обсяги), можливість дострокового повернення Кредиту та його умови, забезпечення Кредиту, податковий режим сплати відсотків та про державні субсидії, на які Позичальник має право, інформацію про виконання Позичальником своїх зобов'язань);

- копія договору Застави із зазначенням предметів застави за їх видами та вартістю предметів застави (за наявності);

- копія договору про надання Гарантії із зазначенням всіх Гарантів та сум Гарантій (за наявності);

- копія договору Поруки із зазначенням всіх Поручителів та сум Поручительств (за наявності);

- копії документів про інші види забезпечень Кредиту (за наявності).

8.2. В кожному окремому випадку Страхувальник при укладанні Договору страхування подає ті документи, які вимагає від нього Страховик.

8.3. Страховик перевіряє достовірність інформації, наданої Страхувальником при укладанні Договору страхування, перевіряє надані Страхувальником документи (копії документів), запитує відповідні документи чи їх копії (у тому числі підтвердження

державних органів і уповноважених банків про фактичний оборот, надходження виручки і рух коштів Страховальника тощо). При цьому Страховик має право запросити висновок незалежного аудитора про фінансовий стан Позичальника, а також відомості про Позичальника у Бюро кредитних історій.

8.4. На підставі наданих згідно пункту 8.1 Правил документів та інформації, отриманої згідно з пунктом 8.3 Правил, Страховик здійснює оцінку Кредитоспроможності та фінансового стану Позичальника.

8.4.1. Для здійснення оцінки Кредитоспроможності та фінансового стану Позичальника - юридичної особи Страховик враховує такі основні економічні показники його діяльності:

- платоспроможність (коефіцієнти миттєвої, поточної та загальної ліквідності);
- фінансова стійкість (коефіцієнти маневреності власних коштів, співвідношення залучених і власних коштів);
- обсяг реалізації;
- обороти за рахунками (співвідношення надходжень на рахунки Позичальника і суми Кредиту), наявність рахунків в інших банках;
- наявність картотеки неплатежів - у динаміці);
- склад та динаміка дебіторсько-кредиторської заборгованості (за останній звітний та поточний роки);
- собівартість продукції (у динаміці);
- прибутки та збитки (у динаміці);
- рентабельність (у динаміці);
- кредитна історія (погашення кредитної заборгованості в минулому, наявність діючих Кредитів).

8.4.2. Оцінка Кредитоспроможності та фінансового стану Позичальника-Банку здійснюється Страховиком з урахуванням:

- інформації Позичальника-Банку про дотримання економічних нормативів і нормативу обов'язкового резервування коштів;
- аналізу якості активів і пасивів;
- аналізу прибутків і збитків;
- інформації про виконання банком зобов'язань у минулому;
- інформації про надані та одержані міжбанківські кредити;
- щорічного аудиторського висновку.

8.4.3. Оцінку Кредитоспроможності та фінансового стану Позичальника - фізичної особи Страховик здійснює залежно від виду Кредиту (на придбання або будівництво житла, придбання транспортних засобів, товарів тривалого використання, на інші потреби), обсягу й строку кредитування, наявності та видів забезпечень Кредиту.

При визначенні Кредитоспроможності Позичальника – фізичної особи враховуються кількісні показники (економічна кредитоспроможність) та якісні характеристики (особиста кредитоспроможність) Позичальника, підтвержені відповідними документами і розрахунками.

8.4.3.1. До основних якісних характеристик Кредитоспроможності Позичальника – фізичної особи, зокрема, належать:

- загальний матеріальний стан Позичальника (наявність майна та відповідних підтверджених документів на його право власності);
- соціальна стабільність Позичальника (наявність постійної роботи, ділова репутація, сімейний стан тощо);
- вік Позичальника;
- кредитна історія (інтенсивність користування Кредитами/Гарантіями в минулому та своєчасність їх погашення й сплати відсотків/комісій за ними).

8.4.3.2. До основних кількісних показників Кредитоспроможності Позичальника - фізичної особи, зокрема, належать:

- сукупний чистий дохід (щомісячні очікувані сукупні доходи, зменшені на сукупні витрати та зобов'язання) та прогноз на майбутнє;

- накопичення на рахунках в банку;

- коефіцієнти, що характеризують поточну платоспроможність Позичальника і його фінансові можливості виконати зобов'язання за Кредитною угодою (зокрема, співвідношення сукупних доходів і витрат/зобов'язань Позичальника, сукупного чистого доходу за місяць і щомісячного внеску за Кредитом та відсотками/комісіями за ним);

- забезпечення Кредиту (застанва рухомого й нерухомого майна, договір Поручки, Гарантії, наявність страхування предмету застави, передавання права власності на об'єкт кредитування (житло, автотранспорт тощо) та його ліквідність тощо).

8.4.4. При визначенні Кредитоспроможності й оцінки фінансового стану Позичальників - фізичних осіб, які отримують Кредит як підприємці, Страховиком враховуються відповідні показники, що встановлюються для Позичальників - юридичних осіб, у тому числі такі якісні та кількісні показники:

- менеджмент (рівень менеджменту, ділова репутація та зв'язки в діловому оточенні, готовність та спроможність Позичальника нести особисту відповідальність за виконання кредитних зобов'язань тощо);

- фактори ринку (вид галузі, оцінка привабливості товарів/послуг, що виготовляються/надаються Позичальником; ринок таких товарів/послуг, рівень конкуренції у сфері діяльності Позичальника, тривалість діяльності на конкретному ринку тощо);

- прогноз руху грошових потоків (співвідношення власного капіталу та розміру Кредиту, співвідношення грошових оборотів за місяць та суми Кредиту тощо).

8.5. За результатами оцінки Кредитоспроможності та фінансового стану Страховик визначає клас Позичальника згідно з "Класифікацією Позичальників за результатами оцінки їх кредитоспроможності та фінансового стану", наведеною у Додатку 1 до цих Правил, та приймає рішення щодо укладання Договору страхування.

8.6. Страхувальник несе відповідальність за достовірність і повноту даних, представлених ним в Заяві про укладання Договору страхування, яка у разі укладання Договору страхування стає його невід'ємною частиною.

Якщо після укладення Договору страхування буде встановлено, що Страхувальник повідомив Страховику свідомо неправдиві відомості про об'єкт страхування, Страховик може відмовити у виплаті суми страхового відшкодування згідно пункту 3 статті 26 Закону України „Про страхування”, пункту 14.1.3 Правил.

8.7. Договір страхування може бути укладений як на користь Страхувальника, так і на користь особи, визначеної Страхувальником (Вигодонабувача).

8.8. Договір страхування може бути укладений як на кожний Кредит окремо, так і при здійсненні Страхувальником регулярних кредитних операцій - на основі генеральної угоди.

8.9. Договір страхування укладається шляхом підписання Страхувальником і Страховиком Договору страхування.

8.10. Факт укладання Договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою Договору страхування.

9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.

9.1. Страховик зобов'язаний:

9.1.1. ознайомити Страхувальника з цими Правилами і умовами страхування;

9.1.2. протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування;

9.1.3. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність

за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування;

9.1.4. відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування;

9.1.5. за заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення відсотків за користування Кредитом переукласти з ним Договір страхування;

9.1.6. тримати в таємниці відомості про Страхувальника, за винятком випадків передбачених чинним законодавством України.

9.1.7. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страховика.

9.2. Страховик має право:

9.2.1. вимагати в Страхувальника при укладанні Договору страхування всі необхідні відомості та документи для оцінки ступеню страхового ризику;

9.2.2. перевіряти відомості, надані Страхувальником при укладанні Договору страхування; отримати від Страхувальника будь-які додаткові відомості щодо об'єкту страхування;

9.2.3. самостійно з'ясувати причини, обставини страхового випадку і розмір збитку, направляти запити до компетентних органів з метою отримання відповідних висновків;

9.2.4. у спірних випадках проводити за власний кошт розслідування причин і обставин страхового випадку і визначати розмір заподіяних Страхувальнику збитків;

9.2.5. відстрочити прийняття рішення про виплату або про відмову у виплаті страхового відшкодування у разі виникнення сумнівів щодо причин, обставин страхового випадку і розміру збитку;

9.2.6. відповідно до законодавства України передавати частину прийнятого на страхування ризику в перестраховання;

9.2.7. відмовити у виплаті страхового відшкодування або зменшити розмір суми страхового відшкодування у випадках, передбачених цими Правилами і законодавством;

9.2.8. за погодженням зі Страхувальником вносити зміни до умов Договору страхування шляхом укладання додаткової угоди;

9.2.9. достроково припинити дію Договору страхування у порядку, встановленому законодавством, цими Правилами, умовами Договору страхування;

9.2.10. у разі зміни ступеню страхового ризику вимагати від Страхувальника переукладення Договору страхування і сплати додаткового страхового платежу; у раз незгоди Страхувальника на нові умови страхування або його відмови від сплати додаткового страхового платежу вимагати припинення дії Договору страхування в порядку, передбаченому цими Правилами, умовами страхування;

9.2.11. вимагати припинення дії Договору страхування у випадках, передбачених цими Правилами, умовами Договору страхування.

9.2.12. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права Страховика, що не суперечать цим правилам і законодавству.

9.3. Страхувальник зобов'язаний:

9.3.1. своєчасно вносити страхові платежі;

9.3.2. при укладанні Договору страхування надати Страховику інформацію про всі відомі йому обставини, які мають істотне значення для оцінки ступеню страхового ризику та надалі інформувати Страховика про будь-яку зміну страхового ризику;

9.3.3. повідомити Страховика про всі діючі договори страхування щодо об'єкту страхування;

9.3.4. вживати заходів щодо зменшення збитків завданих при настанні страхового випадку;

9.3.5. повідомити Страховика про настання страхового випадку у строк, передбачений умовами страхування;

9.3.6. при настанні Потенційного Страхового випадку, Страхового випадку діяти згідно розділу 10 цих Правил і/або умов Договору страхування;

9.3.7. до повного погашення заборгованості за Кредитною угодою не брати (не надавати Позичальнику) нових Кредитів без узгодження зі Страховиком;

9.3.8. якщо після отримання від Страховика суми страхового відшкодування збитки Страхувальника будуть відшкодовані іншими особами, протягом 5 (п'яти) робочих днів сповістити Страховика про одержання таких платежів чи сум відшкодувань і після здійснення Страховиком перерахунку суми страхового відшкодування сплатити Страховику належну йому частину таких платежів і сум відшкодувань протягом 5–ти (п'яти) робочих днів з дати пред'явлення Страховиком відповідного рахунку;

9.3.9. у разі виплати Страховиком суми страхового відшкодування забезпечити Страховику в межах фактичних затрат перехід права вимоги до осіб, винних у заподіянні Збитку;

9.3.10. негайно інформувати Страховика про всі платежі, здійснені третьою стороною в рахунок погашення суми заборгованості Позичальника за Кредитною угодою або про будь-які інші способи зменшення її розміру;

9.3.11. попередньо письмово погоджувати із Страховиком прийняття будь-яких змін умов Кредитної угоди;

9.3.12. упродовж 3-х днів (за винятком святкових та вихідних) повідомити Страховика про будь-яку зміну юридичних і банківських реквізитів, реорганізацію чи ліквідацію Страхувальника як юридичної особи. При реорганізації Страхувальника як юридичної особи обов'язки, передбачені Договором страхування, переходять до його правонаступника;

9.3.13. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника, що не суперечать цим Правилам і законодавству.

9.4 Страхувальник має право:

9.4.1. одержати будь-які роз'яснення за Правилами та укладеним Договором страхування;

9.4.2. брати участь у розслідуванні обставин настання страхового випадку;

9.4.3. при настанні Страхового випадку вимагати від Страховика здійснення виплати страхового відшкодування;

9.4.4. вимагати від Страховика виконання інших умов Договору страхування;

9.4.5. ініціювати дострокове припинення дії Договору страхування згідно з розділом 15 цих Правил;

9.4.6. за погодженням зі Страховиком вносити зміни до умов Договору страхування шляхом укладання додаткової угоди;

9.4.7. оскаржити в порядку, передбаченому чинним законодавством України, відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування або розмір страхового відшкодування, виплаченого Страховиком.

9.4.8. Договором страхування можуть бути передбачені інші права Страхувальника, що не суперечать цим Правилам і законодавству.

10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ ПОТЕНЦІЙНОГО СТРАХОВОГО ВИПАДКУ, СТРАХОВОГО ВИПАДКУ. ДІЇ СТОРІН У РАЗІ ЗБІЛЬШЕННЯ СТУПЕНЮ СТРАХОВОГО РИЗИКУ.

10.1. При настанні будь-якої обставини, що може спричинити настання страхового випадку і яка згідно пункту 4.7 цих Правил кваліфікується як Потенційний Страховий випадок, Страхувальник зобов'язаний:

а) не пізніше 3-х (трьох) робочих днів з дати, коли Страхувальник отримав звістку про виникнення таких обставин (якщо інший строк не обумовлений Договором

страхування), сповістити Страховика шляхом надсилання письмового Повідомлення про настання Потенційного Страхового випадку.

б) при перевищенні Максимального періоду Кредиту письмово інформувати Страховика про факт неплатежу Позичальника (Дебітора) не пізніше 3-х (трьох) робочих днів після настання встановленої Кредитною угодою дати платежу (якщо інший термін такого повідомлення не обумовлений у Договорі страхування).

Якщо Страхувальник вчасно не сповістив Страховика про настання Потенційного Страхового випадку і/або про перевищення Позичальником (Дебітором) Максимального періоду Кредиту у встановлений Правилами і/або умовами страхування строк, Страховик залишає за собою право у подальшому при настанні Страхового випадку відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування;

б) прийняти всі необхідні міри для з'ясування причин і наслідків можливих збитків;

в) за власний рахунок здійснювати всі необхідні заходи з метою запобігання або зменшення збитків, слідувати всім рекомендаціям Страховика;

г) забезпечити участь Страховика у розслідуванні причин Потенційного страхового випадку і розміру можливих збитків;

д) надати Страховику всю необхідну інформацію і документи стосовно Позичальника (Дебітора) та наданий йому Кредит, про причини, характер і розмір можливих збитків;

е) інформувати Страховика про заходи, які він почав здійснювати чи планує здійснити для стягнення суми простроченої заборгованості Позичальника (Дебітора) по Кредиту. При цьому Страховик може вимагати від Страхувальника переуступки Страховику права вимоги до Позичальника (Дебітора) Страхувальника щодо суми простроченої заборгованості Страхувальника;

є) у випадку, якщо Страховик вважає за необхідне призначити свого представника для захисту інтересів Страхувальника у зв'язку із настанням Потенційного Страхового випадку, видати доручення або інші необхідні документи для захисту таких інтересів уповноваженій особі, призначеній Страховиком.

10.2. Страховик чи його представники можуть перевірити будь-які документи Страхувальника або їх копії, що пов'язані із виконанням сторонами зобов'язань за Кредитною угодою або вимагати від Страхувальника надання відповідних документів або їх копій.

10.3. Страхувальник зобов'язаний всіма доступними йому засобами зв'язку письмово повідомити Страховика про настання Страхового випадку не пізніше 3-х (трьох) робочих днів з дати його настання (якщо інший термін повідомлення не встановлений Договором страхування) та надати Страховику письмову заяву про виплату Страхового відшкодування.

10.4. Упродовж строку дії Договору страхування Страхувальник сповіщає Страховика про будь-які відомі йому обставини, що можуть вплинути на ступінь страхового ризику, - особливо будь-яку інформацію про неблагополучний фінансовий стан і платоспроможність Позичальника (Дебітора). Страхувальник також негайно повідомляє Страховику про настання інших обставин, що суттєво впливають на ступінь страхового ризику (зокрема, про несприятливі зміни характеру здійснюваних Позичальником (Дебітором) платежів, про суттєві зміни у кадровому складі керівництва Позичальника (Дебітора) - юридичної особи, про суттєве погіршення виконання Позичальником (Дебітором) зобов'язань по погашенню заборгованості по Кредиту, про погоджені пролонгації по вексялях, несплату Позичальником (Дебітором) чеків і векселів, повернення чеків внаслідок недостатності грошових коштів у Позичальника (Дебітора), про порушення судових позовів до Позичальника (Дебітора) у зв'язку із затримками платежів і/або інші дії з цього приводу, втрата постійної роботи або доходів Позичальником - фізичною особою, порушення графіку платежів у зв'язку із хворобою або травмою Позичальника - фізичної особи тощо).

10.5. Страховик залишає за собою право вимагати внесення змін в умови Договору страхування, сплати Страхувальником суми додаткового Страхового платежу у випадку збільшення ступеню страхового ризику, а також обмеження дії Договору страхування стосовно будь-якого Позичальника (Дебітора), зазначеного у Договорі страхування, з будь-якої причини, що є суттєвою для ступеню страхового ризику з погляду Страховика.

Рішення Страховика про обмеження дії Договору страхування стосовно будь-якого Позичальника (Дебітора), зазначеного в Договорі страхування, діє з моменту укладення додаткової угоди до діючого Договору страхування.

10.6. При страхуванні ризику фактичної неплатоспроможності Позичальника (Дебітора), якщо це передбачено умовами Договору страхування, дія Договору страхування після закінчення Максимального періоду Кредиту може бути продовжена за згодою сторін на певний термін до моменту врегулювання Дебіторської заборгованості Позичальника (Дебітора) за умови внесення змін і доповнень в умови діючого Договору страхування. При цьому Страхувальник зобов'язаний сплатити додатковий страховий платіж за кожен період продовження строку дії Договору страхування у розмірі, визначеному Страховиком.

Для укладання з Позичальником (Дебітором) будь-якої угоди про врегулювання умов розрахунків за Кредитною угодою Страхувальник повинен одержати письмове погодження від Страховика.

11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКУ.

11.1. Документами, що підтверджують факт настання Страхового випадку і розмір збитку, є:

Повідомлення Страхувальника про настання Страхового випадку (а також Повідомлення Страхувальника про настання Потенційного Страхового випадку згідно з розділом 10 Правил);

- заява Страхувальника про виплату страхового відшкодування;
- примірник Договору страхування (страхового полісу, страхового сертифікату);
- належним чином засвідчена копія Кредитної угоди;
- копія Кредитної справи, копія рішення Кредитодавця про надання Кредиту Позичальнику;
- документи, що підтверджують цільове використання Кредиту (рахунок-фактура, договір купівлі-продажу товару, оплати послуг тощо);
- акт про неповернення Позичальником Кредиту і/або відсотків за користування Кредитом;
- копії рахунків на оплату суми простроченої заборгованості за Кредитною угодою, пред'явлених Позичальнику (Дебітору) Кредитодавцем;
- копія судового позову Кредитодавця до Позичальника (Дебітора) про стягнення боргу;
- докази збитку, прийняті до розгляду на судових слуханнях про неплатоспроможність Позичальника - боржника;
- копія ухвали суду про порушення провадження у справі про банкрутство Позичальника - боржника;
- копія ухвали суду про банкрутство Позичальника - боржника;
- копія ухвали суду про санацію Позичальника - боржника;
- план санації Позичальника – боржника і відповідна ухвала господарського суду про її затвердження;
- копія ухвали суду про припинення порушення провадження у справі про банкрутство Позичальника - боржника;
- копії рішень, прийнятих комітетом кредиторів Позичальника - боржника;
- копія позасудової Мирової угоди,

- копія рекомендацій по Міровій угоді або рекомендацій розпорядника майна Позичальника - боржника;
- копія платіжної угоди,
- копія протоколу про накладення арешту на майно Позичальника - боржника в рахунок стягнення боргу,
- копія ухвали суду загальної юрисдикції або третейського суду, що розглядали вимоги Кредитодавця до Позичальника - боржника;
- виконавчий документ (виконавчий лист, акцептовані боржником платіжні вимоги, виконавчий припис нотаріуса тощо) або докази визнання Позичальником - боржником вимог кредиторів;
- довідка про доходи Позичальника – фізичної особи;
- у разі смерті Позичальника-фізичної особи - нотаріально засвідчена копія свідоцтва про його смерть; у разі постійної втрати Позичальником-фізичною особою працездатності
- довідки медико-соціальної експертної комісії про встановлення відповідної групи інвалідності; у разі тимчасової втрати Позичальником –фізичною особою працездатності
- копія листа тимчасової непрацездатності, копії, виписки з амбулаторної картки та/або історії хвороби, акт про нещасний випадок тощо;
- копія договору Поруки, інші документи Поручителя, копія договору Застави, договору про надання Гарантії або документи про інші забезпечення Кредиту (за наявності);
- виписки з рахунків, що підтверджують здійснення Страхувальником облікових та розрахункових операцій по Позичальнику упродовж строку дії Кредитного договору;
- копії документів, що посвідчують Страхувальника – юридичну особу або страхувальника - фізичну особу-підприємця; копії паспорту та довідки про присвоєння податкового ідентифікаційного номеру Страхувальника – фізичної особи;
- докази заходів, здійснених Кредитодавцем відповідно до умов застереження про прострочення платежу, зазначеного у Договору кредиту;
- довідки банку, виписки по рахункам Позичальника, інші фінансові документи, що підтверджують здійснення Кредитодавцем облікових та розрахункових операцій по Позичальнику упродовж строку дії Кредитного договору та розмір простроченої заборгованості Позичальника по Кредиту;
- висновки компетентних органів, незалежної експертизи (за наявності);
- інші документи на вимогу Страховика, що стосуються причин і обставин настання страхового випадку та розміру збитку.

11.2. Конкретний перелік документів, що підтверджують факт настання страхового випадку і розмір збитку, зазначається в Договорі страхування

11.3. Факт одержання Страховиком письмової заяви Страхувальника (Вигодонабувача) про виплату страхового відшкодування і документів, які додаються до неї, підтверджується реєстрацією цієї заяви та документів у встановленому Страховиком порядку.

12. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

12.1. Страховик сплачує Страхувальнику при настанні страхового випадку страхове відшкодування в межах Страхової суми (ліміту страхової суми) за Договором страхування.

12.2. Сума страхового відшкодування не може перевищувати розміру збитку, якого зазнав Страхувальник при настанні страхового випадку.

12.3. Розмір збитку, що зазнав Страхувальник при настанні страхового випадку, визначається у розмірі простроченої кредитної заборгованості Позичальника (Дебітора) за Кредитом (залежно від умов страхування заборгованості по сплаті основного боргу за Кредитом, або заборгованості по сплаті відсотків за користування Кредитом, або

заборгованості по сплаті основного боргу та відсотків за користування Кредитом) на останню дату строку її сплати, встановлену Кредитним договором (за винятком пені і штрафів), за вирахуванням:

- сум, отриманих від Поручителя, та/або Гаранта та/або виручки від реалізації предмету Застави,

- сум відшкодувань, отриманих Страхувальником від третіх осіб; Страхувальник зобов'язаний негайно сповістити Страховика про одержання таких сум від третіх осіб.

12.4. Виплата страхового відшкодування здійснюється Страховиком у розмірі збитку, визначеного згідно з пунктом 12.3 Правил, але не більше розміру страхової суми, зазначеної у Договорі страхування, за вирахуванням франшизи.

В суму Страхового відшкодування включаються, якщо це передбачено Договором страхування, витрати на юридичний позасудовий супровід, які здійснив Страхувальник за погодженням із Страховиком з метою недопущення чи мінімізації збитків.

12.5. У разі якщо страхова сума становить певну частку суми застрахованої кредитної заборгованості (суми основного боргу за Кредитом, або відсотків за користування Кредитом, або суми основного боргу за Кредитом та відсотків за користування кредитом) за Кредитною угодою, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховому випадку збитків, якщо інше не обумовлено Договором страхування.

12.6. Якщо Кредит застрахований у декількох страховиків і загальна страхова сума перевищує його розмір, страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками при настанні страхового випадку, не може перевищувати суми Кредиту. При цьому Страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми, зазначеної у Договорі.

12.7. Якщо умовами Договору страхування передбачена сплата страхового платежу частинами, Страховик при здійсненні виплати страхового відшкодування залишає за собою право утримати із суми страхового відшкодування несплачену Страхувальником частину страхового платежу.

12.8. Одержувачами сум страхового відшкодування залежно від умов Договору страхування можуть бути Страхувальник або інша особа, призначена Страхувальником для отримання страхового відшкодування при укладанні Договору страхування (Вигодонабувач).

12.9. Виплата суми страхового відшкодування її одержувачу здійснюється Страховиком на підставі заяви про виплату страхового відшкодування і страхового акту протягом 10 (десяти) робочих днів з дати прийняття рішення про виплату страхового відшкодування (оформлення Страхового Акту) шляхом, зазначеним її одержувачем у заяві про виплату страхового відшкодування, - безготівковим перерахуванням на банківський рахунок, поштовим переказом на адресу одержувача, готівкою через касу Страховика або іншим шляхом, зазначеним її одержувачем у заяві про виплату.

12.10. Датою здійснення виплати страхового відшкодування вважається дата списання коштів з поточного рахунку Страховика або дата видачі готівкових коштів через касу Страховика.

Виплата страхового відшкодування підтверджується платіжним дорученням або видатковим касовим ордером.

12.11. Виплата страхового відшкодування здійснюється Страховиком в національній грошовій одиниці України (гривні).

Якщо дія Договору страхування поширюється за межі України відповідно до укладених угод з іноземними партнерами, то виплата страхового відшкодування здійснюється відповідно до вимог законодавства про валютне регулювання.

12.12. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасно здійснене при настанні страхового випадку страхове відшкодування шляхом сплати неустойки (пені, штрафу), розмір якої зазначається в Договорі страхування.

12.13. Страхова сума, зазначена в Договорі страхування, після кожної виплати страхового відшкодування автоматично зменшується на розмір такої виплати.

Загальна сума виплат страхового відшкодування за одним або декількома страховими випадками не може перевищувати страхової суми (ліміту страхової суми), встановленої Договором страхування.

12.14. До Страховика, який виплатив страхове відшкодування за Договором страхування при настанні страхового випадку, в межах фактичних затрат переходить право вимоги, яке Страхувальник має до осіб, відповідальних за заподіяний збиток. Страхувальник зобов'язаний здійснити всі необхідні заходи для оформлення переуступки права вимоги (суброгації).

12.15. Якщо здійснення прав, що перейшли до Страховика в порядку суброгації, стало неможливим у результаті дій (бездіяльності) Страхувальника, Страховик має право вимагати повернення раніше виплаченої Страхувальнику суми страхового відшкодування, а Страхувальник зобов'язаний повернути таку суму Страховику.

12.16. Всі суми, отримані Страхувальником після дати здійснення Страховиком виплати страхового відшкодування, розподіляються між Страховиком і Страхувальником у пропорції, встановленій відповідно до їх участі у збитках. Страхувальник повідомляє Страховика протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту, як йому стало відомо про такі суми, і сплачує Страховику протягом 5 (п'яти) робочих днів належну Страховику частину такої суми.

12.17. Переуступка права вимоги виплати страхового відшкодування припустима за умови письмової згоди Страховика. Право Страховика на захист своїх інтересів і на взаємозаліки вимог залишається дійсним також і по відношенню до особи, якій переуступлене зазначене право (цесіонарія). У будь-якому випадку узгодження і розрахунок розміру збитків відбувається тільки із Страхувальником.

12.18. Порядок виплати страхового відшкодування і здійснення прав, що перейшли в порядку суброгації, у випадку, якщо в Договорі страхування визначений Гарант чи Поручитель Позичальника, підлягають визначенню в Договорі страхування.

13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТИ АБО ВІДМОВУ У ЗДІСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

13.1. Рішення про здійснення або відмову в здійсненні страхового відшкодування приймається Страховиком протягом 10 (десяти) робочих днів після отримання всіх документів, зазначених у розділі 11 Правил, якщо інший строк не обумовлений у Договорі страхування.

У разі прийняття рішення про виплату страхового відшкодування Страховик на підставі наданих Страхувальником документів складає Страховий Акт.

13.2. Якщо неможливо визначити розмір збитку або встановити причину страхового випадку на підставі отриманих від Страхувальника документів, Страховик подовжує строк прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування до моменту остаточного з'ясування обставин і причин страхового випадку і розміру збитку (отримання додаткових документів і відповідних висновків компетентних установ, висновків незалежної експертизи тощо), але не більше ніж на 90 (дев'яносто) робочих днів, якщо інше не обумовлено у Договорі страхування.

13.3. Якщо правоохоронними органами відкрита кримінальна справа проти Страхувальника або Вигодонабувача (посадових осіб Страхувальника або Вигодонабувача) і ведеться розслідування, - до закінчення кримінальної справи на стадії дізнання або попереднього розслідування при недоведенні участі Страхувальника, Вигодонабувача (посадових осіб Страхувальника або Вигодонабувача) у скоєнні злочину, винесення Страхувальнику (Вигодонабувачу) виправдувального вироку, а також інших випадків, які будуть вказувати на відсутність протиправності в діях Страхувальника або Вигодонабувача (посадових осіб Страхувальника або Вигодонабувача) відповідно до

кримінального законодавства України, якщо вказані дії пов'язані з обставинами, що призвели до настання страхового випадку.

13.4. Про продовження строку прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті суми страхового відшкодування Страховик повідомляє її одержувача письмово з обґрунтуванням причин протягом 10 (десяти) робочих днів з дати отримання всіх необхідних документів згідно розділу 11 Правил.

13.5. Рішення Страховика про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування повідомляється особі, що подала заяву про страхову виплату, у письмовій формі із зазначенням підстав для повної або часткової відмови у виплаті відшкодування упродовж 10 (десяти) робочих днів з дати прийняття відповідного рішення, якщо інше не обумовлено в Договорі страхування.

14. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

14.1. Причинами відмови у виплаті страхового відшкодування є:

14.1.1. навмисні дії Страхувальника, Вигодонабувача, працівників Страхувальника (Вигодонабувача), якщо вони були спрямовані на настання страхового випадку, крім дій, пов'язаних із виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, вчинених у стані необхідної оборони (без перевищення її меж), або щодо захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації;

14.1.2. вчинення Страхувальником, Вигодонабувачем, працівниками Страхувальника (Вигодонабувача), умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

14.1.3. подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про об'єкт страхування або про факт настання страхового випадку;

14.1.4. одержання Страхувальником (Вигодонабувачем) повного відшкодування збитків за Договором страхування від особи, винної у їх заподіянні;

14.1.5. несвоєчасне повідомлення Страхувальником без поважних на це причин про настання страхового випадку або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

14.1.6. інші випадки, передбачені законодавством України.

14.2. Договором страхування можуть бути передбачені також інші підстави для відмови здійснити виплату страхового відшкодування, якщо це не суперечить закону.

14.3. Відмова Страховика у виплаті страхового відшкодування може бути оскаржена Страхувальником в суді.

15. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

15.1. Дія Договору припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у випадках:

15.1.1. закінчення строку його дії;

15.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

15.1.3. несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором строки. При цьому Договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

15.1.4. ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

15.1.5. ліквідації Страхувальника – юридичної особи або смерті Страхувальника – громадянина чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23, 24 Закону України “Про страхування”;

15.1.6. набуття законної сили судовим рішенням про визнання Договору страхування недійсним;

15.1.7. якщо можливість настання страхового випадку відпала, і наявність страхового ризику зникла через обставини інші, ніж страховий випадок (до таких обставин, відноситься, зокрема, дострокове погашення Позичальником Кредиту, у тому числі шляхом збільшення суми періодичних платежів в рахунок погашення суми заборгованості за Кредитом та ін.);

15.1.8. в інших випадках, передбачених законодавством України.

15.2. Якщо Страхувальник прострочив внесення страхового платежу і не сплатив його протягом 10 (десяти) робочих днів після пред'явлення Страховиком письмової вимоги про сплату страхового платежу, Страховик може відмовитися від Договору страхування, що оформлюється Додатковою угодою до Договору страхування, якщо інше не встановлено Договором страхування.

15.3. Дія Договору може бути достроково припинена на вимогу Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу сторону не пізніше, як за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

15.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до дати закінчення строку дії Договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи у розмірі 40 (сорок) відсотків, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням умов Договору страхування Страховиком, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

15.5. При достроковому припиненні дії Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі.

Якщо вимога Страховика обумовлена порушенням умов страхування Страхувальником, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення строку дії Договору страхування, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи у розмірі 40 (сорок) відсотків, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за Договором страхування.

16. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.

16.1. Спори і розбіжності, які впливають із Договору страхування, розв'язуються шляхом переговорів чи консультацій між сторонами у строки, встановлені Договором страхування.

16.2. У випадку недосягнення згоди спори передаються на розгляд до суду у порядку та згідно правил, передбачених законодавством України.

17. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН.

17.1. За невиконання або виконання неналежним чином прийнятих на себе зобов'язань за Договором страхування сторони несуть відповідальність відповідно до законодавства України.

17.2. У разі несплати або несвоєчасної сплати Страховиком Страхувальнику або іншій особі відповідно до умов Договору страхування суми страхового відшкодування при настанні страхового випадку Страховик зобов'язаний сплатити неустойку, розмір якої встановлюється Договором страхування.

18. ОСОБЛИВІ УМОВИ.

18.1. Протягом строку дії Договору страхування його умови можуть бути змінені та/або доповнені окремими положеннями за згодою Страховика і Страхувальника та на підставі письмової заяви однієї із сторін.

Всі зміни та доповнення до Договору страхування оформляються Сторонами письмово у вигляді додаткових угод до діючого Договору страхування, які є його невід'ємними частинами.

Якщо будь-яка зі сторін не згодна на внесення змін у Договір, протягом 10 (десяти) робочих днів, якщо інше не встановлено Договором страхування, вирішується питання про дію Договору на попередніх умовах або про припинення його дії.

18.2. Всі повідомлення та відомості, що направляються Сторонами одна одній за Договором страхування, повинні бути здійснені в письмовій формі і будуть вважатись наданими належним чином, якщо вони надіслані рекомендованим листом, надані особисто з врученням під розпис відповідальній особі, надані/повідомлені телефоном, телеграфом, телетайпом, телефаксом, електронною поштою тощо з наступним направленням письмового повідомлення або документів рекомендованим листом або з доставкою такого письмового повідомлення чи документів посильним, чи іншим документованим способом зв'язку.

18.3. Всі взаєморозрахунки сторони здійснюють згідно з чинним законодавством України.

Додаток 1
до Правил добровільного страхування
кредитів (у тому числі відповідальності
позичальника за непогашення кредиту)

КЛАСИФІКАЦІЯ ПОЗИЧАЛЬНИКІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОЦІНКИ ЇХ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ФІНАНСОВОГО СТАНУ.

I. Класифікація позичальників - юридичних осіб (у тому числі Банків) здійснюється за результатами оцінки їх фінансового стану.

Клас "А" - фінансова діяльність Позичальника добра, що свідчить про можливість своєчасного виконання зобов'язань за кредитними операціями, зокрема, погашення основної суми боргу та відсотків за ним відповідно до умов Кредитної угоди; економічні показники в межах установлених значень (відповідно до методики оцінки фінансового стану Позичальника, затвердженої внутрішніми документами Кредитора); вище керівництво Позичальника має відмінну ділову репутацію; кредитна історія Позичальника бездоганна. Позичальник-банк (резиденти і нерезиденти, що зареєстровані в країнах - членах СНД), дотримується економічних нормативів. Можна зробити висновок, що фінансова діяльність і надалі проводитиметься на високому рівні. До цього класу можуть належати позичальники-банки (нерезиденти), що мають кредитний рейтинг не нижче ніж показник А, підтверджений у бюлетені однієї з провідних світових рейтингових компаній (Fitch IBCA, Standard & Poor's, Moody's тощо).

Клас "Б" - фінансова діяльність Позичальника близька за характеристиками до класу "А", але ймовірність підтримування її на цьому рівні протягом тривалого часу є низькою. Позичальники, які належать до цього класу, потребують більшої уваги через потенційні недоліки, що ставлять під загрозу достатність надходжень коштів для обслуговування боргу та стабільність одержання позитивного фінансового результату їх діяльності. Позичальники-банки (резиденти в нерезиденти, що зареєстровані в країнах - членах СНД), дотримуються економічних нормативів. Аналіз коефіцієнтів фінансового стану Позичальника може свідчити про негативні тенденції в діяльності Позичальника. Недоліки в діяльності Позичальників, які належать до класу "Б", мають бути лише потенційними. За наявності реальних недоліків клас Позичальника потрібно знизити. До цього класу можуть належати позичальники-банки (нерезиденти), що мають кредитний рейтинг не нижче ніж показник Б, підтверджений у бюлетені однієї з провідних світових рейтингових компаній (Fitch IBCA, Standard & Poor's, Moody's тощо)

Клас "В" - фінансова діяльність Позичальника задовільна і потребує більш детального контролю. Позичальники - банки (резиденти і нерезиденти, що зареєстровані в країнах СНД) дотримуються економічних нормативів. Надходження коштів і платоспроможність Позичальника свідчать про ймовірність несвоєчасного погашення кредитної заборгованості в повній сумі та в строки, передбачені договором, якщо недоліки не будуть усунені. Одночасно спостерігається можливість виправлення ситуації і покращення фінансового стану Позичальника. Забезпечення кредитної операції має бути ліквідним і не викликати сумнівів щодо оцінки його вартості, правильності оформлення угод про забезпечення тощо. До цього класу можуть належати Позичальники-банки (нерезиденти), що мають кредитний рейтинг не нижче ніж показник В, підтверджений у бюлетені однієї з провідних світових рейтингових компаній (Fitch IBCA, Standard & Poor's, Moody's тощо).

Клас "Г" - фінансова діяльність Позичальника незадовільна (економічні показники не відповідають установленим значенням) і спостерігається її нестабільність протягом року; є високий ризик значних збитків; ймовірність повного погашення кредитної заборгованості та відсотків/комісій за нею є низькою; проблеми можуть стосуватися стану забезпечення за кредитом, потрібної документації щодо забезпечення, яка свідчить про наявність (схоронність) і його ліквідність тощо. Якщо під час проведення наступної класифікації немає безсумнівних підтверджень поліпшити протягом одного місяця фінансовий стан Позичальника або рівень забезпечення за кредитною операцією, то його потрібно класифікувати на клас нижче (клас "Д"). До цього класу належить Позичальник, проти якого порушено справу про банкрутство.

Клас "Д" - фінансова діяльність незадовільна і є збитковою; показники не відповідають установленим значенням, кредитна операція не забезпечена ліквідною заставою (або безумовною гарантією), ймовірності виконання зобов'язань Позичальником практично немає. До цього класу належить Позичальник, що визнаний банкрутом в установленому чинним законодавством порядку.

За результатами оцінки фінансового стану Позичальник зараховується до відповідного класу.

Позичальник, проти якого порушено справу про банкрутство, а також банки, в яких відкликано банківську ліцензію, не можуть бути віднесені до класу, вище ніж клас "Г".

Якщо банк здійснює довгострокове кредитування під інвестиційний проект, розрахунок ефективності якого (у тому числі доходу, що планується отримати від його реалізації) забезпечує погашення Кредиту і відсотків/комісій за ним відповідно до умов Кредитної угоди, а також за умови, що бізнес-план реалізації інвестиційного проекту виконується, то клас Позичальника може бути підвищено на один рівень.

II. Класифікація Позичальників - фізичних осіб здійснюється за результатами визначення їх кредитоспроможності (фінансового стану) з урахуванням рівня забезпечення за Кредитними операціями.

Клас "А" - сукупний чистий дохід Позичальника значно перевищує внески на погашення Кредиту і відсотків/комісій за ним, високою є ймовірність збереження такого співвідношення протягом дії Кредитної угоди; обсяг, якість і ліквідність забезпечення за

Кредитами, що видаються на строк більше одного року, достатні або Позичальник має високу особисту Кредитоспроможність (що підтверджується документально) і заслуговує на безперечну довіру; немає жодних свідчень про можливість затримки з поверненням кредиту і Відсотків/комісій за ним відповідно до умов Кредитної угоди.

Клас "Б" - основні характеристики аналогічні або близькі до класу "А", однак ймовірність їх підтримування на такому самому рівні є низькою або наявна тенденція (або інформація) щодо можливості їх зниження. Обсяг, якість і ліквідність забезпечення за Кредитами, що видаються на строк більше одного року, достатні для погашення в повному обсязі Кредиту і відсотків/комісій за ним.

Клас "В" - сукупні обсяги доходів і витрат позичальника свідчать про досягнення граничної межі в забезпеченні погашення боргу, зміну місця роботи (з погіршенням умов), зростання обсягу зобов'язань позичальника, що свідчить про підвищення ймовірності несвоєчасного та/або в неповній сумі погашення Кредиту і Відсотків/комісій за ним. Обсяг, якість і ліквідність забезпечення за Кредитами, що видаються на строк більше одного року, достатні для погашення в повному обсязі Кредиту і Відсотків/комісій за ним.

Клас "Г" - фінансовий стан Позичальника нестабільний. Наявна тенденція і періодично виникають проблеми із своєчасною сплатою боргу за Кредитами та відсотками/комісіями за ним через нестабільність доходів Позичальника або зростання витрат та/або зобов'язань. Сукупний чистий дохід Позичальника в окремі періоди не забезпечує сплату боргу за Кредитом та відсотків/комісій за ним. Є проблеми щодо забезпечення за Кредитом (низький рівень його ліквідності або його обсяг недостатній тощо).

Клас "Д" - фінансовий стан Позичальника незадовільний. Доходи не забезпечують сплату боргу за Кредитом та відсотків/комісій за ним. Кредит не забезпечений ліквідною заставою. Практично немає змоги сплатити борг за Кредитом та відсотки/комісії за ним, у тому числі за рахунок забезпечення Кредиту.

Якщо немає достовірної фінансової звітності, що підтверджує оцінку фінансового стану Позичальника - юридичної особи, або відповідних документів та інформації щодо оцінки фінансового стану Позичальника - фізичної особи, а також належним чином оформлених документів, на підставі яких здійснювалася Кредитна операція, то такі Позичальники мають класифікуватися не вище класу "Г".

Додаток 2
до Правил добровільного страхування
кредитів (у тому числі відповідальності
позичальника за непогашення кредиту)

БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ
по добровільному страхуванню кредитів
(у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту)

Строк страхування – 1 (один) рік.

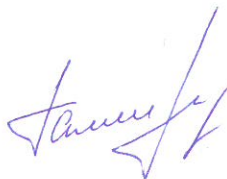
Таблиця №1

Клас Позичальника за класифікацією згідно Додатку 1 до Правил	Страховий тариф, %
Клас "А"	0,8
Клас "Б"	2,0
Клас "В"	3,0
Клас "Г"	4,0
Клас "Д"	На страхування не приймаються

В залежності від строку, місця дії Договору страхування, розміру та виду франшизи, величини першого сплаченого внеску в рахунок погашення заборгованості за Кредитом, величини наданого Кредиту, результатів індивідуальної оцінки кредитного ризику даної Кредитної угоди та інших чинників, що впливають на ступінь страхового ризику, до базового тарифу можуть бути застосовані понижуючі або підвищуючі коефіцієнти від 0,1 до 7,0.

Норматив витрат на ведення справи складає 40%.

Актуарій

Галицький І.В.

Додаток 3
до Правил добровільного страхування
кредитів (у тому числі відповідальності
позичальника за непогашення кредиту)

**ОСОБЛИВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ КОМЕРЦІЙНИХ
(ТОРГОВИХ) КРЕДИТІВ.**

ЗМІСТ.

1. ТЕРМІНОЛОГІЯ.....	42
2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	43
3. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ.....	44
4. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ. ПЕРІОД ОЧІКУВАННЯ. МАКСИМАЛЬНИЙ ПЕРІОД КРЕДИТУ. ПОТЕНЦІЙНИЙ СТРАХОВИЙ ВИПАДОК.....	44
5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.....	46
6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	47
7. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВОЇ СУМИ. ЛІМІТ СТРАХОВОЇ СУМИ. КРЕДИТНИЙ ЛІМІТ. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ І ПОРЯДОК ЙОГО СПЛАТИ.....	47
8. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	50
9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.....	51
10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ ПОТЕНЦІЙНОГО СТРАХОВОГО ВИПАДКУ, СТРАХОВОГО ВИПАДКУ. ДІЇ СТОРІН У РАЗІ ЗБІЛЬШЕННЯ СТУПЕНЮ СТРАХОВОГО РИЗИКУ.....	53
11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ І РОЗМІР ЗБИТКУ.....	55
12. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	56
13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТИ АБО ВІДМОВУ У ЗДІСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	58
14. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	58
15. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	59
16. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.....	59
17. ОСОБЛИВІ УМОВИ.....	59
18. БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ.....	60

1. ТЕРМІНОЛОГІЯ.

1.1. В даному Додатку 3 до Правил добровільного страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту) (надалі – “Правила”) „Особливі умови добровільного страхування комерційних (торгових) кредитів” (надалі – “Додаток 3”) використовуються наступні терміни:

Власна участь Страхувальника у збитках — встановлена Договором страхування частка (відсоток) суми збитків за вирахуванням агрегатної франшизи і франшизи, яка залишається на власному утриманні Страхувальника і не підлягає відшкодуванню Страховиком.

Додаток 3 - Додаток 3 до Правил добровільного страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту) ЗАТ “СК “Кредо-Класик” „Особливі умови страхування комерційних (торгових) кредитів”.

Додаток 3 є додатком і невід’ємною частиною Правил добровільного страхування кредитів ЗАТ „Страхова компанія „Кредо-Класик”.

Контрагент (Дебітор) - сторона по укладеному із Страхувальником Контракту, яка є покупцем, замовником за Контрактом і якій Страхувальник надає Комерційний (торговий) кредит згідно умов Контракту на території України.

Контрагент (Дебітор) Страхувальника повинен бути резидентом України відповідно до законодавства України.

Комерційний (торговий) кредит (Кредит) – торговий кредит, наданий Страхувальником Контрагенту (Дебітору) згідно умов Контракту, у вигляді відстрочки і розстрочки, попередньої оплати, авансу по оплаті товарів, робіт, послуг, результатів інтелектуальної діяльності.

Різновидом Комерційного (товарного) кредиту, є лізинговий кредит .

Контракт – угода, укладена між Страхувальником і його Контрагентом (Дебітором) відповідно до законодавства України, що передбачає постачання товарів, надання послуг, виконання робіт, передачу результатів інтелектуальної діяльності.

Кредитний Ліміт - встановлений Страховиком по кожному Контрагенту (Дебітору) Страхувальника, зазначеному в Договорі страхування, граничний розмір суми Дебіторської заборгованості Страхувальника по Комерційним (торговим) кредитам, в межах якого Страховик згідно Додатку 3 і Договору страхування зобов'язується при настанні страхового випадку виплатити Страхувальнику суму страхового відшкодування.

Згідно Додатку 3 Комерційні (торгові) кредити можуть бути застраховані тільки у межах Кредитного Ліміту, встановленого Страховиком окремо по кожному Контрагенту (Дебітору) Страхувальника, зазначеному у Договорі страхування.

Максимальний період Кредиту – встановлений Договором страхування граничний строк повернення Контрагентом (Дебітором) Страхувальнику суми заборгованості по Комерційному (торговому) кредиту, виданому Страхувальником Контрагенту (Дебітору) згідно умов Контракту.

Мінімальна сума Кредиту, що заявляється Страхувальником - передбачений Договором страхування мінімальний розмір суми Рахунків до одержання, встановлений по кожному Контрагенту (Дебітору), починаючи з якого діє встановлений у цьому Додатку 3 обов'язок Страхувальника заявляти на страхування всі Рахунки до одержання, що пред'являються Страхувальником для оплати цьому Контрагенту (Дебітору).

Мінімальний (Гарантований) Страховий платіж – сума Страхового платежу, що Страхувальник зобов'язується сплатити Страховику за весь строк дії Договору страхування незалежно від фактичного обсягу застрахованих упродовж строку дії

Договору страхування Комерційних (торгових) кредитів, виданих Страхувальником його Контрагентам (Дебіторам) згідно Контракту.

Потенційний Страховий випадок — будь-які обставини, про які стає відомо Страхувальнику і які можуть стати Страховим випадком, - зокрема, судові позови різного характеру до Контрагента (Дебітора) Страхувальника з боку його партнерів чи держави, арешт рахунків Контрагента (Дебітора), припинення дії ліцензії Контрагента (Дебітора) на діяльність, що призводять до порушень графіку розрахунків за поставлені товари (виконані роботи, надані послуги, передані результати інтелектуальної діяльності) або унеможливають виконання Контрагентом (Дебітором) своїх зобов'язань за Контрактом. Потенційним Страховим випадком, зокрема, є прострочена Дебіторська заборгованість Страхувальника при перевищенні Максимального періоду Кредиту.

Рахунок до одержання - різновид рахунку – фактури за відвантажений Страхувальником згідно умов Контракту товар (надані послуги, виконані роботи, передані результати інтелектуальної діяльності), що пред'являється Страхувальником для оплати Контрагенту (Дебітору) Страхувальника за Контрактом і який має точно встановлений строк погашення у майбутньому.

Фактичний Страховий платіж - сума страхового платежу, яку Страхувальник сплачує Страховику за фактично застрахований протягом строку дії Договору страхування обсяг Комерційних (торгових) Кредитів, наданих Страхувальником Контрагентам (Дебіторам) згідно Контракту.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

2.1. Цей Додаток 3 до Правил добровільного страхування кредитів „Особливі умови добровільного страхування Комерційних (торгових) кредитів” (надалі – Додаток 3) розроблено відповідно до Закону України “Про страхування” та інших нормативно-правових актів України.

2.2. На підставі Додатку 3 Страховик укладає із Страхувальниками Договори добровільного страхування Комерційних (торгових) кредитів, надалі – “Договори страхування”.

2.3. Цей Додаток 3 регулює загальні умови та порядок здійснення добровільного страхування Комерційних (торгових), у тому числі Лізингових кредитів, надалі – “Кредит”.

2.4. Конкретні умови добровільного страхування Комерційних (торгових), у тому числі Лізингових кредитів визначаються Договором страхування, що укладається Страховиком і Страхувальником.

2.5. Страхувальниками згідно з цим Додатком 3 можуть бути:

2.5.1. суб'єкти підприємництва – юридичні особи, фізичні особи – підприємці, які є продавцями (постачальниками) та Кредитодавцями (позикодавцями) Контрагентів (Дебіторів) за укладеними комерційними угодами (Контрактами).

2.5.2. Кредитні установи (Банки), які відповідно до закону за рахунок залучених коштів за свій власний рахунок та на власний ризик надають Кредити Контрагентам (Дебіторам) – юридичним особам, фізичним особам – підприємцям.

2.6. При укладанні Договору страхування згідно з Додатком 3 Страхувальник може призначати юридичних або фізичних осіб (Вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування. Страхувальник можуть змінювати Вигодонабувачів у Договорі страхування до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.

3. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ.

3.1. Об'єктом страхування є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать законодавству України, пов'язані із можливими збитками, що можуть бути завдані Страхувальнику внаслідок невиконання або неналежного виконання Контрагентом (Дебітором) Страхувальника своїх зобов'язань за Кредитом і що оформлені у вигляді Рахунків до одержання, пред'явлених Страхувальником Контрагенту (Дебітору) для оплати товарів, робіт, послуг, результатів інтелектуальної діяльності, відвантажених, виконаних, наданих або переданих Страхувальником згідно умов укладеного з Контрагентом (Дебітором) Контракту, і прийнятих (акцептованих) цим Контрагентом (Дебітором).

3.2. Рахунки до одержання, пред'явлені Страхувальником Контрагенту (Дебітору), повинні відповідати наступним вимогам:

а) Страхувальником встановлено Кредитний Ліміт по даному Контрагенту (Дебітору);

б) термін, наданий Страхувальником Контрагенту (Дебітору) для погашення Кредиту, не перевищує Максимального періоду Кредиту;

в) відвантаження Страхувальником Контрагенту (Дебітору) товарів (надання послуг, виконання робіт, передача результатів інтелектуальної діяльності) здійснено відповідно до вимог укладеного Страхувальником і Контрагентом (Дебітором) Контракту й оформлено відповідними рахунками-фактурами, пред'явленими Контрагенту не пізніше 10 (десяти) робочих днів з дати фактичного відвантаження товарів (закінчення надання послуг, виконання робіт, передачі результатів інтелектуальної діяльності);

г) іншим вимогам, передбаченим Додатком 3 і/або Договором страхування.

3.3. Договір страхування діє по відношенню до Рахунків до одержання, пред'явлених Страхувальником Контрагенту (Дебітору), сума Дебіторської заборгованості по яким не перевищує Кредитного Ліміту, встановленого Страхувальником по даному Контрагенту (Дебітору) згідно з Додатком 3. При цьому дія Договору страхування поширюється на Кредити в порядку їх надання, тобто при перевищенні Кредитного Ліміту незастрахованою буде вважатися Дебіторська заборгованість Страхувальника по Рахункам до одержання, пред'явленим Страхувальником Контрагенту (Дебітору) пізніше. Суми, що сплачуються Контрагентом (Дебітором) в рахунок погашення Дебіторської заборгованості Страхувальника по Кредиту, зараховуються в першу чергу по відповідним Рахункам до одержання з більш ранніми датами їх пред'явлення Контрагенту (Дебітору).

Чеки і векселі розглядаються як платіж по Рахункам до одержання тільки після зарахування банком відповідних сум, сплачених Контрагентом (Дебітором), на рахунок Страхувальника.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ. ПЕРІОД ОЧІКУВАННЯ. МАКСИМАЛЬНИЙ ПЕРІОД КРЕДИТУ. ПОТЕНЦІЙНИЙ СТРАХОВИЙ ЗБИТОК.

4.1. Страхувальником є ризик неповернення Кредиту внаслідок неплатоспроможності Контрагента (Дебітора) Страхувальника або Гаранта (Поручителя) Контрагента у формах:

4.1.1. юридично підтвердженої неплатоспроможності Контрагента (Дебітора) Страхувальника або Гаранта (Поручителя) Контрагента;

4.1.2. фактичної неплатоспроможності Контрагента (Дебітора) Страхувальника.

4.2. Неплатоспроможність Контрагента (Дебітора) Страхувальника або Гаранта (Поручителя) Контрагента вважається юридично підтвердженою і такою, що наступила, у випадках:

а) прийняття ухвали господарським судом про порушення провадження у справі про банкрутство Контрагента (Дебітора) Страхувальника або Гаранта (Поручителя) Контрагента і введення процедури санації чи призначення розпорядника майна боржника згідно Закону України від 14.05.1992р. № 2343-ХІІ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»;

б) прийняття судом ухвали про банкрутство Контрагента (Дебітора) Страхувальника або Гаранта (Поручителя) Контрагента і відкриття ліквідаційної процедури згідно Закону України від 14.05.1992р. № 2343-ХІІ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»;

в) укладення Мирової угоди між Контрагентом (Дебітором) Страхувальника або Гарантом (Поручителем) Контрагента і їх кредиторами відповідно до Закону України від 14.05.1992р. № 2343-ХІІ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»;

г) неможливості виконання ухвали суду про стягнення боргу з Контрагента (Дебітора) Страхувальника або Гаранта (Поручителя) Контрагента на користь Страхувальника з причини відсутності у Контрагента (Дебітора) Страхувальника або Гаранта (Поручителя) Контрагента доходів чи майна, на яке може бути накладене стягнення, і безрезультатності всіх дозволених законодавством України і здійснених Страхувальником чи за його дорученням заходів по стягненню боргу з Контрагента (Дебітора) Страхувальника або Гаранта (Поручителя) Контрагента.

При цьому в даному Додатку 3 неплатоспроможність Гаранта (Поручителя) Контрагента – Кредитної установи вважається юридично підтвердженою і такою, що наступила, у випадках застосування до Гаранта (Поручителя) Контрагента заходів з метою попередження його банкрутства, передбачених Законом України від 14.05.1992р. №2343-ХІІ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», а зазначені вище підпункти а), б) і в) даного пункту Додатку 3 застосовуються з урахуванням особливостей, встановлених згаданим у цьому абзаці Законом України.

4.3. Фактична Неплатоспроможність Контрагента (Дебітора) вважається такою, що наступила, якщо Контрагент (Дебітор) прострочив оплату заборгованості по Кредиту і перевищив встановлений у Договорі страхування Період очікування.

Період очікування починається з дати, наступної за датою закінчення терміну погашення заборгованості Контрагента (Дебітора) по Комерційному (торговому) кредиту (Максимального періоду Кредиту згідно пункту 4.5 Додатку 3), і/або, якщо це обумовлено Договором страхування, з дати настання Потенційного Страхового випадку (згідно пункту 4.6 Додатку 3).

Датою настання фактичної неплатоспроможності Контрагента (Дебітора) є дата, наступна за датою закінчення Періоду очікування, встановленого Договором страхування.

4.4. Страховими випадками є:

4.4.1. збитки Страхувальника, що спричинені невиконанням (неналежним виконанням) Контрагентом (Дебітором) своїх зобов'язань за Контрактом щодо оплати відвантажених Страхувальником товарів (наданих послуг, виконаних робіт, переданих результатів інтелектуальної діяльності) внаслідок настання юридично підтвердженої неплатоспроможності:

а) Контрагента (Дебітора) Страхувальника, внаслідок чого цей Контрагент (Дебітор) не оплатив або не може більше оплачувати відвантажені згідно Контракту товари (виконані роботи, надані послуги, передані результати інтелектуальної діяльності);

б) Гаранта (Поручителя) Контрагента, якщо зобов'язання Контрагента (Дебітора) забезпечені Гарантією банку або Поручительством і Гарант (Поручитель) Контрагента не виконав або не може більше виконувати свої зобов'язання по договору Поручительства чи договору про надання Гарантії при настанні неплатоспроможності Контрагента (Дебітора) Страхувальника;

4.4.2. збитки Страхувальника, спричинені невиконанням (неналежним виконанням) Контрагентом (Дебітором) своїх зобов'язань за Контрактом щодо оплати відвантажених Страхувальником товарів (наданих послуг, виконаних робіт, переданих результатів інтелектуальної діяльності) внаслідок настання фактичної неплатоспроможності Контрагента (Дебітора).

4.5. У Договорі страхування по кожному Контрагенту (Дебітору), зазначеному в Договорі страхування, зазначається Максимальний період Кредиту.

Максимальний період Кредиту по будь-якому Контрагенту (Дебітору) Страхувальника діє з дати пред'явлення Страхувальником такому Контрагенту (Дебітору) Рахунку до одержання.

4.6. Настання будь-якої обставини, що може спричинити настання Страхового випадку (зокрема, перевищення Максимального періоду Кредиту), розглядається як Потенційний Страховий випадок.

4.7. При настанні Потенційного Страхового випадку:

а) Договір страхування по відношенню до майбутніх Кредитів, що будуть надані Страхувальником Контрагенту (Дебітору), по якому наступив Потенційний Страховий випадок, не діє, і збитки Страхувальника по майбутнім Кредитам, виданим Страхувальником такому Контрагенту (Дебітору), Страховиком не відшкодовуються (за умови внесення відповідних змін і доповнень у Договір страхування);

б) Комерційні (торгові) кредити, надані Контрагенту (Дебітору) на дату настання Потенційного Страхового випадку в сумі, що перевищує Кредитний Ліміт, вважаються незастрахованими незалежно від того, чи буде погашена цим Контрагентом (Дебітором) Страхувальника заборгованість по застрахованому Кредиту чи ні;

в) Страховик може вимагати внесення змін в умови Договору страхування по відношенню до Контрагента (Дебітора) Страхувальника, по якому наступив Потенційний Страховий випадок.

Страховик залишає за собою право припинити виконання своїх зобов'язань за Договором страхування по відношенню до Контрагента (Дебітора), по якому наступив Потенційний Страховий випадок; при цьому сплачений Страхувальником страховий платіж поверненню не підлягає.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.

5.1 Страховик не відшкодовує:

5.1.1. збитки Страхувальника у вигляді неустойки за Контрактом, відсотків за користування Кредитом, відсотків за користування чужими коштами, а також втрати від курсових різниць;

5.1.2. збитки по Рахунках до одержання, виставленим Контрагентам, що є дочірніми, залежними чи афільованими компаніями по відношенню до Страхувальника;

5.1.3. збитки Страхувальника, що є прямими чи опосередкованими наслідками:

а) недотримання Страхувальником або його представниками законодавства України;

б) невиконання Страхувальником або його представниками своїх зобов'язань за Контрактом;

в) неплатоспроможності Страхувальника незалежно від моменту її виникнення;

г) зміни курсів валют;

д) впливу ядерного вибуху, радіації чи радіоактивного забруднення;

е) знищення чи пошкодження майна Страхувальника;

є) прийняття законодавчих актів чи рішень уряду України, що унеможливають виконання Контрагентом (Дебітором) Страхувальника своїх зобов'язань за Контрактом;

ж) війни, громадянської війни, революції, повстання, народних хвилювань і заворушень, страйків, локаутів.

6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

6.1. Договір страхування укладається на погоджений Страхувальником і Страховиком строк залежно від строку дії Контракту, укладеного Страхувальником з Контрагентом, строку виконання Контрагентом (Дебітором) зобов'язань за Контрактом і інших умов.

6.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Датою сплати Страхувальником Страхового платежу є дата зарахування відповідної суми грошових коштів на поточний рахунок Страховика.

6.3. Дія Договору страхування закінчується о 24-й годині дати, зазначеної у Договорі страхування як дата закінчення Строку дії Договору страхування, якщо інші обставини (див. розділ 15 Додатку 3) не призвели до його дострокового припинення.

6.4. По відношенню до нового Контрагента (Дебітора) Страхувальника Договір страхування діє з моменту укладення додаткової угоди до діючого Договору страхування про встановлення Кредитного Ліміту по новому Контрагенту (Дебітору) Страхувальника або (якщо це передбачено Договором страхування) з дати отримання Страхувальником письмового Повідомлення Страховика про встановлення Кредитного Ліміту по новому Контрагенту (Дебітору) Страхувальника за укладення додаткової угоди до діючого Договору страхування згідно пункту 7.3 Додатку 3.

6.5. Місцем дії Договору страхування є територія України.

7. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВОЇ СУМИ. ЛІМІТ СТРАХОВОЇ СУМИ. КРЕДИТНИЙ ЛІМІТ. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ І ПОРЯДОК ЙОГО СПЛАТИ.

7.1. Страхова сума за Договором страхування встановлюється у розмірі, що не перевищує розміру Кредитного Ліміту, встановленого по Контрагенту (Дебітору) Страхувальника, зазначеному в Договорі страхування, за винятком частки Власної участі Страхувальника у збитках.

Страхова сума може бути встановлена за Договором страхування в цілому.

7.2. Порядок встановлення Кредитного Ліміту по Контрагенту (Дебітору) Страхувальника, зазначеному у Договорі страхування, полягає у наступному:

7.2.1. Страхувальник подає Страховику заяву про встановлення Кредитного Ліміту по Контрагенту (Дебітору). У зазначеній заяві Страхувальник повідомляє Страховику суму Кредиту, що запитується даним Контрагентом (Дебітором) Страхувальника за Контрактом.

7.2.2. Після одержання заяви Страхувальника про встановлення Кредитного Ліміту по Контрагенту (Дебітору) Страхувальника Страховик з метою з'ясування його дійсного фінансового стану і стану платоспроможності здійснює моніторинг цього Контрагента (Дебітора) Страхувальника, а Страхувальник забезпечує Страховику доступ до необхідної інформації.

Порядок здійснення і оплати процедури моніторингу встановлюється у Договорі страхування.

7.2.3. На підставі заяви Страхувальника про встановлення Кредитного Ліміту по Контрагенту (Дебітору) Страхувальника та результатів здійсненого моніторингу Страховик приймає рішення про встановлення Кредитного Ліміту по даному Контрагенту (Дебітору) Страхувальника.

7.2.4. Кредитний Ліміт по Контрагенту (Дебітору) Страхувальника встановлюється Страховиком у розмірі або у межах зазначеної у Заяві Страхувальника суми Кредиту, що запитується Контрагентом (Дебітором) Страхувальника.

7.2.5. Встановлений Страховиком розмір Кредитного Ліміту по Контрагенту (Дебітору) Страхувальника зазначається у письмовому Повідомленні Страховика про встановлення Кредитного Ліміту по Контрагенту (Дебітору), яке Страховик передає

Страховальнику (надалі – „Повідомлення”), та у додатковій угоді до Договору страхування, що укладається між Страховиком та Страховальником і є додатком та невід’ємною частиною Договору страхування.

7.2.6. У Повідомленні та в додатковій угоді до Договору страхування про встановлення Кредитного Ліміту по Контрагенту (Дебітору) Страховальника можуть бути передбачені особливі умови страхування Кредитів, виданих Страховальником даному Контрагенту (Дебітору).

7.2.7. Страховик може відмовити Страховальнику у встановленні Кредитного Ліміту по Контрагенту (Дебітору), зазначеному у заяві Страховальника про встановлення Кредитного Ліміту. Про відмову у встановленні Кредитного Ліміту по Контрагенту (Дебітору) Страховик повідомляє Страховальника письмово. При цьому Страховик не зобов'язаний надавати Страховальнику письмове обґрунтування причин відмови у встановленні Кредитного Ліміту по відповідному Контрагенту (Дебітору).

7.3. Страховик може переглянути прийняте рішення про встановлення Кредитного Ліміту по конкретному Контрагенту (Дебітору) Страховальника в односторонньому порядку. Про перегляд рішення про встановлення Кредитного Ліміту по Контрагенту (Дебітору) Страховик повідомляє Страховальника письмово, і до діючого Договору страхування укладається додаткова угода про перегляд розміру Кредитного Ліміту по відповідному Контрагенту (Дебітору).

Якщо Страховик переглянув рішення про перегляд розміру встановленого Кредитного Ліміту по Контрагенту (Дебітору) Страховальника в сторону його зниження, то з дати укладення відповідної додаткової угоди до діючого Договору страхування дія Договору страхування поширюється на Рахунки до одержання по такому Контрагенту (Дебітору) відповідно до умов, передбачених пунктом 3.3 Додатку 3. При цьому дія Договору страхування не припиняється по відношенню до Кредитів, наданих Страховальником Контрагенту (Дебітору) до дати укладення додаткової угоди до діючого Договору страхування про перегляд розміру Кредитного Ліміту по цьому Контрагенту (Дебітору).

7.4. Якщо сума Дебіторської заборгованості Страховальника по Рахункам до одержання, пред'явленим будь-якому Контрагенту (Дебітору), зазначеному у Договорі страхування, перевищує Кредитний Ліміт по цьому Контрагенту (Дебітору), Страховальник зобов'язаний негайно подати Страховику заяву про таке перевищення. Кредити, надані Страховальником Контрагенту (Дебітору) при перевищенні Кредитного Ліміту, встановленого Страховиком по такому Контрагенту (Дебітору) Страховальника, є незастрахованими.

7.5. Договором страхування може бути передбачено, що Страховальник зобов'язаний негайно призупинити надання Кредитів Контрагенту (Дебітору) Страховальника у тому випадку, якщо поточний розмір заборгованості Контрагента (Дебітора) по Рахункам до одержання перевищує розмір Кредитного Ліміту, встановлений по цьому Контрагенту (Дебітору), більше ніж на 10 (десять) відсотків. Подальше поновлення надання Страховальником Комерційних (торгових) кредитів Контрагенту (Дебітору) можливе тільки за умови зниження розміру заборгованості Контрагента (Дебітора) по Кредиту до суми, що не перевищує Кредитний Ліміт, встановлений по цьому Контрагенту (Дебітору) Страховиком.

7.6. Якщо сальдо по Рахункам до одержання по будь-якому Контрагенту (Дебітору) Страховальника, по якому був встановлений Кредитний Ліміт у розмірі, що не перевищує зазначеної у Договорі страхування Мінімальної суми Кредитів, що заявляється Страховальником, то Комерційні (торгові) кредити, надані такому Контрагенту (Дебітору), вважаються прийнятими на страхування незалежно від подання Страховальником заяви на їх страхування.

7.7. Договором страхування можуть бути встановлені ліміти страхової суми по окремим страховим випадкам.

7.8. Страхувий тариф (ставка страхового тарифу) - ставка, по якій розраховується Мінімальний (Гарантований) Страхувий платіж, виходячи з планового обсягу страхування Кредитів, і по якій здійснюється перерахунок Фактичного Страхувий платежу на дату закінчення строку дії Договору страхування, виходячи із фактичного обсягу Кредитів, застрахованих упродовж строку дії Договору страхування чи страхування з іншою періодичністю, встановленою у Договорі страхування.

Страхувий тариф встановлюється у відсотках страхової суми.

7.9. Страхувий тариф по конкретному Договору страхування обчислюється на підставі наведеної у Додатку 3 таблиці „Базові Страхувий тарифи по страхуванню Комерційних (торгових) кредитів” з урахуванням конкретних умов страхування і зазначається у Договорі страхування.

7.10. Страхувий платіж визначається шляхом множення страхової суми за Договором страхування на ставку страхового тарифу, визначену згідно пункту 7.9 Додатку 3.

7.11. Страхувий платіж розраховується Страховиком і сплачується Страхувальником у наступному порядку (якщо інше не обумовлено Договором страхування):

7.11.1. Для розрахунку страхового платежу за Договором страхування Страхувальник надає Страховику інформацію про запланований і фактичний обсяг Кредитів, застрахованих за Договором страхування.

7.11.2. Виходячи із запланованого обсягу страхування Кредитів, при укладанні Договору страхування Страховик розраховує суму Мінімального (Гарантованого) Страхувий платежу.

7.11.3. Мінімальний (Гарантований) Страхувий платіж, розрахований згідно пункту 7.11.2 Додатку 3, сплачується Страхувальником при укладанні Договору страхування незалежно від обсягу Кредитів, фактично застрахованих упродовж строку дії Договору страхування.

7.11.4. Не пізніше 10 (десяти) робочих днів з дати закінчення строку дії Договору страхування, якщо інший строк не обумовлений Договором страхування, виходячи із фактичного обсягу Кредитів, застрахованих за Договором страхування, Страховик шляхом перерахунку визначає суму Фактичного Страхувий платежу.

7.11.5. Сплата суми Фактичного Страхувий платежу здійснюється Страхувальником на підставі рахунку, пред'явленого Страховиком, у порядку та у строки, встановлені Договором страхування.

Страхувий платіж за Договором страхування вважається сплаченим Страхувальником з моменту його зарахування на поточний рахунок Страховика.

7.12. Сплата сум Мінімального (Гарантованого) і Фактичного Страхувий платежу за Договором страхування здійснюється Страхувальником відповідно до статті 19 Закону України „Про страхування”.

7.13. Порядок застосування і конкретний розмір Власної участі Страхувальника у збитках, франшизи, агрегатної франшизи визначається Договором страхування.

7.14. Власна участь Страхувальника у збитках, франшиза, агрегатна франшиза, Кредити, видані Контрагенту (Дебітору) Страхувальника на суму, що перевищує страхову суму за Договором страхування, не можуть бути застраховані Страхувальником ні окремо, ні в іншого страховика.

8. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

8.1. Для укладення Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву про за формою, встановленою Страховиком. До заяви Страхувальник

додає документи або належним чином засвідчені копії документів, що необхідні Страховику для оцінки страхового ризику.

8.2. Подання Страхувальником заяви про укладення Договору страхування не зобов'язує жодну із Сторін укласти Договір страхування.

8.3. На підставі заяви Страхувальника про укладення Договору страхування і документів, що необхідні Страховику для оцінки ступеню страхового ризику, отриманих від Страхувальника, Страховик приймає рішення про укладання Договору страхування.

8.4. У кожному окремому випадку Страхувальник при укладанні Договору страхування подає ті документи, які вимагає від нього Страховик.

8.5. При укладенні Договору страхування між Страхувальником і Страховиком повинна бути досягнута згода по наступним умовам:

- об'єкту страхування;
- переліку страхових ризиків і страхових випадків;
- строку дії Договору страхування;
- розміру страхової суми.

8.6. При укладанні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховику всі відомі йому обставини, що мають суттєве значення для визначення ймовірності настання Страхового випадку і розміру можливих збитків, зокрема, будь-які відомості про фінансовий стан, платоспроможність Контрагентів (Дебіторів) Страхувальника за Контрактом, якщо ці обставини не відомі і не повинні бути відомі Страховику.

Суттєвими визнаються обставини, детально описані Страховиком у типовому Договорі страхування (Страховому Полісі, Страховому Сертифікаті) чи у письмовому запиті Страховика.

8.7. Якщо після укладення Договору страхування буде встановлено, що Страхувальник повідомив Страховику свідомо неправдиві відомості про об'єкт страхування, Страховик може відмовити у виплаті суми страхового відшкодування згідно пункту 3 статті 26 Закону України „Про страхування”, пункту 14.1.1 Додатку 1.

8.8. Заява Страхувальника про намір укласти Договір страхування є додатком і невід'ємною частиною укладеного Договору страхування.

8.9. Страховик перевіряє достовірність інформації, наданої Страхувальником при укладенні Договору страхування: зокрема, перевіряє надані Страхувальником документи (копії документів), що пов'язані з контрактними відносинами Страхувальника з Контрагентами (Дебіторами), запитує відповідні документи чи їх копії (у тому числі підтвердження державних органів і уповноважених банків про фактичний оборот, надходження виручки і рух коштів Страхувальника).

8.10. По відношенню до нового Контрагента (Дебітора) Страхувальника Договір страхування укладається шляхом укладення додаткової угоди до діючого Договору страхування на підставі заяви Страхувальника про встановлення Кредитного Ліміту по даному Контрагенту (Дебітору) згідно пункту 7.3 Додатку 3.

8.11. Договором страхування може бути передбачений обов'язок Страхувальника подавати Страховику Заяви на страхування всіх Кредитів по всім Контрагентам (Дебіторам) Страхувальника, що зазначені у Договорі страхування.

8.12. Обов'язок Страхувальника подавати Заяви на страхування, якщо це передбачено Договором страхування, застосовується до всіх Кредитів - як поточних, так і майбутніх, і по відношенню до всіх Контрагентів (Дебіторів) Страхувальника, зазначених у Договорі страхування, якщо поточне чи очікуване сальдо Рахунків до одержання по кожному Контрагенту (Дебітору) досягає розміру Мінімальної суми Кредиту, що заявляється Страхувальником.

8.13. Договором страхування може бути встановлено обмеження терміну, протягом якого Страхувальник може заявляти на страхування нові Кредити, що видаються Страхувальником Контрагентам (Дебіторам) згідно умов Контракту.

8.14. Якщо сальдо по Рахункам до одержання по будь-якому Контрагенту (Дебітору) Страхувальника не перевищує Кредитного Ліміту, встановленого Страховиком у розмірі, що не перевищує розмір Мінімальної суми Кредиту, що заявляється Страхувальником, то Кредити по такому Контрагенту (Дебітору) Страхувальника вважаються прийнятими на страхування незалежно від подання Страхувальником Заяви на страхування відповідних Рахунків до одержання.

8.15. Якщо сальдо Рахунків до одержання по Кредитам по будь-якому Контрагенту (Дебітору) Страхувальника перевищує Кредитний Ліміт, Страхувальник зобов'язаний негайно повідомити Страховика про перевищення Кредитного Ліміту по такому Контрагенту (Дебітору). У даному випадку Страховик залишає за собою право вимагати від Страхувальника припинити подальше надання Кредитів даному Контрагенту (Дебітору) до моменту погашення цим Контрагентом (Дебітором) Дебіторської заборгованості Страхувальника по раніше виданим Кредитам.

8.16. Договір страхування укладається шляхом оформлення Договору страхування або шляхом вручення Страхувальнику на підставі заяви про укладення Договору страхування Страхового Полісу (Страхового Сертифікату) і Додатку 3, викладеного на зворотній стороні Страхового Полісу (Страхового Сертифікату).

9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.

9.1. Страховик зобов'язаний:

- 9.1.1. ознайомити Страхувальника з Додатком 3 і умовами Договору страхування;
- 9.1.2. вчасно здійснювати виплату сум страхового відшкодування;
- 9.1.3. у разі відмови у виплаті страхового відшкодування сповістити про це Страхувальника у письмовій формі з обґрунтуванням причин відмови;
- 9.1.4. дотримуватись умов конфіденційності, не розголошувати відомості про Страхувальника і його майнове положення, за винятком випадків, передбачених законодавством України.

9.2. Страховик має право:

- 9.2.1. вимагати в Страхувальника при укладанні Договору страхування всі необхідні відомості та документи для оцінки ступеню страхового ризику;
- 9.2.2. перевіряти достовірність відомостей, що надаються Страхувальником стосовно Договору страхування;
- 9.2.3. у спірних випадках проводити за власний кошт розслідування причин і обставин Страхового випадку і визначати розмір заподіяних Страхувальнику збитків;
- 9.2.4. відповідно до законодавства України передавати частину прийнятого на страхування ризику в перестраховання і повідомляти перестраховику необхідну інформацію, що стосується даного ризику і діяльності Страхувальника;
- 9.2.5. представляти інтереси Страхувальника в суді чи іншим способом здійснювати правовий захист Страхувальника у зв'язку із настанням страхового випадку, при цьому Страховик не зобов'язаний здійснювати такі дії;
- 9.2.6. відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадках, передбачених Додатком 3 і/або Договором страхування;
- 9.2.7. при одержанні повідомлення Страхувальника про обставини, що збільшують ступінь страхового ризику, вимагати внесення змін в умови Договору страхування і сплати додаткового страхового платежу, обмежити дію Договору страхування по Контрагенту (Дебітору) Страхувальника шляхом перегляду розміру Кредитного Ліміту за Договором страхування, встановленого по даному Контрагенту (Дебітору);
- 9.2.8. вимагати припинення дії Договору страхування у випадках, передбачених Додатком 3, умовами Договору страхування, законодавством України.

9.3. Страхувальник зобов'язаний:

9.3.1. вчасно сплачувати страхові платежі у розмірі та у порядку, встановленому згідно Додатку 3 і/або Договору страхування;

9.3.2. при укладанні Договору страхування надати на вимогу Страховика всі необхідні документи і інформацію;

9.3.3. попередньо письмово погодити із Страховиком прийняття будь-якого рішення про врегулювання чи зміну умов розрахунків і/або відвантаження товарів, виконання робіт, надання послуг, передачі результатів інтелектуальної діяльності з Контрагентом (Дебітором) Страхувальника за Контрактом;

9.3.4. упродовж строку дії Договору страхування негайно інформувати Страховика про всі суттєві зміни в обставинах, повідомлених Страховику при укладанні Договору страхування, які можуть вплинути на збільшення ступеню страхового ризику, а також інші відомості, повідомлення яких є обов'язковим згідно Додатку 3 і/або умов Договору страхування;

9.3.5. у терміни та у порядку, встановленому Договором страхування, сповіщати Страховика про всі здійснені Контрагентом (Дебітором) платежі по Рахункам до одержання, пред'явленим Страхувальником Контрагенту (Дебітору) для оплати відвантажених товарів (наданих послуг, виконаних робіт, переданих результатів інтелектуальної діяльності), на які поширюється дія Договору страхування, у тому числі і після настання страхового випадку;

9.3.6. при настанні Потенційного Страхового випадку, Страхового випадку діяти згідно розділу 10 Додатку 3 і/або умов Договору страхування;

9.3.7. негайно інформувати Страховика про всі платежі (відвантаження товарів, надання послуг, виконання робіт, передачу результатів інтелектуальної діяльності), здійснені Контрагентом (Дебітором) і/або третьою стороною в рахунок погашення суми простроченої Дебіторської заборгованості Страхувальника за Контрактом або про будь-які інші способи зменшення її розміру;

9.3.8. за власний рахунок здійснювати заходи для запобігання чи зменшення збитків, дотримуючись при цьому інструкцій Страховика. Зокрема, при невиконанні Контрагентом (Дебітором) Страхувальника контрактних зобов'язань дотримуватись рекомендацій Страховика щодо реалізації своїх зобов'язань і прав за Контрактом, включаючи рекомендацію не продовжувати ділові відносини з недобросовісним Контрагентом (Дебітором);

9.3.9. у разі виплати Страховиком суми страхового відшкодування забезпечити Страховику в межах фактичних затрат перехід права вимоги, яке Страхувальник має до Контрагента (Дебітора), відповідального за заподіяні збитки;

9.3.10. якщо після отримання суми страхового відшкодування Страхувальник отримав від Контрагента (Дебітора) і/або третьої сторони платежі або суми відшкодувань, що не були враховані при визначенні розміру збитку, Страхувальник зобов'язаний протягом 5 (п'яти) робочих днів сповістити Страховика про одержання таких платежів чи сум відшкодувань і після здійснення Страховиком перерахунку суми страхового відшкодування сплатити Страховику належну йому частину таких платежів і сум відшкодувань протягом 5-ти (п'яти) робочих днів з дати пред'явлення Страховиком відповідного рахунку;

9.3.11. створювати Страховику всі необхідні умови для проведення заходів, пов'язаних із укладанням і супроводом Договору страхування;

9.3.12. виконувати інші вимоги, передбачені Додатком 3 і Договором страхування.

9.4 Страхувальник має право:

9.4.1. брати участь у розслідуванні обставин настання страхового випадку;

9.4.2. при настанні страхового випадку вимагати від Страховика здійснення виплати Страхового відшкодування;

9.4.3. вимагати від Страховика виконання інших умов Договору страхування;

9.4.4. ініціювати дострокове припинення дії Договору страхування згідно розділу 15 Додатку 3;

9.4.5. ініціювати внесення змін у Договір страхування;

9.4.6. оскаржити в суді відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування.

9.5. Договором страхування можуть бути передбачені інші права та обов'язки Страховика і Страхувальника, що не суперечать Додатку 3 і законодавству України.

10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ ПОТЕНЦІЙНОГО СТРАХОВОГО ВИПАДКУ, СТРАХОВОГО ВИПАДКУ. ДІЇ СТОРІН У РАЗІ ЗБІЛЬШЕННЯ СТУПЕНЮ СТРАХОВОГО РИЗИКУ.

10.1. При настанні будь-якої обставини, що може спричинити настання страхового випадку і згідно пункту 4.6 Додатку 3 кваліфікується як Потенційний Страховий випадок, Страхувальник зобов'язаний:

а) не пізніше 3-х (трьох) робочих днів із дати, коли Страхувальник отримав звістку про виникнення таких обставин (якщо інший термін не обумовлений у Договорі страхування), сповістити Страховика шляхом надсилання письмового Повідомлення про настання Потенційного Страхового випадку.

б) при перевищенні Максимального періоду Кредиту письмово інформувати Страховика про факт неплатежу Контрагента (Дебітора) по відповідному Рахунку до одержання не пізніше 3-х (трьох) робочих днів після настання передбаченої дати платежу (якщо інший термін такого повідомлення не обумовлений у Договорі страхування). Письмове повідомлення Страхувальника про перевищення Контрагентом (Дебітором) Максимального періоду Кредиту направляється Страховику тільки стосовно Контрагента (Дебітора), по якому Страховиком згідно Додатку 3 встановлено Кредитний Ліміт.

Якщо Страхувальник вчасно не сповістив Страховика про настання Потенційного Страхового випадку і/або про перевищення Контрагентом (Дебітором) Максимального періоду Кредиту у встановлений Додатком 3 і/або Договором страхування строк, Страховик залишає за собою право у подальшому при настанні страхового випадку відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування;

б) прийняти всі необхідні міри для з'ясування причин і наслідків можливих збитків;

в) за власний рахунок здійснювати всі необхідні заходи з метою запобігання або зменшення збитків, слідувати всім рекомендаціям Страховика;

г) забезпечити участь Страховика у розслідуванні причин і розміру можливих збитків;

д) надати Страховику всю необхідну інформацію і документи стосовно Контрагента (Дебітора) і надані йому Страхувальником Кредити, про причини, характер і розмір збитків;

е) інформувати Страховика про заходи, які він почав здійснювати чи планує здійснити для стягнення суми простроченої заборгованості Контрагента (Дебітора) Страхувальника по Кредиту. При цьому Страховик може вимагати від Страхувальника переуступки Страховику права вимоги до Контрагента (Дебітора) Страхувальника стосовно тієї частини суми простроченої Дебіторської заборгованості Страхувальника, що є застрахованою згідно Договору страхування;

є) у випадку, якщо Страховик вважає за необхідне призначити свого представника для захисту інтересів Страхувальника у зв'язку із настанням Потенційного Страхового випадку, видати доручення або інші необхідні документи для захисту таких інтересів уповноваженій особі, призначеній Страховиком.

10.2. Страховик чи його представники можуть перевірити будь-які документи Страхувальника або їх копії, що пов'язані із стосунками Страхувальника і його Контрагентами (Дебіторами) за Контрактом, або вимагати від Страхувальника надання

відповідних документів або їх копій, у тому числі підтвердження від державних органів і банків про фактичний оборот і виручку Страхувальника.

10.3. Страхувальник зобов'язаний всіма доступними йому засобами зв'язку письмово повідомити Страховика про настання Страхового випадку не пізніше 3-х (трьох) робочих днів з дати його настання (якщо інший термін повідомлення не встановлений Договором страхування) та надати Страховику письмову заяву про виплату Страхового відшкодування.

10.4. Упродовж Строку дії Договору страхування Страхувальник сповіщає Страховика про будь-які відомі йому обставини, що можуть вплинути на ступінь страхового ризику, - особливо будь-яку інформацію про неблагополучний фінансовий стан і платоспроможність окремих Контрагентів (Дебіторів) Страхувальника.

Страхувальник також негайно повідомляє Страховику про настання інших обставин, що суттєво впливають на ступінь страхового ризику, зокрема:

а) про несприятливі зміни фінансового стану Контрагента (Дебітора) Страхувальника, характеру здійснюваних Контрагентом (Дебітором) платежів;

б) про суттєві зміни у кадровому складі керівництва Контрагента (Дебітора) Страхувальника - юридичної особи;

в) про суттєве погіршення виконання Контрагентом (Дебітором) Страхувальника зобов'язань по погашенню заборгованості по Кредиту;

г) про припинення іншими постачальниками відвантажень Контрагенту (Дебітору) Страхувальника через погіршення стану його платоспроможності;

д) про погоджені пролонгації по вексям, несплаті Контрагентом (Дебітором) Страхувальника чеків і векселів, повернення чеків внаслідок недостатності грошових коштів у Контрагента (Дебітора) Страхувальника;

е) про порушення судових позовів до Контрагента (Дебітора) Страхувальника у зв'язку із затримками платежів і/або інші дії з цього приводу.

10.5. Страховик залишає за собою право вимагати внесення змін в умови Договору страхування, сплати Страхувальником суми додаткового страхового платежу у випадку збільшення ступеню страхового ризику, а також обмеження дії Договору страхування стосовно будь-якого Контрагента (Дебітора) Страхувальника, зазначеного у Договорі страхування, з будь-якої причини, що є суттєвою для ступеню страхового ризику з погляду Страховика.

Рішення Страховика про обмеження дії Договору страхування стосовно будь-якого Контрагента (Дебітора), зазначеного в Договорі страхування, діє з моменту укладення додаткової угоди до діючого Договору страхування. До моменту укладення додаткової угоди про обмеження Договору страхування стосовно Контрагента (Дебітора) Договір страхування по відношенню до раніше виданих такому Контрагенту (Дебітору) Кредитів діє на попередньо визначених умовах.

У випадку укладення додаткової угоди до Договору страхування про зниження розміру Кредитного Ліміту по Контрагенту (Дебітору) Страхувальника Кредити, розмір яких перевищує раніше встановлений Страховиком Кредитний Ліміт по даному Контрагенту (Дебітору) Страхувальника, можуть бути застраховані у межах переглянутого Страховиком розміру Кредитного Ліміту по цьому Контрагенту (Дебітору) Страхувальника.

10.6. При страхуванні ризику фактичної неплатоспроможності Контрагента (Дебітора), якщо це передбачено умовами Договору страхування, дія Договору страхування після закінчення Максимального періоду Кредиту може бути продовжена за згодою сторін на певний термін до моменту врегулювання Дебіторської заборгованості Страхувальника по такому Контрагенту (Дебітору) за умови внесення змін і доповнень в умови діючого Договору страхування.

При цьому Страхувальник зобов'язаний додатково сплатити Страховий платіж за кожен період продовження строку дії Договору страхування у розмірі, визначеному Страхувальником.

10.7. Для укладання з Контрагентом (Дебітором) Страхувальника будь-якої угоди про врегулювання умов розрахунків за Контрактом Страхувальник повинен одержати письмове погодження від Страховика.

11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ І РОЗМІР ЗБИТКУ.

11.1. Документами, що підтверджують факт настання Страхового випадку і розмір збитку, є:

- Повідомлення Страхувальника про настання Страхового випадку (також Повідомлення Страхувальника про настання Потенційного Страхового випадку згідно розділу 10 Додатку 3);
- заява Страхувальника про виплату страхового відшкодування;
- копія Договору страхування (Страхового Полісу, Страхового Сертифікату);
- копія Контракту;
- копії Рахунків до одержання, пред'явлених Страхувальником Контрагенту (Дебітору) і акцептованих Контрагентом (Дебітором);
- копія судового позову Страхувальника про стягнення боргу з Контрагента (Дебітора) - боржника,
  - докази збитку, прийняті до розгляду на судових слуханнях про неплатоспроможність Контрагента (Дебітора);
  - копія ухвали суду про порушення провадження у справі про банкрутство Контрагента (Дебітора) - боржника;
  - копія ухвали суду про банкрутство Контрагента (Дебітора) - боржника;
  - копія ухвали суду про санацію Контрагента (Дебітора) - боржника;
  - план санації Контрагента (Дебітора) – боржника і відповідна ухвала господарського суду про її затвердження;
  - копія ухвали суду про припинення порушення провадження у справі про банкрутство Контрагента (Дебітора) - боржника;
  - копії рішень, прийнятих комітетом кредиторів Контрагента (Дебітора);
  - копія позасудової Мирової угоди,
  - копія рекомендацій по Мировій угоді або рекомендацій розпорядника майна Контрагента (Дебітора) - боржника;
  - копія платіжної угоди,
  - копія протоколу про накладення арешту на майно Контрагента (Дебітора) - боржника в рахунок стягнення боргу,
  - копія ухвали суду загальної юрисдикції або третейського суду, що розглядали вимоги Страхувальника до Контрагента (Дебітора) - боржника;
  - виконавчий документ (виконавчий лист, акцептовані боржником платіжні вимоги, виконавчий припис нотаріуса тощо) або докази визнання Контрагентом (Дебітором) - боржником вимог кредиторів;
  - докази заходів, здійснених Страхувальником відповідно до умов застереження про прострочення платежу, зазначеного у Контракті;
  - довідки банку, виписки по рахункам Страхувальника, інші фінансові документи, що підтверджують розмір Дебіторської заборгованості Страхувальника по відповідному Контрагенту (Дебітору):
- всі пред'явлені Страхувальником Контрагенту (Дебітору) рахунки-фактури із зазначенням дат и строків їх погашення,

- всі платежі, здійснені Контрагентом (Дебітором) Страхувальника по таким рахункам - фактурам, отримані до дати настання Страхового випадку,
- всі платежі по рахункам із зазначенням дат пред'явлення Страхувальником Контрагенту (Дебітору) цих рахунків і строків їх виконання,
- розрахунок всіх платежів, починаючи з дати настання страхового випадку,
- повідомлення про відповідність векселів або чеків здійсненим поставкам,
- повідомлення про кредитні операції, які очікуються і/або виникають з причин збереження права власності;
- копії повідомлень про кредитні операції;
- докази про відвантаження Страхувальником Контрагенту (Дебітору) товарів (надання послуг, виконання робіт, передачу результатів інтелектуальної діяльності) та отримання і оплати цих товарів (послуг, робіт, результатів інтелектуальної діяльності) Контрагентом (Дебітором);
- інші документи на вимогу Страховика, що стосуються причин і обставин настання Страхового випадку та розміру збитку.

12. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

12.1. Страховик сплачує Страхувальнику при настанні страхового випадку страхове відшкодування в межах страхової суми (ліміту страхової суми) за Договором страхування.

12.2. Сума страхового відшкодування не може перевищувати розміру збитку, якого зазнав Страхувальник при настанні страхового випадку.

Сума збитку, що зазнав Страхувальник, дорівнює сумі всієї непогашеної Дебіторської заборгованості Страхувальника по даному Контрагенту (Дебітору) на дату настання страхового випадку, за винятком пені і штрафів, зменшеній на:

12.2.1. суму незастрахованих непогашених Кредитів;

12.2.2. суму застрахованих непогашених Кредитів, що підлягають заліку;

12.2.3. суму повернення і виручки від реалізації товарів, на які Страхувальник зберіг право власності, а також суму від реалізації інших прав і забезпечень, окрім:

а) суми виручки від реалізації товарів, на які Страхувальник зберіг право власності, що відноситься до незастрахованих непогашених Кредитів;

б) суми виручки від реалізації інших прав і забезпечень Страхувальника, що не були передумовою для надання страхового покриття за Договором страхування, у тій частині, що відноситься до незастрахованих непогашених Кредитів; виручка від реалізації інших прав і забезпечень по Контрагенту (Дебітору), по якому були як застраховані, так і незастраховані Кредити, розподіляється пропорційно співвідношенню незастрахованих і застрахованих Кредитів;

12.2.4. суму всіх платежів і виручки від реалізації забезпечень за Контрактом після настання Страхового випадку, якщо вони відносяться до застрахованих Кредитів.

Якщо неможливо визначити до яких саме - застрахованих чи незастрахованих - Комерційних (торгових) кредитів відноситься зазначена виручка, вона розподіляється пропорційно часткам застрахованих і незастрахованих Кредитів у загальній сумі всієї непогашеної Дебіторської заборгованості Страхувальника;

12.2.5. суму коштів, отриману від реалізації майна Контрагента (Дебітора) Страхувальника, визнаного банкрутом.

12.3. Сума страхового відшкодування, яку сплачує Страховик Страхувальнику при настанні страхового випадку, визначається як сума збитку по Контрагенту (Дебітору) Страхувальника, обчислена згідно пункту 12.2 Додатку 3, за вирахуванням агрегатної франшизи, франшизи, Власної участі Страхувальника у збитках, встановлених Договором страхування.

В суму Страхового відшкодування включаються, якщо це передбачено Договором страхування, витрати на юридичний позасудовий супровід, які здійснив Страхувальник за погодженням із Страховиком з метою недопущення чи мінімізації збитків.

12.4. Страховик сплачує суму Страхового відшкодування Страхувальнику протягом 30 (тридцяти) робочих днів з дати прийняття рішення про виплату страхового відшкодування за умови, що:

12.4.1. дійсність прав вимоги Страхувальника по заборгованості Контрагента (Дебітора) Страхувальника по застрахованому Кредиту не була оскаржена Контрагентом (Дебітором);

12.4.2. Страхувальник направив Страховику Заяву про виплату страхового відшкодування у письмовій формі з детальним описом обставин і причин страхового випадку і розміру отриманих збитків;

12.4.3. Страхувальник довів, що збитки, по яким він вимагає від Страховика виплати страхового відшкодування, є прямим наслідком настання страхового випадку, передбаченого Додатком 3 і/або Договором страхування;

12.4.4. Страхувальник надав Страховику письмове повідомлення про Потенційний Страховий випадок у встановлений Додатком 3 і/або Договором страхування строк;

12.4.5. сума страхового відшкодування була визначена Страховиком згідно з Додатком 3 і Договором страхування.

12.5. При наявності суперечностей між Страхувальником і Контрагентом (Дебітором) Страховик має право відстрочити виплату страхового відшкодування до врегулювання відповідної суперечки на користь Страхувальника. Дана умова застосовується також при наявності розбіжностей між Страхувальником і Контрагентом (Дебітором) щодо порядку оплати у випадку, коли сам Контрагент (Дебітор) має у своєму розпорядженні зустрічні права вимоги до Страхувальника.

12.6. До Страховика, який виплатив страхове відшкодування за Договором страхування при настанні страхового випадку, в межах фактичних затрат переходить право вимоги, яке Страхувальник має до осіб, відповідальних за заподіяний збиток. Страхувальник зобов'язаний здійснити всі необхідні заходи для оформлення переуступки права вимоги (суброгації).

12.7. Якщо здійснення прав, що перейшли до Страховика в порядку суброгації, стало неможливим у результаті дій (бездіяльності) Страхувальника, Страховик має право вимагати повернення раніше виплаченої Страхувальнику суми страхового відшкодування, а Страхувальник зобов'язаний повернути таку суму Страховику.

12.8. Страхувальник зобов'язаний сповістити Страховика про одержання від третіх осіб будь-яких платежів чи сум відшкодувань, що не були враховані при визначенні розміру збитку.

Всі суми, отримані Страхувальником після дати здійснення Страховиком виплати страхового відшкодування, розподіляються між Страховиком і Страхувальником у пропорції, встановленій відповідно до їх участі у збитках. Страхувальник повідомляє Страховика протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту, як йому стало відомо про такі суми, і сплачує Страховику протягом 5 (п'яти) робочих днів належну Страховику частину такої суми.

12.9. Страхувальник втрачає право на одержання страхового відшкодування у тому випадку, якщо Повідомлення про настання страхового випадку було надіслано ним Страховику з порушенням вимог розділу 10 Додатку 3.

12.10. Переуступка права вимоги виплати Страхового відшкодування припустима за умови письмової згоди Страховика. Право Страховика на захист своїх інтересів і на взаємозаліки вимог залишається дійсним також і по відношенню до особи, якій переуступлене зазначене право (цесіонарія). У будь-якому випадку узгодження і розрахунок розміру збитків відбувається тільки із Страхувальником.

12.12. Порядок виплати страхового відшкодування і здійснення прав, що перейшли в порядку суброгації, у випадку, якщо в Договорі страхування визначений Гарант чи Поручитель Контрагента, підлягають визначенню в Договорі страхування.

13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТИ АБО ВІДМОВУ У ЗДІСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

13.1. Рішення про здійснення або відмову в здійсненні виплати страхового відшкодування Страхувальнику при настанні страхового випадку приймається Страховиком протягом 10 (десяти) робочих днів після отримання всіх документів, зазначених у розділі 11 Додатку 3, якщо інший строк не обумовлений у Договорі страхування.

У разі прийняття рішення про виплату страхового відшкодування Страховик на підставі наданих Страхувальником документів складає Страховий Акт.

13.2. Якщо неможливо визначити дійсний розмір збитку або встановити причину настання страхового випадку на підставі отриманих від Страхувальника документів, Страховик подовжує термін прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування до остаточного з'ясування обставин і причин страхового випадку і розміру збитку (отримання додаткових документів і відповідних висновків компетентних установ, висновків незалежної експертизи тощо) на строк, визначений Договором страхування.

13.3. Про продовження терміну прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування Страховик повідомляє Страхувальника письмово з обґрунтуванням причин протягом 30 (тридцяти) робочих днів з дати отримання Страховиком всіх необхідних документів, зазначених у розділі 11 Додатку 3.

13.4. Прийняте Страховиком рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування повідомляється Страхувальнику письмово з обґрунтуванням причин відмови протягом 30 (тридцяти) робочих днів з дати отримання Страховиком всіх необхідних документів, зазначених у розділі 11 Додатку 3.

14. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

14.1. Причинами відмови у виплаті страхового відшкодування є:

14.1.1. подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про об'єкт страхування або про факт настання страхового випадку, Потенційного Страхового випадку;

14.1.2. вчинення Страхувальником навмисних дій, спрямованих на настання страхового випадку;

14.1.3. вчинення Страхувальником (його працівниками або представниками) протиправних дій при виконанні ними службових обов'язків, що призвели до настання страхового випадку;

14.1.4. несвоєчасне повідомлення Страховика про настання страхового випадку, Потенційного Страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру і розміру збитків;

14.1.5. отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;

14.1.6. інші випадки, передбачені законодавством України.

14.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, якщо це не суперечить чинному законодавству України.

15. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

15.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у випадках:

15.1.1. закінчення строку дії Договору страхування;

15.1.2. несплати Страхувальником страхового платежу (частини страхового платежу) у встановлений Договором страхування термін. При цьому Договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо страховий платіж (частина страхового платежу) не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дати пред’явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

15.1.3. виконання Страховиком зобов’язань перед Страхувальником у повному обсязі;

15.1.4. прийняття рішення суду, яке вступило в законну силу, про визнання Договору страхування недійсним;

15.1.5. ліквідації Страхувальника – юридичної особи;

15.1.6. ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

15.1.7. в інших випадках, передбачених законодавством України.

15.2. Дія Договору може бути достроково припинена за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

15.3. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка сторона зобов’язана повідомити іншу сторону не пізніше, ніж за 30 (тридцять) календарних днів до обумовленої дати припинення, якщо інше не передбачено Договором страхування.

15.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення Строку дії Договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи у розмірі 40 (сорок) відсотків, визначених при розрахунку страхового тарифу, та виплат сум страхового відшкодування, що були здійснені за Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

15.5. При достроковому припиненні дії Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена порушенням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення Строку дії Договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи у розмірі 40 (сорок) відсотків, визначених при розрахунку страхового тарифу, та виплат сум Страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

16. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.

16.1. Спори і розбіжності щодо Договору страхування вирішуються шляхом переговорів. При недосягненні згоди спори передаються на розгляд до господарського суду у порядку, передбаченому законодавством України.

17. ОСОБЛИВІ УМОВИ.

17.1. Всі зміни та доповнення до Договору страхування оформляються Сторонами письмово як додаткова угода до діючого Договору страхування, яка є невід’ємною частиною Договору страхування.

17.2. Всі повідомлення та відомості, що направляються Сторонами одна одній за Договором страхування, повинні бути здійснені в письмовій формі і будуть вважатись наданими належним чином, якщо вони надіслані рекомендованим листом, надані особисто з врученням під розпис відповідальній особі, надані/повідомлені телефоном, телеграфом, телетайпом, телефаксом, електронною поштою тощо з наступним

17.2. Всі повідомлення та відомості, що направляються Сторонами одна одній за Договором страхування, повинні бути здійснені в письмовій формі і будуть вважатись наданими належним чином, якщо вони надіслані рекомендованим листом, надані особисто з врученням під розпис відповідальній особі, надані/повідомлені телефоном, телеграфом, телетайпом, телефаксом, електронною поштою тощо з наступним направленням письмового повідомлення або документів рекомендованим листом або з доставкою такого письмового повідомлення чи документів посильним.

17.3. Валютою платежів за Договором страхування є національна валюта України (гривня).

Для встановлення розміру Страхового платежу грошові суми, зазначені в інших валютах, підлягають перерахуванню у гривню за офіційним курсом Національного Банку України на дату подання Страховику заяви Страхувальника про намір укласти Договір страхування згідно з Додатком 3.

Для розрахунку розміру Страхового відшкодування грошові суми, зазначені в інших валютах, підлягають перерахуванню в гривню за офіційним курсом Національного Банку України.

17.4. Всі взаєморозрахунки Сторони здійснюють згідно з чинним законодавством України.

18. БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ по страхуванню Комерційних (торгових) кредитів.

Строк страхування – 1 (один) рік.

Таблиця №2.

Страхові ризики:	Страховий тариф, %
Юридично підтверджена неплатоспроможність Контрагента (Дебітора) Страхувальника або Гаранта (Поручителя) Контрагента:	1,0
Фактична неплатоспроможність Контрагента (Дебітора) Страхувальника:	2,0

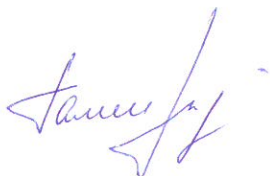
Залежно від умов Договору страхування, фінансового стану і стану платоспроможності Контрагента (Дебітора), умов Контракту, галузевої приналежності Страхувальника, виду і способу ведення розрахунків за Контрактом, збитковості страхування у минулих періодах, якості кредитного портфеля Страхувальника, наявності Гарантій, Поручительств, інших забезпечень Кредиту, строку страхування до базових річних тарифів, наведених у Таблиці №2, застосовуються поправочні коефіцієнти від 0,1 до 7,0.

Розмір франшизи (умовної / безумовної) за Договором страхування може становити від 0 до 30 відсотків страхової суми.

Власна участь Страхувальника у збитках за Договором страхування може становити від 0 до 50 відсотків суми збитків при настанні страхового випадку.

Норматив витрат на ведення справи складає 40%.

Актуарій

І.В. Галицький

Додаток 4
до Правил добровільного страхування
кредитів (у тому числі відповідальності
позичальника за непогашення кредиту)

ОСОБЛИВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ ЕКСПОРТНИХ КРЕДИТІВ.

ЗМІСТ.

1. ТЕРМІНОЛОГІЯ.....	63
2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	64
3. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ.....	64
4. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ. ПЕРІОД ОЧІКУВАННЯ. МАКСИМАЛЬНИЙ ПЕРІОД КРЕДИТУ. ПОТЕНЦІЙНИЙ СТРАХОВИЙ ВИПАДОК.....	66
5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.....	67
6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	69
7. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВОЇ СУМИ. ЛІМІТ СТРАХОВОЇ СУМИ. КРЕДИТНИЙ ЛІМІТ. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ І ПОРЯДОК ЙОГО СПЛАТИ.....	72
8. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	73
9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.....	75
10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ ПОТЕНЦІЙНОГО СТРАХОВОГО ВИПАДКУ, СТРАХОВОГО ВИПАДКУ. ДІЇ СТОРІН У РАЗІ ЗБІЛЬШЕННЯ СТУПЕНЮ СТРАХОВОГО РИЗИКУ.....	75
11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ І РОЗМІР ЗБИТКУ.....	78
12. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	79
13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТИ АБО ВІДМОВУ У ЗДІСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	81
14. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	81
15. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	82
16. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.....	82
17. ОСОБЛИВІ УМОВИ.....	82
18. ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ РИЗИКІВ.....	83
19. БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ.....	87

1. ТЕРМІНОЛОГІЯ.

1.1. В даному Додатку 4 до Правил добровільного страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту) (надалі – “Правила”) „Особливі умови страхування експортних кредитів” (надалі – “Додаток 4”) використовуються наступні терміни:

Авансовий платіж – платіж по авансових поставаннях, здійснених від імені Страхувальника і за його рахунок у порядку його звичайної комерційної діяльності відповідно до укладеного з Іноземним контрагентом (Дебітором) Імпортного Контракту.

Дата виникнення Права вимоги по Авансовим платежам (поставанням) - дата зарахування суми Авансового платежу, здійсненого Страхувальником на рахунок Іноземного контрагента (Дебітора) згідно з умовами Контракту.

Дата поставання товарів (надання послуг, виконання робіт, передачі результатів інтелектуальної діяльності) - дата відвантаження на адресу Іноземного контрагента (Дебітора) товару (надання послуг, виконання робіт, передачі результатів інтелектуальної діяльності) або дата пред'явлення Іноземному контрагенту (Дебітору) рахунку-фактури на оплату відвантажених товарів (наданих послуг, виконаних робіт, переданих результатів інтелектуальної діяльності).

Додаток 4 – Додаток 4 до Правил добровільного страхування кредитів (у тому числі відповідальності позичальника за непогашення кредиту) „Особливі умови страхування експортних кредитів”.

Експортний Кредит - надання Страхувальником Іноземному контрагенту (Дебітору) Комерційного Кредиту у вигляді відстрочки або розстрочки платежу за поставлені товари (надані послуги, виконані роботи, передані результати інтелектуальної діяльності) або у вигляді здійсненого Страхувальником на користь Іноземного контрагента Авансового платежу в рахунок і до моменту поставання товарів (надання послуг, виконання робіт, передачі результатів інтелектуальної діяльності).

Специфічною формою експортного кредиту є міжнародний Лізинговий кредит (Лізингові операції Банків, Лізинг-Кредит) у формі міжнародного лізингу, який Банк здійснює на підставі відповідної ліцензії Національного Банку України.

Іноземний контрагент (Дебітор) - покупець (замовник) за Контрактом, який походить з іншої, ніж Страхувальник, країни.

Комерційний Кредит (Кредит) - грошові кошти, які надаються Страхувальником у тимчасове користування Іноземному контрагенту (Дебітору) на умовах забезпеченості, повернення, строковості, платності:

а) на умовах Експортного Контракту - у вигляді Рахунків до одержання - відстрочки чи розстрочки платежу по оплаті поставлених товарів (наданих послуг, виконаних робіт, переданих результатів інтелектуальної діяльності);

б) на умовах Імпортного Контракту - у вигляді здійсненого на користь Іноземного контрагента (Дебітора) Авансового платежу в рахунок і до моменту поставання товарів (надання послуг, виконання робіт, передачі результатів інтелектуальної діяльності).

Контракт (Експортний Контракт, Імпортний Контракт) – зовнішньоекономічна угода, що передбачає експорт (Експортний Контракт) або імпорт (Імпортний Контракт) товарів (послуг, робіт, результатів інтелектуальної діяльності).

Країна дії Договору страхування - країна, де заснований чи має основне місце діяльності Іноземний контрагент (Дебітор), або країна, на території якої можуть

наступити події, що зазначені у даному Додатку 4 і/або у Договорі страхування як страхові випадки.

Ліміт Страхової суми по Іноземному контрагенту (Дебітору) - граничний розмір суми Страхового відшкодування по страховим випадкам, встановлений у Договорі страхування по окремому Іноземному контрагенту (Дебітору).

Ліміт Страхової суми по Країні дії Договору страхування - граничний розмір суми Страхового відшкодування по Страховим випадкам, встановлений у Договорі страхування по окремій Країні дії Договору страхування.

Обов'язок Страхувальника заявляти Страховику всі Рахунки до одержання і/або Авансові платежі – встановлене Договором страхування згідно даного Додатку 2 зобов'язання Страхувальника подавати Страховику заяви на страхування Комерційних Кредитів по всім Іноземним контрагентам (Дебіторам), зазначеним у Договорі страхування, у випадках, якщо поточне чи очікуване сальдо Рахунків до одержання і/або Прав вимоги по Авансовим платежам (постачанням) до кожного з Іноземних контрагентів (Дебіторів) Страхувальника досягає розміру Мінімальної суми Комерційного Кредиту, що заявляється Страхувальником, а також в інших випадках, зазначених у Додатку 2 і/або у Договорі страхування.

Право вимоги по Авансовим платежам (постачанням) – різновид Дебіторської заборгованості Страхувальника по наданому Страхувальником Іноземному контрагенту (Дебітору) Комерційному Кредиту. Ця заборгованість має відповідно до умов Контракту точно встановлений термін погашення у майбутньому шляхом постачання товарів (надання послуг, виконання робіт, передачі результатів інтелектуальної діяльності) і оформлена документальним підтвердженням банківського переводу грошових коштів Страхувальника на рахунок Іноземного контрагента (Дебітора) відповідно до умов укладеного з Іноземним контрагентом (Дебітором) Контракту.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

2.1. Даний Додаток 4 до Правил „Особливі умови страхування експортних кредитів” (надалі – Додаток 4) розроблений відповідно до Закону України “Про страхування” та інших нормативно-правових актів України.

2.2. На підставі даного Додатку 4 Страховик укладає із Страхувальниками Договори добровільного страхування експортних кредитів (надалі – “Договори страхування”).

2.3. Даний Додаток 4 регулює загальні умови та порядок здійснення добровільного страхування експортних кредитів.

2.4. Конкретні умови добровільного страхування експортних кредитів визначаються Договором страхування, що укладається Страховиком із Страхувальником.

3. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ.

3.1. Об'єктом страхування є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать законодавству України, що пов'язані із можливими збитками, що можуть бути завдані Страхувальнику внаслідок невиконання або неналежного виконання Іноземним контрагентом (Дебітором) своїх зобов'язань за Контрактом у вигляді Дебіторської заборгованості Страхувальника.

3.2. Згідно з Додатком 4 Дебіторська заборгованість Страхувальника за Контрактом може бути застрахована у формі:

3.2.1. Рахунків до одержання, пред'явлених Страхувальником Іноземному контрагенту (Дебітору) для оплати:

а) товарів (послуг, робіт, результатів інтелектуальної діяльності), відвантажених (наданих, виконаних, переданих) від імені та за рахунок Страхувальника у порядку його звичайної комерційної діяльності відповідно до укладеного з Іноземним контрагентом (Дебітором) Контракту;

б) понесених Страхувальником витрат на перевезення (фрахт), на страхування вантажу, дисконтів, витрат Страхувальника по векселям у тому випадку, якщо такі витрати виникли у зв'язку із застрахованими Рахунками до одержання,

за умови, що такі Рахунки до одержання акцептовані Іноземним контрагентом (Дебітором) Страхувальника;

3.2.2. Прав вимоги Страхувальника по Авансовим платежам (постачанням), здійснених від імені та за рахунок Страхувальника у порядку його звичайної комерційної діяльності відповідно до укладеного з Іноземним контрагентом (Дебітором) Контракту.

3.3. Рахунки до одержання і Права вимоги по Авансових платежах (постачаннях), пред'явлені Страхувальником Іноземному контрагенту (Дебітору), можуть бути визнані об'єктом страхування за умови дотримання наступних вимог:

а) Страховиком встановлено Кредитний Ліміт по даному Іноземному контрагенту (Дебітору) згідно пункту 7.4 Додатку 4;

б) термін, встановлений для погашення Іноземним контрагентом (Дебітором) Комерційного Кредиту у Контракті, не перевищує Максимального періоду Кредиту, зазначеного у Договорі страхування;

в) відвантаження товарів (надання послуг, виконання робіт, передача результатів інтелектуальної діяльності) або Авансові платежі (постачання) здійснені Страхувальником відповідно до вимог укладеного Страхувальником і Іноземним контрагентом (Дебітором) Контракту та належним чином оформлені рахунками - фактурами і/або банківськими платіжними документами, і ці рахунки - фактури або банківські платіжні документи за відвантаженими товарами (надані послуги, виконані роботи, передані результати інтелектуальної діяльності) пред'явлені Іноземному контрагенту (Дебітору) не пізніше 2 (двох) тижнів з дати фактичного відвантаження товарів (закінчення надання послуг, виконання робіт, передачі результатів інтелектуальної діяльності);

г) інших вимог, передбачених даним Додатком 4 і Договором страхування.

3.4. Згідно з Додатком 4 Договір страхування діє у відношенні до Рахунків до одержання і Прав вимоги по Авансовим платежам (постачанням), пред'явленим Страхувальником Іноземному контрагенту (Дебітору), сума Дебіторської заборгованості Страхувальника по яким не перевищує розмір Кредитного Ліміту, встановленого по даному Іноземному контрагенту (Дебітору) відповідно до пункту 7.4 Додатку 4. При цьому дія Договору страхування поширюється на Комерційні Кредити в порядку їх надання Страхувальником Іноземному контрагенту (Дебітору).

Суми, які сплачує Іноземний контрагент (Дебітор), зараховуються у першу чергу в рахунок погашення Дебіторської заборгованості Страхувальника по Комерційним Кредитам з більш ранніми датами їх пред'явлення Іноземному контрагенту (Дебітору). При перевищенні Кредитного Ліміту незастрахованою буде вважатися Дебіторська заборгованість Страхувальника по Рахункам до одержання і/або Правам вимоги по Авансовим платежам (постачанням), пред'явленим Іноземному контрагенту (Дебітору) пізніше.

3.5. Чеки і векселі розглядаються як платіж по Рахункам до одержання тільки після зарахування банком відповідних сум на рахунок Страхувальника. Вартість кожної партії товарів (послуг, робіт, результатів інтелектуальної діяльності), відвантажених (наданих, виконаних, переданих) в рахунок здійсненого Страхувальником Авансового платежу, віднімається від суми Дебіторської заборгованості Страхувальника по конкретному Іноземному контрагенту (Дебітору).

3.6. Здійснені Іноземним контрагентом (Дебітором) в рахунок погашення Дебіторської заборгованості Страхувальника по Комерційним Кредитам платежі і/або

задепоновані Іноземним контрагентом (Дебітором) суми у валюті, відмінній від погодженої Страхувальником і Іноземним контрагентом (Дебітором), конвертуються у валюту Контракту по крос-курсу на підставі офіційних курсів валют, встановлених Національним Банком України, що діяли на останню дату перед сплатою платежу або зарахування відповідних сум на депозит.

Після здійснення конвертації у валюту Контракту платежі або суми, здійснені або задепоновані Іноземним контрагентом (Дебітором), зараховуються в рахунок погашення Дебіторської заборгованості Страхувальника по Комерційним Кредитам у встановленому Додатком 4 і Договором страхування порядку.

4. СТРАХОВИЙ РИЗИК. СТРАХОВИЙ ВИПАДОК. МАКСИМАЛЬНИЙ ПЕРІОД КРЕДИТУ. ПЕРІОД ОЧІКУВАННЯ. ПОТЕНЦІЙНИЙ СТРАХОВИЙ ВИПАДОК.

4.1. Страховим ризиком згідно Додатку 4 є ризик неповернення Комерційного Кредиту внаслідок неплатоспроможності Іноземного контрагента (Дебітора) Страхувальника за Контрактом у формах:

4.1.1. юридично підтвердженої неплатоспроможності Іноземного контрагента (Дебітора);

4.1.2. фактичної неплатоспроможності Іноземного контрагента (Дебітора), внаслідок якої Іноземний контрагент (Дебітор) прострочив оплату Дебіторської заборгованості Страхувальника за Комерційним Кредитом і перевищив встановлений у Договорі страхування Мінімальний період Кредиту.

4.2. Неплатоспроможність Іноземного контрагента (Дебітора) Страхувальника вважається юридично підтвердженою і такою, що наступила, у наступних випадках:

а) прийняття судом ухвали про порушення провадження у справі про банкрутство Іноземного контрагента (Дебітора);

б) прийняття судом ухвали про банкрутство Іноземного контрагента (Дебітора);

в) прийняття Мірової угоди;

г) ухвала суду про стягнення боргу з Іноземного контрагента (Дебітора) в рахунок погашення Дебіторської заборгованості Страхувальника по Комерційному Кредиту не була виконана Іноземним контрагентом (Дебітором) у повному обсязі.

4.3. Датою настання юридично підтвердженої неплатоспроможності Іноземного контрагента (Дебітора) вважається:

4.3.1. дата ухвали суду (випадки, передбачені підпунктами а) і б) пункту 4.2 Додатку 4);

4.3.2. дата підписання Мірової угоди (випадки, передбачені підпунктом в) пункту 4.2 Додатку 2);

4.3.3. дата виконання рішення суду (випадки, передбачені підпунктом г) пункту 4.2 Додатку 4),

за умови, якщо зазначені у підпунктах 4.3.1–4.3.3 цього пункту дати припадають на термін дії Максимального періоду Кредиту.

4.4. Фактична неплатоспроможність Іноземного контрагента (Дебітора) вважається такою, що наступила, у випадку, коли Іноземний контрагент (Дебітор) затримав оплату Дебіторської заборгованості Страхувальнику по Комерційному Кредиту і перевищив Період очікування, встановлений Договором страхування.

4.5. Датою настання фактичної неплатоспроможності Іноземного контрагента (Дебітора) є дата, наступна за датою закінчення Періоду очікування.

4.6. Період очікування встановлюється у Договорі страхування за погодженням Страховика і Страхувальника.

Період очікування починається з дати, наступної після дати закінчення Максимального періоду Кредиту, і/або, якщо це обумовлено у Договорі страхування, з дати настання Потенційного Страхового випадку.

4.7. Страхуваними випадками є збитки Страхувальника у вигляді його Дебіторської заборгованості по Комерційним Кредитам, завдані Страхувальнику внаслідок настання юридично підтвердженої або фактичної Неплатоспроможності Іноземного контрагента (Дебітора) Страхувальника, який:

4.7.1. не оплатив чи не може більше оплачувати відвантажені Страхувальником товари (надані послуги, виконані роботи, передані результати інтелектуальної діяльності) згідно умов Експортного Контракту, укладеного Страхувальником із цим Іноземним контрагентом (Дебітором);

4.7.2. не відвантажив або не може більше відвантажувати товари (надавати послуги, виконувати роботи, передавати результати інтелектуальної діяльності) Страхувальнику згідно умов Імпортного Контракту, укладеного Страхувальником із цим Іноземним контрагентом (Дебітором), і при цьому здійснені Страхувальником Авансові платежі за невідвантажені Іноземним контрагентом (Дебітором) товари (ненадані послуги, невиконані роботи, непередані результати інтелектуальної діяльності) в обумовлений Контрактом термін не були повернуті Страхувальнику.

Зазначені вище події можуть бути визнані Страхуваними випадками, якщо вони відбулися у строк та у місці дії Договору страхування.

4.8. Договором страхування може бути передбачено зобов'язання Страховика відшкодувати Страхувальнику також витрати на позасудовий юридичний супровід, здійснені Страхувальником з метою зменшення розміру збитку при настанні Страхового випадку. Страховик відшкодовує зазначені витрати у порядку і у випадках, передбачених законодавством України, цим Додатком 4 і Договором страхування.

4.9. У Договорі страхування по кожному Іноземному контрагенту (Дебітору) Страхувальника встановлюється Максимальний період Кредиту, протягом якого Іноземний контрагент (Дебітор) зобов'язаний сплатити Страхувальнику суму заборгованості по Комерційному Кредиту, наданому Страхувальником згідно умов Контракту.

Максимальний період Кредиту по будь-якому Іноземному контрагенту (Дебітору) діє з Дати пред'явлення Страхувальником Іноземному контрагенту (Дебітору) Рахунку до одержання чи з Дати виникнення Прав вимоги по Авансових платежах (постачаннях).

4.10. Настання будь-якої обставини, що може спричинити настання Страхового випадку (зокрема, перевищення Максимального періоду Кредиту), розглядається як Потенційний Страховий випадок.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.

5.1. Страховик не відшкодовує:

5.1.1. неустойку (штрафи, пені) за Комерційним Контрактом, відсотки за користування Комерційним Кредитом, відсотки за користування чужими коштами, відшкодування по претензіям, судові витрати, пов'язані із стягуванням боргу по неоплаченим рахункам, втрати від курсових різниць;

5.1.2. збитки по Рахункам до одержання і/або Правам вимоги по Авансовим платежам (постачанням), пред'явленим (наданим) Страхувальником Іноземним контрагентам (Дебіторам), які є дочірніми підприємствами або афілійованими особами Страхувальника чи пов'язаними із ним.

5.1.3. збитки Страхувальника у вигляді Дебіторської заборгованості за Контрактом, що є прямими чи опосередкованими наслідками:

а) невиконання вимог і/або порушення Страхувальником, субпідрядниками або представниками Страхувальника законодавства Країни дії Договору страхування, країни, у якій вони засновані, або країни, яка є основним місцем їх діяльності;

б) відсутності (неотримання) необхідних ліцензій і дозволів по товарам і послугам, імпорт яких суперечить діючим заборонам і обмеженням у країнах-імпортерах, і/або транзит – у транзитних країнах;

в) невиконання Страхувальником, його субпідрядниками чи їх представниками своїх зобов'язань по Контракту;

г) неплатоспроможності або будь-якої заборгованості Страхувальника, його субпідрядників або їх представників незалежно від моменту виникнення такої неплатоспроможності або заборгованості;

д) війни (оголошеної чи неоголошеної), воєнних дій будь-якого характеру між двома або більше країнами з наступного переліку: США, Великобританія, Франція, Китайська Народна Республіка, Російська Федерація;

е) валютних коливань і девальвацій;

є) ядерної реакції або збитку, спричиненого радіоактивним забрудненням;

ж) знищення чи пошкодження майна Страхувальника;

5.1.4. збитки Страхувальника, що виникли внаслідок припинення дії Контракту, непереводу і неконвертованості валюти, неправомірного відкликання Гарантій (Бондів), конфіскації, вилучення, реквізиції, арешту майна Страхувальника, за умови, що зазначені події є прямим чи опосередкованим наслідком:

а) необґрунтованої відмови від виконання Контракту Іноземним контрагентом (Дебітором), що має у своєму капіталі частку участі держави;

б) неможливості виконання або відмова від виконання рішення суду Іноземним контрагентом (Дебітором), який має у своєму капіталі частку держави, про стягнення з нього суми заборгованості по Комерційного Кредиту, наданого Страхувальником згідно Контракту, за умови, що таке рішення набуло чинності у країні, де заснований цей Іноземний контрагент (Дебітор) або має основне місце діяльності;

в) прийняття акту або рішення уряду Країни дії Договору страхування, країни, в якій заснований Страхувальник, або в якій Страхувальник має основне місце діяльності, або зазначених у Договорі страхування країн, що не допускає можливість виконання Контракту;

г) прийняття акту або рішення уряду Країни дії Договору страхування або прийняття інших законодавчих або адміністративних рішень, що не допускають або відкладають у часі погашення або конвертацію суми погашення забезпеченої Дебіторської заборгованості Страхувальника у встановленій Договором страхування валюті, якщо внесок в рахунок погашення цієї заборгованості здійснено Іноземним контрагентом (Дебітором) або його гарантом у місцевій валюті, і за умови, що сплата цього внеску і формальності по конвертації виконані протягом 90 (дев'яноста) днів після зазначеної в Контракті дати погашення застрахованої Дебіторської заборгованості Страхувальника;

д) неправомірного використання забезпечення виконання Контракту (Гарантії) Іноземним контрагентом (бенефіціаром);

е) пред'явлення бенефіціаром вимоги по гарантії участі у Контракті після виникнення умов неможливості підписання Контракту Страхувальником з Іноземним контрагентом (Дебітором), що стали наслідком прийняття акта уряду Країни дії Договору страхування, країни, де заснований Страхувальник або має основне місце діяльності, або інших країн, зазначених у Договорі страхування, або війни, громадянської війни, революції, повстання в Країні дії Договору страхування або інших країнах;

є) війни, громадянської війни, революції, повстання у Країні дії Договору страхування або інших країнах, зазначених у Договорі страхування, за винятком країн, зазначених у підпункті д) пункту 5.1.3 Додатку 4;

ж) прийняття законодавчого акту або рішення уряду Країни дії Договору страхування, що не допускає повернення Страхувальником Іноземному контрагенту (Дебітору) товарів, отриманих за Контрактом, або їх репатріації.

5.2. Події, зазначені в пунктах 5.1.3 і 5.1.4 Додатку 4, можуть визнаватися Страховими випадками за тільки за умови, якщо це передбачено Договором страхування.

При цьому умови страхування експортних кредитів від ризику настання таких подій визначаються у розділі даного Додатку 4 „Додаткові умови страхування політичних ризиків”.

6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

6.1. Договір страхування укладається на погоджений Страхувальником і Страховиком Строк залежно від строку дії Контракту, строку виконання Іноземним контрагентом (Дебітором) зобов'язань за Контрактом і інших умов.

6.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Датою сплати Страхувальником Страхового платежу є дата зарахування відповідної суми грошових коштів на поточний рахунок Страховика.

6.3. Дія Договору страхування закінчується о 24-й годині дати, зазначеної у Договорі страхування як дата закінчення Строку дії Договору страхування, якщо інші обставини (див. розділ 15 Додатку 1) не призвели до його дострокового припинення.

6.4. По відношенню до нового Іноземного контрагента (Дебітора), зазначеного Страхувальником у заяві про встановлення Кредитного Ліміту, Договір страхування діє з моменту укладення додаткової угоди до Договору страхування про встановлення Кредитного Ліміту стосовно цього Іноземного контрагента (Дебітора) і/або з дати отримання Страхувальником письмового Повідомлення Страховика про встановлення Кредитного Ліміту по даному Іноземному контрагенту (Дебітору) за умови внесення змін і доповнень до Договору страхування згідно пункту 7.4 Додатку 4.

6.5. Місцем дії Договору страхування є територія однієї або декількох країн, в ньому зазначених.

7. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВОЇ СУМИ. ЛІМІТ СТРАХОВОЇ СУМИ. КРЕДИТНИЙ ЛІМІТ. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ І ПОРЯДОК ЙОГО СПЛАТИ.

7.1. Страхова сума за Договором страхування встановлюється у розмірі, що не перевищує суми Кредитних Лімітів по всім Іноземними контрагентами (Дебіторам) Страхувальника, зазначеним у Договорі страхування, за винятком частки Власної участі Страхувальника у Збитках.

7.2. У межах визначеної згідно пункту 7.1 Додатку 4 страхової суми у Договорі страхування можуть бути встановлені:

- а) Ліміт Страхової суми по Країні дії Договору страхування;
- б) Ліміт Страхової суми по Іноземному контрагенту (Дебітору) Страхувальника.

7.3. У Договорі страхування можуть бути встановлені інші обмеження (ліміти) Страхової суми залежно від терміну і обсягу кредитування, виду Комерційного Кредиту, що надається Страхувальником Іноземному контрагенту (Дебітору), залежно від фінансового стану і стану платоспроможності цього Іноземного контрагента (Дебітора), інших чинників, що впливають на ступінь страхового ризику.

7.4. Згідно умов Додатку 4 Страховик встановлює по кожному Іноземному контрагенту (Дебітору), зазначеному у Договорі страхування, Кредитний Ліміт. Порядок встановлення Страховиком Кредитного Ліміту по Іноземному контрагенту (Дебітору) полягає у наступних діях Страховика і Страхувальника.

7.4.1. Страхувальник подає Страховику Заяву про встановлення Кредитного Ліміту по Іноземному контрагенту (Дебітору).

У Заяві про встановлення Кредитного Ліміту Страхувальник повідомляє Страховику суму Комерційного Кредиту, яку запитує Іноземний контрагент (Дебітор) у вигляді відстрочки або розстрочки оплати відвантажених товарів (наданих послуг, виконаних робіт, переданих результатів інтелектуальної діяльності) або у вигляді Авансового

платежу (постачання), якщо Страхувальник має можливість на умовах Комерційного Кредиту здійснити Авансове постачання товарів (надання послуг, виконання робіт, передачу результатів інтелектуальної діяльності) або здійснити Авансовий платіж на рахунок Іноземного контрагента (Дебітора).

7.4.2. Після одержання Заяви Страхувальника про встановлення Кредитного Ліміту по Іноземному контрагенту (Дебітору) Страховик здійснює моніторинг (перевірку) цього Іноземного контрагента (Дебітора) з метою з'ясування його дійсного фінансового стану і стану його платоспроможності, а Страхувальник забезпечує Страховику доступ до необхідної інформації.

Порядок здійснення Страховиком процедури моніторингу Іноземного контрагента (Дебітора) та оплати її Страхувальником визначаються Договором страхування.

7.4.3. На підставі отриманої від Страхувальника Заяви про встановлення Кредитного Ліміту по Іноземному контрагенту (Дебітору) і за результатами моніторингу Страховик приймає рішення про встановлення Кредитного Ліміту по даному Іноземному контрагенту (Дебітору).

7.4.4. Страховик встановлює Кредитний Ліміт по Іноземному контрагенту (Дебітору) Страхувальника у розмірі або у межах суми Комерційного Кредиту, що зазначена у Заяві Страхувальника про встановлення Кредитного Ліміту.

7.4.5. Визначений Страховиком розмір Кредитного Ліміту по Іноземному контрагенту (Дебітору) Страхувальника зазначається у письмовому Повідомленні Страховика про встановлення Кредитного Ліміту по Іноземному контрагенту (Дебітору), яке Страховик передає Страхувальнику (надалі – „Повідомлення”), та у додатковій угоді до Договору страхування, що укладається між Страховиком та Страхувальником і є додатком та невід'ємною частиною Договору страхування.

7.4.6. У Повідомленні та в додатковій угоді до Договору страхування про встановлення Кредитного Ліміту по Іноземному контрагенту (Дебітору) Страховиком можуть бути передбачені особливі умови страхування Комерційних Кредитів, наданих Страхувальником цьому Іноземному контрагенту (Дебітору).

7.4.7. Страховик може відмовити Страхувальнику у встановленні Кредитного Ліміту по Іноземному контрагенту (Дебітору). Про відмову у встановленні Кредитного Ліміту по Іноземному контрагенту (Дебітору) Страховик повідомляє Страхувальника письмово. При цьому Страховик не зобов'язаний надавати Страхувальнику письмове обґрунтування причин відмови у встановленні Кредитного Ліміту по Іноземному контрагенту (Дебітору) Страхувальника.

7.4.8. Страховик залишає за собою право переглянути прийняте рішення про встановлення Кредитного Ліміту по Іноземному контрагенту (Дебітору) Страхувальника в односторонньому порядку.

Про перегляд рішення про встановлення Кредитного Ліміту по Контрагенту (Дебітору) Страховик повідомляє Страхувальника письмово, і до діючого Договору страхування укладається додаткова угода між Страховиком і Страхувальником про перегляд рішення про встановлення Кредитного Ліміту по відповідному Контрагенту (Дебітору) Страхувальника.

Якщо рішення про встановлення Кредитного Ліміту по конкретному Іноземному контрагенту (Дебітору) переглянуто Страховиком в сторону зниження розміру Кредитного Ліміту, то з дати укладення відповідної додаткової угоди Договір страхування діє по відношенню до Рахунків до одержання і/або Прав вимоги по Авансових платежах (постачаннях) по цьому Іноземному контрагенту (Дебітору) Страхувальника на умовах, передбачених пунктом 3.4 Додатку 4.

7.5. Страховий тариф (ставка страхового тарифу) - ставка, по якій розраховується Мінімальний (Гарантований) Страховий платіж, виходячи з планового обсягу страхування Комерційних Кредитів, і по якій здійснюється перерахунок суми Фактичного Страхового платежу на дату закінчення строку дії Договору страхування, виходячи із фактичного

обсягу застрахованих упродовж строку дії Договору страхування Комерційних Кредитів, що були надані Страхувальником Іноземним контрагентам (Дебіторам) згідно Контракту.

Страховий тариф встановлюється у відсотках страхової суми.

7.6. Страховий тариф по конкретному Договору страхування обчислюється на підставі таблиці „Базові Страхові тарифи по страхуванню експортних кредитів” із застосуванням до базового тарифу підвищуючих або понижуючих коефіцієнтів залежно від конкретних умов страхування і зазначається у Договорі страхування.

7.7. Страховий платіж по страхуванню Комерційних Кредитів визначається шляхом множення Страхової суми, встановленої Договором страхування, на ставку страхового тарифу, визначену згідно пункту 7.6 Додатку 4.

7.8. Страховий платіж за Договором страхування, якщо інше не обумовлено у Договорі страхування, обчислюється і сплачується Страхувальником у наступному порядку:

7.8.1. Для розрахунку суми страхового платежу за Договором страхування Страхувальник надає Страховику інформацію про плановий і фактичний обсяг Комерційних Кредитів, що будуть застраховані за Договором страхування упродовж строку його дії.

7.8.2. Виходячи із запланованого обсягу страхування Комерційних Кредитів, що будуть надані Страхувальником Іноземним контрагентам (Дебіторам) згідно Контракту, при укладанні Договору страхування Страховик розраховує суму Мінімального (Гарантованого) Страхового платежу.

7.8.3. Розрахована згідно пункту 7.8.2 Додатку 4 сума Мінімального (Гарантованого) Страхового платежу сплачується Страхувальником при укладанні Договору страхування незалежно від фактичного обсягу застрахованих за Договором страхування Комерційних Кредитів, наданих Страхувальником Іноземним контрагентам (Дебіторам) згідно Контракту.

7.8.4. Не пізніше 10 (десяти) робочих днів з дати закінчення строку дії Договору страхування, якщо інший строк не обумовлений Договором страхування, виходячи із фактичного обсягу Комерційних Кредитів, застрахованих по Договору страхування, Страховик шляхом перерахунку визначає розмір Фактичного Страхового платежу - суми винагороди, яку Страхувальник сплачує Страховику за фактично застрахований упродовж строку дії Договору страхування обсяг Комерційних Кредитів, наданих Страхувальником Іноземним контрагентам (Дебіторам) згідно Контракту.

7.9. Сплата суми Фактичного Страхового платежу здійснюється Страхувальником на підставі рахунку, пред'явленого Страховиком, у порядку та у строки, визначені Договором страхування.

Страховий платіж за Договором страхування вважається сплаченим Страхувальником з моменту його зарахування на поточний рахунок Страховика.

7.10. Сплата сум Мінімального (Гарантованого) і Фактичного Страхового платежу за Договором страхування здійснюється Страхувальником відповідно до статті 19 Закону України „Про страхування”.

7.11. Порядок застосування і розмір Власної участі Страхувальника в збитках, розмір франшизи, агрегатної франшизи визначається у Договорі страхування..

7.12. Власна участь Страхувальника в збитках, франшиза, агрегатна франшиза, обумовлені Договором страхування, а також Комерційні Кредити, видані Іноземному контрагенту (Дебітору) на суму, що перевищує страхову суму за Договором страхування, не можуть бути застраховані ні окремо, ні в іншого страховика.

**8. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.
ОБОВ'ЯЗОК СТРАХУВАЛЬНИКА ЗАЯВЛЯТИ СТРАХОВИКУ ВСІ РАХУНКИ ДО
ОДЕРЖАННЯ І/АБО АВАНСОВІ ПЛАТЕЖІ.**

8.1. Для укладання Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву про укладення Договору страхування за формою, встановленою Страховиком. До заяви Страхувальник додає оригінали або належним чином засвідчені копії документів, що необхідні Страховику для оцінки страхового ризику.

8.2. Подання Страхувальником заяви про укладення Договору страхування не зобов'язує жодну із Сторін укласти Договір страхування.

8.3. На підставі заяви Страхувальника про укладення Договору страхування і документів, необхідних Страховику для оцінки ступеню страхового ризику і отриманих від Страхувальника, Страховик приймає рішення про укладання Договору страхування.

8.4. У кожному окремому випадку при укладанні Договору страхування Страхувальник подає ті документи, які вимагає від нього Страховик.

8.5. При укладанні Договору страхування між Страхувальником і Страховиком повинна бути досягнута згода по наступним умовам:

- об'єкту страхування;
- переліку страхових ризиків і страхових випадків;
- троку дії Договору страхування;
- розміру страхової суми.

8.6. При укладанні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховику всі відомі йому обставини, що мають суттєве значення для визначення ймовірності настання страхового випадку і розміру можливих збитків, - зокрема, будь-які відомості про фінансовий стан, платоспроможність Іноземних контрагентів (Дебіторів) Страхувальника, якщо ці обставини не відомі і не повинні бути відомі Страховику.

Суттєвими визнаються обставини, детально описані Страховиком у Договорі страхування (Страховому Полісі, Страховому Сертифікаті) чи у письмовому запиті Страховика.

8.7. Якщо після укладання Договору страхування буде встановлено, що Страхувальник повідомив Страховику свідомо неправдиві відомості про об'єкт страхування, Страховик може відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування згідно пункту 3 статті 26 Закону України „Про страхування”, пункту 14.1.1 Додатку 4.

8.8. Заява Страхувальника про намір укласти Договір страхування є додатком і невід'ємною частиною Договору страхування.

8.9. Страховик перевіряє достовірність інформації, наданої Страхувальником при укладанні Договору страхування, зокрема, перевіряє документи (копії документів), надані Страхувальником, що пов'язані з контрактними відносинами Страхувальника з Іноземними контрагентами (Дебіторами), або додатково запитує відповідні документи чи їх копії, у тому числі підтвердження митних органів і уповноважених банків про фактичний обсяг експортно-імпорного обороту, про надходження валютної виручки і рух коштів Страхувальника тощо.

8.10. Договір страхування по відношенню до нових Іноземних контрагентів (Дебіторів) Страхувальника укладається шляхом укладення додаткової угоди до діючого Договору страхування про встановлення Кредитного Ліміту по таким Іноземним контрагентам (Дебіторам) Страхувальника згідно пункту 7.4 цього Додатку 4.

8.11. Договором страхування може бути передбачений Обов'язок Страхувальника подавати Страховику Заяви на страхування всіх Комерційних Кредитів по всім Іноземним контрагентам (Дебіторам), що зазначені у Договорі страхування.

8.12. Обов'язок Страхувальника подавати Заяви на страхування, якщо це передбачено Договором страхування, застосовується до всіх Комерційних Кредитів - як поточних, так і майбутніх, і по відношенню до всіх Іноземних контрагентів (Дебіторів) Страхувальника, зазначених у Договорі страхування, якщо поточне чи очікуване сальдо Рахунків до одержання і/або Прав вимоги по Авансовим платежам (постачанням) по

кожному Іноземному контрагенту (Дебітору) досягає розміру Мінімальної суми Комерційного Кредиту, що заявляється Страхувальником.

8.13. Договором страхування може бути встановлено обмеження терміну, протягом якого Страхувальник може заявляти на страхування нові Комерційні Кредити, що надаються Страхувальником Іноземним контрагентам (Дебіторам) згідно з Контрактом.

8.14. Якщо сальдо Рахунків до одержання і/або Прав вимоги по Авансовим платежам (постачанням) по будь-якому Іноземному контрагенту (Дебітору), зазначеном у Договорі страхування, перевищує Кредитний Ліміт, Страхувальник зобов'язаний негайно подати Страховику заяву про перевищення Кредитного Ліміту по такому Іноземному контрагенту (Дебітору). У даному випадку Страховик залишає за собою право припинити дію Договору страхування по такому Іноземному контрагенту (Дебітору) до моменту погашення Іноземним контрагентом (Дебітором) Дебіторської заборгованості Страхувальника по раніше виданим Комерційним Кредитам.

8.15. Якщо сальдо по Рахункам до одержання і/або Правам вимоги по Авансовим платежам (постачанням) по будь-якому Іноземному Контрагенту (Дебітору), по якому Страховиком було встановлено Кредитний Ліміт у розмірі, що не перевищує розмір Мінімальної суми Комерційного Кредиту, що заявляється Страхувальником, то Комерційні Кредити по такому Іноземному Контрагенту (Дебітору) вважаються прийнятими на страхування незалежно від подання Страхувальником Заяви на страхування відповідних Рахунків до одержання і/або Прав вимоги по Авансовим платежам (постачанням).

8.16. Договір страхування укладається шляхом оформлення Договору страхування або шляхом вручення Страхувальнику на підставі його заяви про укладення Договору страхування Страхового Полісу (Страхового Сертифікату) і Додатку 4, викладеного на зворотній стороні Страхового Полісу (Страхового Сертифікату).

9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.

9.1. Страховик зобов'язаний:

- 9.1.1. ознайомити Страхувальника з Додатком 4 і умовами Договору страхування;
- 9.1.2. вчасно здійснювати виплату страхового відшкодування;
- 9.1.3. у разі відмови у виплаті страхового відшкодування сповістити про це Страхувальника у письмовій формі з обґрунтуванням причин відмови;
- 9.1.4. дотримуватись умов конфіденційності, не розголошувати відомості про Страхувальника і його майнове положення, за винятком випадків, передбачених законодавством;

9.2. Страховик має право:

- 9.2.1. вимагати в Страхувальника при укладанні Договору страхування всі необхідні документи для оцінки ступеню страхового ризику;
- 9.2.2. перевіряти достовірність відомостей, що надаються Страхувальником стосовно Договору страхування згідно з Додатком 4;
- 9.2.3. у спірних випадках проводити за власний кошт розслідування причин і обставин Страхового випадку і визначати розмір заподіяних Страхувальнику збитків;
- 9.2.4. ініціювати від імені Страхувальника заходи для забезпечення платежів Іноземним контрагентом (Дебітором) з метою зменшення ступеню страхового ризику;
- 9.2.5. відповідно до законодавства України передавати частину прийнятого на страхування ризику в перестраховання і повідомляти перестраховику необхідну інформацію, що стосується даного ризику і діяльності Страхувальника;
- 9.2.6. представляти інтереси Страхувальника в суді чи іншим способом здійснювати правовий захист Страхувальника у зв'язку із настанням Страхового випадку, при цьому Страховик не зобов'язаний здійснювати такі дії;

9.2.7. відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадках, обумовлених у Додатку 4 і/або у Договорі страхування;

9.2.8. при одержанні повідомлення Страхувальника про обставини, що збільшують ступінь страхового ризику, вимагати внесення змін в умови Договору страхування і/або сплати додаткового страхового платежу, обмежити дію Договору страхування по Іноземному контрагенту (Дебітору) Страхувальника шляхом перегляду розміру Кредитного Ліміту, встановленого по цьому Іноземному контрагенту (Дебітору) і/або Власної участі Страхувальника у збитках;

9.2.9. вимагати припинення дії Договору страхування у випадках і у порядку, передбачених Додатком 4, Договором страхування, законодавством України.

9.3. Страхувальник зобов'язаний:

9.3.1. вчасно сплачувати Страховий платіж у розмірі та у порядку, встановленому у Додатку 4 і/або у Договорі страхування;

9.3.2. при укладанні Договору страхування надати на вимогу Страховика всі необхідні документи і інформацію;

9.3.3. попередньо письмово погодити із Страховиком прийняття будь-якого рішення про врегулювання або зміну умов відвантаження товарів, надання послуг, передачі результатів інтелектуальної діяльності і/або розрахунків з Іноземним контрагентом (Дебітором) з Контрактом;

9.3.4. упродовж строку дії Договору страхування негайно повідомляти Страховику про всі суттєві зміни в обставинах, повідомлених Страховику при укладанні Договору страхування, які можуть вплинути на збільшення ступеню страхового ризику, а також інші відомості, повідомлення яких є обов'язковим згідно Додатку 4 і/або умов Договору страхування;

9.3.5. за власний рахунок здійснювати всі заходи для запобігання чи зменшення збитків, дотримуючись при цьому всіх інструкцій Страховика. Зокрема, при невиконанні контрактних зобов'язань Іноземним контрагентом (Дебітором) дотримуватись рекомендацій Страховика щодо реалізації своїх зобов'язань і прав за Контрактом, включаючи рекомендацію не продовжувати ділові відносини з недобросовісним Іноземним контрагентом (Дебітором) Страхувальника;

9.3.6. створювати Страховику необхідні умови для проведення заходів, пов'язаних з укладанням і супроводом Договору страхування;

9.3.7. у терміни та у порядку, встановленому Договором страхування, сповіщати Страховика про всі здійснені Іноземним контрагентом (Дебітором) Страхувальника платежі по Рахункам до одержання, які пред'явлені Страхувальником Іноземному контрагенту (Дебітору) за відвантажені товари, надані послуги, виконані роботи, передані результати інтелектуальної страхового випадку;

9.3.8. при настанні страхового випадку, Потенційного Страхового випадку діяти згідно розділу 10 Додатку 4 і/або умов Договору страхування;

9.3.9. негайно інформувати Страховика про всі платежі (відвантаження товарів, надання послуг, виконання робіт, передачу результатів інтелектуальної діяльності), здійснені Іноземним контрагентом (Дебітором) і/або третьою стороною в рахунок погашення суми простроченої Дебіторської заборгованості Страхувальника за Контрактом або про будь-які інші способи зменшення її розміру;

9.3.10. у разі виплати Страховиком суми страхового відшкодування забезпечити Страховику в межах його фактичних витрат перехід права вимоги, яке Страхувальник має до Іноземного контрагента (Дебітора), відповідального за заподіяні збитки;

9.3.11. якщо після отримання суми Страхового відшкодування Страхувальник отримав від Іноземного контрагента (Дебітора) Страхувальника і/або третьої сторони платежі або суми відшкодувань, що не були враховані при визначенні розміру збитку, Страхувальник зобов'язаний протягом 5 (п'яти) робочих днів сповістити Страховика про одержання таких платежів чи сум відшкодувань і після здійснення Страховиком згідно розділу 12 Додатку 4 перерахунку суми страхового відшкодування сплатити Страховику

належну йому частину таких платежів чи сум відшкодувань протягом 5-ти (п'яти) робочих днів з дати пред'явлення Страховиком відповідного рахунку;

9.3.12. виконувати інші вимоги, передбачені Додатком 4 і Договором страхування .

9.4. Страхувальник має право:

9.4.1. ознайомитись з Додатком 4 і умовами Договору страхування;

9.4.2. укласти Договір страхування на будь-який зручний для себе строк;

9.4.3. брати участь у розслідуванні обставин настання страхового випадку;

9.4.4. у випадку проведення заходів, що зменшують ризик настання страхового випадку, або у випадку зміни страхової суми чи перегляду Страховиком розміру Кредитного Ліміту ініціювати внесення змін і доповнень до діючого Договору страхування з переглядом розміру страхового платежу;

9.4.5. при настанні страхового випадку вимагати від Страховика здійснення виплати суми страхового відшкодування згідно цього Додатку 4 і умов Договору страхування;

9.4.6. ініціювати дострокове припинення дії Договору страхування відповідно до розділу 15 Додатку 4;

9.4.7. оскаржити в суді відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування;

9.4.8. ознайомитися з документами Страховика, що характеризують його фінансовий стан і стан платоспроможності;

9.4.9. вимагати виконання Страховиком інших умов Договору страхування.

9.5. Договором страхування можуть бути передбачені інші права та обов'язки Страховика і Страхувальника, що не суперечать цьому Додатку 4 і законодавству України

10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ ПОТЕНЦІЙНОГО СТРАХОВОГО ВИПАДКУ, СТРАХОВОГО ВИПАДКУ. ДІЇ СТОРІН У РАЗІ ЗБІЛЬШЕННЯ СТУПЕНЮ СТРАХОВОГО РИЗИКУ.

10.1. При настанні будь-якої обставини, що може спричинити настання страхового випадку і що згідно пункту 4.10 цього Додатку 4 кваліфікується як Потенційний Страховий випадок, Страхувальник зобов'язаний:

а) не пізніше 3-х (трьох) робочих днів із дати, коли Страхувальник одержав звістку про виникнення зазначених обставин (якщо інший термін повідомлення не обумовлений у Договорі страхування), сповістити про такі обставини Страховика шляхом надання Страховику письмового Повідомлення про настання Потенційного страхового випадку.

Аналогічний порядок діє по відношенню до перекладних векселів і відстрочок платежів по Рахункам до одержання, якщо стає зрозумілим, що в результаті цього може бути перевищений Максимальний період Кредиту;

б) при страхуванні ризику фактичної неплатоспроможності Іноземного контрагента (Дебітора) письмово повідомити Страховика про факт прострочення платежу Іноземним контрагентом (Дебітором) протягом 3 (трьох) робочих днів після дати закінчення Максимального періоду Кредиту. Письмове повідомлення про неплатіж Іноземного контрагента (Дебітора) направляється Страховику по відношенню до тих Іноземних контрагентів (Дебіторів), по яким згідно даного Додатку 4 встановлено Кредитний Ліміт;

Якщо Страхувальник не сповістив Страховика згідно підпунктів а) і б) пункту 10.1 Додатку 4 про настання Потенційного Страхового випадку, про факт прострочення Іноземним контрагентом (Дебітором) платежу, Страховик залишає за собою право у подальшому при настанні Страхового випадку відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування;

в) письмово інформувати Страховика про всі заходи, які Страхувальник почав здійснювати або має намір здійснити з метою стягнення з Іноземного контрагента (Дебітора) суми простроченої Дебіторської заборгованості Страхувальника;

г) у тій мірі, наскільки це доступно Страхувальнику, забезпечити участь Страховика у розслідуванні причин і обставин неплатежу Іноземного контрагента (Дебітора) і у

стягненні з Іноземного контрагента (Дебітора) суми простроченої Дебіторської заборгованості Страхувальника по Комерційному Кредиту;

д) надати Страховику всю доступну Страхувальнику інформацію і документацію, що дозволяє визначити причини, характер і розмір можливих збитків;

е) у випадку, якщо Страховик вважає необхідним призначити свого адвоката або іншу уповноважену особу для захисту інтересів Страхувальника у зв'язку із настанням Потенційного Страхового випадку, видати доручення і/або інші необхідні документи для захисту таких інтересів призначеними Страховиком особами.

Після одержання письмового повідомлення Страхувальника настання Потенційного Страхового випадку, зокрема, про неплатіж Іноземного контрагента (Дебітора) Страховик може вимагати від Страхувальника переуступки права вимоги щодо стягнення з Іноземного контрагента (Дебітора) тієї частини суми простроченої Дебіторської заборгованості Страхувальника по Комерційному Кредиту, що є застрахованою за Договором страхування.

10.2. При настанні Потенційного Страхового випадку:

а) дія Договору страхування по відношенню до майбутніх Комерційних Кредитів, що надаються Страхувальником Іноземному контрагенту (Дебітору), по якому відбувся Потенційний Страховий випадок, припиняється;

б) Комерційні Кредити, надані Страхувальником Іноземному контрагенту (Дебітору) на дату настання Потенційного Страхового випадку в сумі, що перевищує розмір Кредитного Ліміту, встановленого по цьому Іноземному контрагенту (Дебітору), вважаються незастрахованими незалежно від того, чи будуть погашені застраховані Комерційні Кредити Іноземним контрагентом (Дебітором) чи ні;

в) Страховик згідно умов Договору страхування залишає за собою право припинити виконання своїх зобов'язань за Договором страхування по відношенню до Іноземного контрагента (Дебітора), по якому наступив Потенційний Страховий випадок; при цьому сплачений Страхувальником страховий платіж поверненню не підлягає.

10.3. Страхувальник зобов'язаний всіма доступними йому засобами зв'язку письмово повідомити Страховика не пізніше 3-х (трьох) робочих днів про настання страхового випадку (якщо інший термін повідомлення не встановлений Договором страхування), надати Страховику письмову заяву про виплату страхового відшкодування, і вчинити необхідні дії згідно пункту 10.1 Додатку 4.

10.4. Упродовж строку дії Договору страхування Страхувальник негайно повідомляє Страховика про настання будь-яких обставин, що можуть збільшити ступінь страхового ризику, зокрема:

а) будь-яку інформацію про неблагополучний фінансовий стан і стан платоспроможності окремих Іноземних контрагентів (Дебіторів) Страхувальника;

б) про несприятливі зміни фінансового стану Іноземного контрагента (Дебітора), характеру здійснюваних Іноземним контрагентом (Дебітором) платежів;

в) про суттєві зміни у кадровому складі керівництва Іноземного контрагента (Дебітора) - юридичної особи;

г) про суттєве погіршення виконання Іноземним контрагентом (Дебітором) зобов'язань по погашенню заборгованості за Контрактом;

д) про припинення іншими постачальниками відвантажень Іноземному контрагенту (Дебітору) через погіршення стану його платоспроможності;

е) про погоджені пролонгації по вексялям, несплаті Іноземним контрагентом (Дебітором) чеків і векселів, повернення чеків внаслідок недостатності грошових коштів у Іноземного контрагента (Дебітора);

є) про судові справи за позовами до Іноземного контрагента (Дебітора) у зв'язку із затримками Іноземним контрагентом (Дебітором) платежів і/або інші дії з цього приводу.

10.5. Страховик залишає за собою право вимагати внесення змін в умови Договору страхування, сплати Страхувальником додаткового Страхового платежу у випадку збільшення ступеню страхового ризику, а також обмеження дії Договору страхування

стосовно будь-якого Іноземного контрагента (Дебітора), зазначеного у Договорі страхування, з будь-якої причини, що є суттєвою з погляду Страховика.

Рішення Страховика про обмеження дії Договору страхування по Іноземному контрагенту (Дебітору) Страхувальника, якщо інше не обумовлено у Договорі страхування, діє з моменту внесення змін і доповнень в умови Договору страхування шляхом укладення додаткової угоди до діючого Договору страхування. До моменту укладення додаткової угоди до діючого Договору страхування про обмеження Договору страхування по Іноземному контрагенту (Дебітору) Договір страхування по відношенню до раніше виданих Страхувальником Іноземному контрагенту (Дебітору) Комерційних Кредитів діє на попередньо визначених умовах.

У випадку укладення додаткової угоди до діючого Договору страхування про перегляд розміру Кредитного Ліміту по Іноземному контрагенту (Дебітору) в сторону його зниження незастраховані Комерційні Кредити, розмір яких перевищує раніше встановлений Кредитний Ліміт по цьому Іноземному контрагенту (Дебітору), можуть бути застраховані в межах переглянутого розміру Кредитного Ліміту по даному Іноземному контрагенту (Дебітору).

10.6. При страхуванні ризику фактичної неплатоспроможності Іноземного контрагента (Дебітора) Страхувальника, якщо це передбачено умовами Договору страхування, дія Договору страхування після закінчення Максимального періоду Кредиту може бути подовжена за згодою сторін на певний термін до моменту врегулювання Дебіторської заборгованості Страхувальника по цьому Іноземному контрагенту (Дебітору) за умови внесення змін і доповнень в умови діючого Договору страхування.

При цьому Страхувальник зобов'язаний додатково сплатити Страховий платіж за кожен період продовження строку дії Договору страхування у розмірі, визначеному Страховиком.

10.7. Страхувальник зобов'язаний при настанні страхового випадку за власний рахунок здійснювати всі необхідні заходи з метою запобігання або зменшення розміру збитків. При цьому Страхувальник дотримується інструкцій Страховика.

10.8. Для укладення з Іноземним контрагентом (Дебітором) будь-якої угоди про врегулювання умов розрахунків Страхувальник повинен одержати письмове погодження від Страховика.

10.9. Страховик або його уповноважені представники можуть перевіряти будь-які документи Страхувальника чи копії таких документів, що пов'язані з контрактними відносинами між Страхувальником і його Іноземними контрагентами (Дебіторами), або вимагати відповідні документи чи копії цих документів (підтвердження від митних органів, уповноважених банків про фактичний експортний оборот і валютну виручку Страхувальника тощо).

10.10. Відповідно до законодавства України Страховик може передавати частину прийнятого ним на страхування ризику в перестраховання і повідомляти перестраховику необхідну інформацію, що стосується даного страхового ризику і діяльності Страхувальника.

11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ І РОЗМІР ЗБИТКУ.

11.1. Документами, що підтверджують факт настання Страхового випадку та розмір Збитку, є:

- Повідомлення Страхувальника про настання страхового випадку, також Повідомлення Страхувальника про настання Потенційного Страхового випадку згідно розділу 10 Додатку 4;
- заява Страхувальника про виплату втраченого відшкодування;
- копія Договору страхування (Страхового Полісу, Страхового Сертифікату);

- копія Комерційного Контракту;
- копії Рахунків до одержання, пред'явлених Страхувальником Іноземному контрагенту (Дебітору) і акцептованих Іноземним контрагентом (Дебітором), копії документів про здійснення Страхувальником Авансових платежів (постачань) на користь Іноземного контрагента (Дебітора);
- копія прийнятого до розгляду судового позову Страхувальника про стягнення боргу з Іноземного контрагента (Дебітора) – боржника;
- докази збитку, прийняті до розгляду на судових слуханнях про Неплатоспроможність Іноземного контрагента (Дебітора) - боржника;
- копія ухвали суду про порушення провадження у справі про банкрутство Іноземного контрагента (Дебітора) - боржника;
- копія ухвали суду про банкрутство Іноземного контрагента (Дебітора) - боржника;
- копія ухвали суду про санацію Іноземного контрагента (Дебітора) - боржника;
- план санації Іноземного контрагента (Дебітора) – боржника і відповідна ухвала господарського суду про її затвердження;
- копія ухвали суду про припинення порушення провадження у справі про банкрутство Іноземного контрагента (Дебітора) - боржника;
- копії рішень, прийнятих комітетом кредиторів Іноземного контрагента (Дебітора);
- копія позасудової Мирової угоди,
- копія рекомендацій по позасудовій Мировій угоді або рекомендацій розпорядника майна Іноземного контрагента (Дебітора) - боржника;
- копія платіжної угоди,
- копія протоколу про накладення арешту на майно Іноземного контрагента (Дебітора) - боржника в рахунок стягнення боргу,
- копія ухвали суду загальної юрисдикції або третейського суду, що розглядали вимоги Страхувальника до Іноземного контрагента (Дебітора) - боржника;
- виконавчий документ (виконавчий лист, акцептовані Іноземним контрагентом (Дебітором) - боржником платіжні вимоги, виконавчий припис нотаріуса тощо) або докази визнання Іноземним контрагентом (Дебітором) - боржником вимог кредиторів;
- докази заходів, здійснених Страхувальником відповідно до умов застереження про прострочення платежу, зазначеного у Контракті;
- довідки банку, виписки по рахункам Страхувальника, інші фінансові документи, що підтверджують розмір заборгованості Іноземного контрагента (Дебітора) – боржника по Комерційному Кредиту:
  - всі пред'явлені Страхувальником Іноземному контрагенту (Дебітору) рахунки-фактури із зазначенням дат и строків їх погашення,
  - всі платежі, здійснені Іноземним контрагентом (Дебітором) по таким рахункам - фактурам, отримані Страхувальником до дати настання Страхового випадку,
  - всі платежі по рахункам - фактурам із зазначенням дат пред'явлення цих рахунків і строків їх виконання,
  - розрахунок всіх платежів, починаючи з дати настання Страхового випадку,
  - повідомлення про відповідність векселів або чеків здійсненим поставкам,
  - повідомлення про кредитні операції, які очікуються і/або виникають з причин збереження права власності;
  - копії повідомлень про кредитні операції;
  - докази про отримання Страхувальником товарів і оплати цих товарів протягом 12 (дванадцяти) місяців;
- інші документи на вимогу Страховика про причини, обставини настання страхового випадку і розмір збитку.

11.2. Конкретний перелік документів, що підтверджують факт настання страхового випадку і розмір збитку, зазначається в Договорі страхування

11.3. Факт одержання Страховиком письмової заяви Страхувальника (Вигодонабувача) про виплату страхового відшкодування і документів, які додаються до неї, підтверджується реєстрацією цієї заяви та документів у встановленому Страховиком порядку.

12. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

12.1. Страховик сплачує Страхувальнику при настанні страхового випадку Страхове відшкодування в межах Страхової суми (ліміту Страхової суми) за Договором страхування.

12.2. Сума страхового відшкодування не може перевищувати розміру збитку, якого зазнав Страхувальник при настанні страхового випадку.

Сума збитку дорівнює сумі всієї непогашеної Іноземним контрагентом (Дебітором) Дебіторської заборгованості Страхувальника по Комерційному Кредиту на дату настання Страхового випадку, за винятком пені і штрафів, зменшеній на:

12.2.1. суму незастрахованих непогашених Комерційних Кредитів;

12.2.2. суму застрахованих непогашених Комерційних Кредитів, що підлягають заліку;

12.2.3. суму повернення і виручки від реалізації товарів, на які Страхувальник зберіг право власності, а також суму від реалізації інших прав і забезпечень з урахуванням наступних виключень:

а) суми виручки від реалізації товарів, на які Страхувальник зберіг право власності, що відноситься до незастрахованих непогашених Комерційних Кредитів;

б) суми виручки від реалізації інших прав і забезпечень, що не були передумовою для надання страхового покриття за Договором страхування, у тій частині, що відноситься до незастрахованих непогашених Комерційних Кредитів. Виручка від реалізації інших прав і забезпечень по Іноземному контрагенту (Дебітору), по якому були як застраховані, так і незастраховані Комерційні Кредити, розподіляється пропорційно співвідношенню незастрахованих і застрахованих Комерційних Кредитів;

12.2.4. суму виручки від реалізації забезпечень за Контрактом після настання Страхового випадку, якщо вони відносяться до застрахованих Комерційних Кредитів.

Якщо неможливо визначити до яких саме - застрахованих чи незастрахованих - Комерційних Кредитів відноситься зазначена виручка, вона розподіляється пропорційно часткам застрахованих і незастрахованих Комерційних Кредитів у загальній сумі всієї непогашеної Дебіторської заборгованості Страхувальника;

12.2.5. суму коштів, отриману від реалізації майна Іноземного контрагента (Дебітора), визнаного банкрутом.

12.3. Сума страхового відшкодування, яку сплачує Страховик Страхувальнику при настанні страхового випадку, визначається як сума збитку по Іноземному контрагенту (Дебітору), обчислена згідно пункту 12.2 Додатку 4, за вирахуванням агрегатної франшизи, франшизи, власної участі Страхувальника у збитках, зазначених у Договорі страхування.

В суму Страхового відшкодування включаються, якщо це передбачено Договором страхування, витрати на юридичний позасудовий супровід, які здійснив Страхувальник за погодженням із Страховиком з метою недопущення чи мінімізації збитків.

12.4. Страховик сплачує суму страхового відшкодування Страхувальнику протягом 30 (тридцяти) робочих днів з дати настання страхового випадку за умови, що:

12.4.1. Право вимоги Страхувальника по Дебіторській заборгованості Страхувальника по Комерційному Кредиту не було оскаржене Іноземним контрагентом (Дебітором);

12.4.2. Страхувальник направив Страховику Заяву про виплату страхового відшкодування у письмовій формі з детальним описом обставин і причин страхового випадку і розміру заподіяних збитків;

12.4.3. Страхувальник довів, що збитки, по яким він вимагає від Страховика виплати страхового відшкодування, є прямим наслідком настання страхового випадку згідно Додатку 4 і Договору страхування;

12.4.4. Страхувальник надав Страховику письмове повідомлення про Потенційний Страховий випадок у встановлений Додатком 4 і/або Договором страхування строк;

12.4.5. сума страхового відшкодування була визначена Страховиком згідно з Додатком 4. При цьому сума страхового відшкодування не може перевищувати страхової суми (ліміту страхової суми), встановленої Договором страхування.

12.5. При наявності суперечностей між Страхувальником і Іноземним контрагентом (Дебітором) Страховик залишає за собою право відстрочити виплату страхового відшкодування до винесення судом рішення на користь Страхувальника, що вступило в силу в країні, де заснований чи має основне місце діяльності Іноземний контрагент (Дебітор). Право відстрочити виплату страхового відшкодування Страховик застосовує також при наявності розбіжностей між Страхувальником і Іноземним контрагентом (Дебітором) щодо порядку взаєморозрахунків у випадку, коли Іноземний контрагент (Дебітор) має зустрічні права вимоги до Страхувальника.

12.6. До Страховика, який виплатив страхове відшкодування за Договором страхування при настанні страхового випадку, в межах фактичних затрат переходить право вимоги, яке Страхувальник має до осіб, відповідальних за заподіяний збиток. Страхувальник зобов'язаний здійснити всі необхідні заходи для оформлення переуступки права вимоги (суброгації).

12.7. Якщо здійснення прав, що перейшли до Страховика в порядку суброгації, стало неможливим у результаті дій (бездіяльності) Страхувальника, Страховик має право вимагати повернення раніше виплаченої Страхувальнику суми страхового відшкодування, а Страхувальник зобов'язаний повернути таку суму Страховику.

12.8. Страхувальник зобов'язаний сповістити Страховика про одержання від третіх осіб будь-яких платежів чи сум відшкодувань, що не були враховані при визначенні суми збитку.

Всі суми, отримані Страхувальником після дати сплати Страховиком суми страхового відшкодування, розподіляються між Страховиком і Страхувальником у пропорції, встановленій відповідно до їх участі у збитках. Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту, як йому стало відомо про такі суми, і сплатити Страховику протягом 5 (п'яти) робочих днів належну Страховику частину такої суми.

12.9. Страхувальник втрачає право на одержання страхового відшкодування у тому випадку, якщо Повідомлення про настання страхового випадку було надіслано Страховику з порушенням вимог розділу 10 Додатку 4.

12.10. Переуступка права вимоги виплати страхового відшкодування припустима тільки за письмовою згодою Страховика. Право Страховика на захист своїх інтересів і на взаємозаліки вимог залишається дійсним також і по відношенню до особи, якій переуступлене зазначене право (цесіонарія). У будь-якому випадку узгодження і розрахунок розміру збитків відбувається тільки із Страхувальником.

13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТИ АБО ВІДМОВУ У ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

13.1. Рішення про здійснення або відмову в здійсненні виплати страхового відшкодування Страхувальнику при настанні страхового випадку приймається Страховиком протягом 10 (десяти) робочих днів після отримання всіх документів,

зазначених у розділі 11 Додатку 4, якщо інший строк не обумовлений у Договорі страхування.

У разі прийняття рішення про виплату Страхового відшкодування Страховик на підставі документів, наданих Страхувальником згідно розділу 11 Додатку 4, складає Страховий Акт.

13.2. Якщо неможливо визначити дійсний розмір збитку або встановити причину настання страхового випадку на підставі отриманих від Страхувальника документів, Страховик подовжує термін прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування до остаточного з'ясування обставин і причин страхового випадку і розміру збитку (отримання додаткових документів і відповідних висновків компетентних установ, висновків незалежної експертизи тощо) на строк, визначений Договором страхування.

13.3. Про продовження терміну прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування Страховик повідомляє Страхувальника письмово з обґрунтуванням причин протягом 30 (тридцяти) робочих днів з дати отримання Страховиком всіх необхідних документів, зазначених у розділі 11 Додатку 4 (якщо інший строк не обумовлений Договором страхування).

13.4. Прийняте Страховиком рішення про відмову у виплаті Страхового відшкодування повідомляється Страхувальнику письмово з обґрунтуванням причин відмови протягом 30 (тридцяти) робочих днів з дати отримання Страховиком всіх необхідних документів, зазначених у розділі 11 Додатку 4.

14. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

14.1. Причинами відмови у виплаті страхового відшкодування є:

14.1.1. подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про об'єкт страхування або про факт настання страхового випадку, Потенційного Страхового випадку;

14.1.2. вчинення Страхувальником навмисних дій, спрямованих на настання Страхового випадку;

14.1.3. вчинення Страхувальником, його працівниками або представниками протиправних дій при виконанні ними службових обов'язків, що призвели до настання Страхового випадку;

14.1.4. несвоєчасне повідомлення Страховика про настання страхового випадку, Потенційного Страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру і розміру збитків;

14.1.5. отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;

14.1.6. інші випадки, передбачені законодавством України.

14.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у здійсненні виплати страхового відшкодування, якщо це не суперечить законодавству України.

15. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

15.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у випадках:

15.1.1. закінчення строку дії Договору страхування;

15.1.2. несплати Страхувальником страхового платежу (частини страхового платежу) у встановлений Договором страхування термін. При цьому Договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо страховий платіж (частина страхового платежу) не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10

(десяти) робочих днів з дати пред’явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

15.1.3. виконання Страховиком зобов’язань перед Страхувальником у повному обсязі;

15.1.4. прийняття рішення суду про визнання Договору страхування недійсним;

15.1.5. ліквідації Страхувальника – юридичної особи;

15.1.6. ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

15.1.7. в інших випадках, передбачених законодавством України.

15.2. Дія Договору може бути достроково припинена за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

15.3. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка сторона зобов’язана повідомити іншу сторону не пізніше, ніж за 30 (тридцять) календарних днів до обумовленої дати припинення, якщо інше не передбачено Договором страхування.

15.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення строку дії Договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи у розмірі 40 (сорок) відсотків, визначених при розрахунку страхового тарифу, та виплат сум страхового відшкодування, що були здійснені за Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

15.5. При достроковому припиненні дії Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена порушенням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення строку дії Договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи у розмірі 40 (сорок) відсотків, визначених при розрахунку страхового тарифу, та виплат сум страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

16. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.

16.1. Спори і розбіжності щодо Договору страхування вирішуються шляхом переговорів. При недосягненні згоди спори передаються на розгляд до господарського суду у порядку, передбаченому законодавством України.

17. ОСОБЛИВІ УМОВИ.

17.1. Всі зміни та доповнення до Договору страхування оформлюються сторонами письмово у вигляді додаткової угоди до діючого Договору страхування, що є його невід’ємною частиною.

17.2. Всі повідомлення та відомості, що направляються Сторонами одна одній за Договором страхування, повинні бути здійснені в письмовій формі і будуть вважатись наданими належним чином, якщо вони надіслані рекомендованим листом або надані особисто з врученням під розпис відповідальній особі, а також надані / повідомлені телефоном, телеграфом, телетайпом, телефаксом, електронною поштою тощо з наступним направленням повідомлення чи документів рекомендованим листом або з доставкою повторного повідомлення чи документів посильним.

17.3. Всі розрахунки за Договором страхування здійснюються сторонами відповідно до статті 19 Закону України „Про страхування”.

18. ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ РИЗИКІВ.

18.1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ. ТЕРМІНОЛОГІЯ.....	82
18.2. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ.....	83
18.3. СТРАХОВИЙ ВИПАДОК. СТРАХОВИЙ РИЗИК.....	83
18.4. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ.....	85
18.5. ОBOB'ЯЗКИ СТРАХУВАЛЬНИКА.....	85
18.6. ВИПЛАТА СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	85

18.1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ. ТЕРМІНОЛОГІЯ.

18.1.1. Ці Додаткові умови страхування політичних ризиків (надалі – „Умови”) є складовою частиною Додатку 4 до Правил добровільного страхування кредитів „Особливі умови страхування експортних кредитів” (надалі – „Додаток 4”) і застосовуються у випадку включення політичних ризиків у Договір страхування експортних кредитів (надалі – „Договір страхування”).

18.1.2. З усіх питань, що не знайшли відображення в цих Умовах, застосовуються положення Додатку 4. У випадку, якщо будь-яке з положень Умов суперечить положенням Додатку 4, переважну силу мають положення Умов.

18.1.3. В даних Умовах використовуються наступні поняття і терміни:

Припинення дії Контракту – припинення або тимчасове припинення дії Контракту на термін, що дорівнює або перевищує Період очікування, встановлений Договором страхування, внаслідок настання події з переліку зазначених у розділі 3 даних Умов.

Непогашення Дебіторської заборгованості Страхувальника – неможливість для Страхувальника внаслідок настання події з переліку зазначених у розділі 3 Умов одержати від Іноземного контрагента (Дебітора) кошти в рахунок погашення всієї або частини Дебіторської заборгованості Страхувальника за Комерційним Кредитом у строк, що перевищує Період очікування за Договором страхування.

Виклик бондів (гарантій) - виконання Гарантом вимог бенефіціара (Дебітора) по виданим за дорученням Страхувальника гарантіям (Бондам) (гарантія участі у Контракті, гарантія повернення авансу, гарантія виконання Контракту, гарантія післяконтрактного обслуговування) внаслідок настання події з переліку зазначених у розділі 3 Умов.

Інвестиції (міжнародні інвестиції) – інвестиції, що здійснюються суб'єктами підприємництва однієї країни, в об'єкти інвестування, розташовані на території іншої країни. Під інвестиціями в цих Умовах розуміються тільки прямі інвестиції, тобто участь у капіталі іноземного реципієнта інвестицій.

Конфіскація чи позбавлення права власності Страхувальника на майно (шляхом вилучення, реквізиції, арешту) - неможливість для Страхувальника внаслідок настання події з переліку зазначених у розділі 3 Умов реалізувати своє право власності на застраховане майно, включаючи Право вимоги по невиконаних грошових зобов'язаннях

Дебіторів і/або Країни дії Договору страхування, упродовж терміну, що дорівнює або перевищує Період очікування, встановлений Договором страхування.

Політичний ризик – ймовірна і випадкова подія (небезпека), яка може бути спричинена рішеннями, подіями або діями політичного або адміністративного характеру на регіональному, державному або міжнародному рівні і яка може стати причиною фінансових, комерційних, економічних втрат для Страхувальника - учасника зовнішньоекономічної діяльності, який здійснює експортно-імпортні операції, інвестування за кордон, має міжнародні ділові стосунки.

18.2. ОБ'ЄКТ СТРАХУВАННЯ.

18.2.1. Додатково до розділу 3 Додатку 4 об'єктом страхування є майнові інтереси Страхувальника, що пов'язані із збитками Страхувальника у розмірі регресних вимог Гаранта до Страхувальника (принципала) по відшкодуванню сум, сплачених бенефіціару по Гарантії (Бонду) (надалі – „регресні вимоги Гаранта”), а також із втратою майна Страхувальника внаслідок його конфіскації, вилучення, реквізиції, арешту і інших подій, зазначених у розділі 3 цих Умов.

18.3. СТРАХОВИЙ ВИПАДОК. СТРАХОВИЙ РИЗИК.

18.3.1. Додатково до розділу 4 Додатку 4 страховими випадками є збитки Страхувальника по регресним вимогам Гаранта, а також втрата Страхувальником майна, що виникли внаслідок:

- а) припинення дії Контракту;
- б) непогашення Дебіторської заборгованості Страхувальника Іноземним контрагентом (Дебітором);
- в) виклику Бондів (Гарантій);
- г) конфіскації майна Страхувальника чи позбавлення його права власності на майно, за умови, що зазначені обставини є наслідками подій (політичних ризиків), наведених у пункті 3.2 Умов, і такі події (політичні ризики) тривають не менше Періоду очікування, встановленого Договором страхування.

18.3.2. Страховими (політичними) ризиками є:

- 1) необґрунтована відмова від виконання Контракту Іноземним контрагентом (Дебітором), що має у своєму капіталі частку участі держави;
- 2) необґрунтована відмова від виконання Контракту Іноземним контрагентом (Дебітором), що була прямим наслідком настання подій, зазначених у підпунктах 4) і/або 9) даного пункту;
- 3) неможливість виконання чи відмова від виконання вироку суду Іноземним контрагентом (Дебітором), який має у своєму капіталі частку участі держави, по стягненню з нього суми Комерційного Кредиту, виданого Страхувальником згідно Контракту, за умови, що таке рішення набуло чинності у країні, де заснований цей Іноземний контрагент (Дебітор) або має основне місце діяльності;
- 4) прийняття акта чи рішення уряду Країни дії Договору страхування, країни, де заснований Страхувальник або має основне місце діяльності, або зазначених у Договорі страхування країн, що не допускає виконання Контракту;
- 5) прийняття акту чи рішення уряду Країни дії Договору страхування або прийняття інших законодавчих або адміністративних заходів, що не допускають або відкладають у часі грошовий переказ суми застрахованої Дебіторської заборгованості Страхувальника у встановлений Договором страхування валюті за умови, що грошовий внесок в рахунок погашення цієї заборгованості був здійснений Іноземним контрагентом (Дебітором) або його Гарантом у місцевій валюті, та за умови, що сплата цього грошового внеску і

формальності по переказу виконані не пізніше 90 (дев'яноста) днів після зазначеної в Контракті дати погашення застрахованої Дебіторської заборгованості Страхувальника;

6) неправомірний виклик (використання) забезпечення виконання Контракту (Гарантії) Іноземним контрагентом (Дебітором), що має у своєму капіталі частку участі держави (бенефіціаром);

7) виклик (використання) забезпечення виконання Контракту (Гарантії) Іноземним контрагентом (Дебітором), що є прямим наслідком настання подій, зазначених у підпунктах 4) і/або 9) цього пункту;

8) пред'явлення бенефіціаром вимоги по гарантії участі в Контракті після виникнення умов неможливості підписання Контракту Страхувальником з Іноземним контрагентом (Дебітором), які є наслідком прийняття акта чи рішення урядом Країни дії Договору страхування, країни, де заснований Страхувальник чи має основне місце діяльності, або інших країн, точно зазначених у Договорі страхування, або війни, громадянської війни, революції, повстання у Країні дії Договору страхування або в інших країнах;

9) війна, громадянська війна, революція, повстання у Країні дії Договору страхування або в інших країнах, зазначених у Договорі страхування;

10) прийняття акта чи рішення уряду Країни дії Договору страхування, що не допускає повернення Страхувальником Іноземному контрагенту (Дебітору) товарів, отриманих за Контрактом, або репатріації таких товарів.

18.3.3. Період очікування починається з моменту настання будь-якої події з переліку зазначених у підпунктах 1) - 10) пункту 3.2 Умов.

18.3.4. Договором страхування може бути передбачено, що Страховик при настанні Страхового випадку відшкодовує Страхувальнику також збитки Страхувальника за Контрактом у вигляді відсотків за користування Комерційним Кредитом.

18.4. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ.

4.1. Додатково до розділу 5 Додатку 4 не є страховими випадками збитки Страхувальника, що є прямими або опосередкованими наслідками неспроможності Страхувальника або невиконання Страхувальником своїх фінансових зобов'язань.

18.5. ОБОВ'ЯЗКИ СТРАХУВАЛЬНИКА.

18.5.1. Додатково до пункту 9.3 Додатку 4 Страхувальник зобов'язаний:

18.5.1.1. надавати Страховику відомості про всі договори страхування, укладені з іншими страховиками на випадок настання подій, зазначених у розділах 3-4 цих Умов, включаючи відомості про всі Гарантії (Бонди), включені у вищезгадані договори страхування;

18.5.1.2. утримуватись від розкриття інформації про існування Договору страхування із Страховиком будь-якій третій особі без попередньої письмової згоди Страховика.

18.5.2. Страхувальник не має права змінювати ступінь страхового ризику, прийнятого на страхування згідно умов Договору страхування, без письмового погодження із Страховиком. У протилежному випадку Страховик залишає за собою право відмовити Страхувальнику у виплаті страхового відшкодування. Зокрема, Страхувальник не може виступати стороною будь-яких угод чи договорів щодо застрахованої Дебіторської заборгованості Страхувальника і застрахованих регресних вимог Гаранта до Страхувальника (принципала) по викликаних Гарантіях (Бондах),

надавати будь-які права, що могли би впливати на ступінь страхового ризику, відмовлятися від будь-яких прав або гарантій, що відносяться до застрахованої Дебіторської заборгованості Страхувальника або регресних вимог Гаранта, передавати будь-які права по ним.

18.6. ВИПЛАТА СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

18.6.1. Сума збитку, що зазнав Страхувальник внаслідок настання страхового випадку, дорівнює сумі непогашеної Дебіторської заборгованості Страхувальника на дату настання страхового випадку, зменшеній на суми, що підлягають заліку, на суми зустрічних вимог до Страхувальника, а також на суми від реалізації товарів, на які Страхувальник зберіг право власності, і суми від реалізації інших прав і забезпечень.

Будь-які суми, що надходять Страхувальнику і зменшують суму понесених збитків, зараховуються по основній сумі і відсоткам як по застрахованим, так і не застрахованим Комерційним Кредитам у хронологічному порядку надходження таких сум.

18.6.2. Сума збитку дорівнює:

1) у випадку припинення дії Контракту - різниці Суми 1 і Суми 2 після перевірки їх розрахунку, здійсненої Страховиком. При цьому:

Сума 1 - сума Дебіторської заборгованості Страхувальника за Контрактом, у тому числі передбачені Договором страхування додаткові витрати, що виникають внаслідок настання Страхового випадку, визначеного у розділі 4 Додатку 2,

Сума 2 - суми будь-якого характеру, отримані Страхувальником відповідно до умов Контракту, у тому числі суми від реалізації забезпечень, перепродажу товарів, на які Страхувальник зберіг право власності.

Сума страхового платежу, що сплачується Страхувальником за Договором страхування, виключається із розрахунку суми збитків, що відшкодовуються Страховиком при настанні страхового випадку;

2) у випадку непогашення Дебіторської заборгованості Страхувальника - сумі Дебіторської заборгованості Страхувальника за Контрактом, за винятком будь-яких сум або товарів будь-якого характеру, що призначені для погашення цієї Дебіторської заборгованості і сплачуються чи поставляються до дати сплати страхового відшкодування Страховиком;

3) у випадку неправомірного виклику Гарантій участі у Контракті або гарантій виконання Контракту, або гарантій післяконтрактного обслуговування - сумах, що були виплачені Страхувальником Гаранту у порядку регресу відшкодування сум, сплачених бенефіціару по Гарантії (Бонду), за винятком будь-яких відсотків;

4) у випадку неправомірного виклику гарантій повернення авансу - найменшій із наступних сум: 1) суми, виплаченої Страхувальником Гаранту у порядку регресу відшкодування сум, сплачених бенефіціару у зв'язку з викликом гарантії неповернення авансу (за винятком будь-яких відсотків), і 2) суми, що дорівнює різниці Суми 1 і Суми 2, розрахованої Страхувальником, у випадку припинення його контрактних зобов'язань, після перевірки розрахунку цих сум Страховиком:

Сума 1 - сума Дебіторської заборгованості Страхувальника за Контрактом, включаючи додаткові суми, що сплачуються Страхувальником за Бонди (за винятком будь-яких відсотків), а також додаткові витрати, що виникли внаслідок страхового випадку, визначеного у розділі 4 Додатку 4;

Сума 2 - суми будь-якого характеру, отримані Страхувальником згідно з умовами Контракту.

Сума страхового платежу, що сплачується Страхувальником за Договором страхування, виключається із розрахунку суми збитків, що відшкодовуються Страховиком при настанні страхового випадку.

19. БАЗОВІ СТРАХОВІ ТАРИФИ ПО СТРАХУВАННЮ ЕКСПОРТНИХ КРЕДИТІВ.

Строк страхування – 1 (один) рік.

Таблиця №3.

Страхові ризики:	Страховий тариф, %
Юридично підтверджена неплатоспроможність Іноземного Контрагента (Дебітора):	1,2
Фактична неплатоспроможність Іноземного Контрагента (Дебітора):	2,3
Політичні ризики	1,0

Залежно від умов Договору страхування, фінансового стану і стану платоспроможності Іноземного Контрагента, умов Контракту, галузевої приналежності Страхувальника, виду і способу ведення розрахунків за Контрактом, збитковості Договору страхування у минулому періоді страхування, якості кредитного портфеля Страхувальника, політичних, соціальних, економічних, правових характеристик країни, до якої надходять експортні кредити, наявності гарантій, поручительств, інших забезпечень експортного кредиту, строку дії Договору страхування до Базових страхових тарифів, наведених у Таблиці №3, застосовуються коригуючі (понижуючі або підвищуючі) коефіцієнти від 0,1 до 7,0.

Договором страхування може бути передбачена франшиза (умовна / безумовна) у розмірі від 0 до 30 відсотків страхової суми.

Розмір Власної участі Страхувальника у збитках може бути встановлений у межах від 0 до 50 відсотків суми збитків при настанні страхового випадку.

Норматив витрат на ведення справи складає 40%.

Актуарій

І.В. Галицький

Державна комісія з регулювання ринків
фінансових послуг України
Дир Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України
Підпис: [Signature]
Дата: 09.08.2007

ЗАРЕЄСТРОВАНО
Найменування посади: [Signature]
Підпис: [Signature]
Дата: 09.08.2007

Позвище, ініціали працівника
1640649
Реєстраційний номер

